

OSNOVNA ŠOLA POLJE

ETNOLOGIJA

Tradicija godbeništva

Raziskovalna naloga

Avtorici:

ZOJA JOVANOVIĆ, 7. c

PIA PREŠEREN, 8. B

Mentorica: mag. MATEJA DRNOVŠEK ZVONAR

Ljubljana, 2021

ZAHVALA

Zahvaljujeva se mentorici mag. Mateji Drnovšek Zvonar za pomoč in podporo pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujeva se tudi:

- Godbenikom: Matiji Dežmanu, Nini Oven, Joštu Kavšku in Jerneju Rotarju
- vodjem orkestrov Godbeno društvo rudarjev Idrija, Godba Slovenskih železnic, Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi, Pihalni orkester SVEA Zagorje, Godba Medvode, KUD Ribniški pihalni orkester, KD Pihalni orkester Piran, Godbeno društvo »Mužika« sv. Lazar Boršt, KUD Pihalni orkester Litostroj, Godba Domžale, Godba Črnomelj, Godba Novo mesto in Društvo godbenikov Cerklje
- učencem šestih, sedmih, osmih in devetih razredov OŠ Polje za reševanje anketnih vprašalnikov
- ostalim odraslim anketirancem
- najinima družinama.

Zoja Jovanović in Pia Prešeren

POVZETEK

Godbeništvo je oblika družbenega delovanja glasbenikov, kjer igrajo na različna pihala, trobila in tolkala: flavto, pikolo, oboo, fagot, klarinet, saksofon, trobento, kornet, rog, pozavno, tubo, bariton, veliki in mali boben, činele, vibrafon, marimbo, ksilofon in zvonove. Razširjeno je po vsej Sloveniji in ima dolgo tradicijo. V Sloveniji je več kot 100 nepoklicnih godb. Godbeniki za nastope običajno oblečejo uniforme, ki določajo njihovo pripadnost določeni godbi. Nekateri imajo izdelane prapore ter druge razpoznavne znake (logotip, plakate ...). Godbe na pihala igrajo ob različnih priložnostih: na porokah, pogrebih, veselicah, sprevodih ob praznovanjih, povezanih z letnimi šegami, ob občinskih in krajevnih praznikih, udeležujejo se tekmovanj, povork in drugih dogodkov. Nekateri se na nastope odpravijo tudi v tujino. V preteklosti so se godbeniki učili igranja na glasbila v sami godbi, danes pa v godbo pridejo novi člani, ki so svoje znanje že pridobili v glasbenih šolah. Zaradi tega lahko godbe igrajo vedno zahtevnejše skladbe. Godbeništvo je tudi oblika družabnosti, ki druží amaterske in profesionalne glasbenike. Članom godbe so pomembna njihova druženja in praznovanja praznikov, ki jih med seboj povezujejo in povečujejo občutek pripadnosti godbi. Da bi najino znanje o godbeništvu poglobili sva intervjuvali štirinajst orkestrrov ter štiri godbenike različnih generacij. Kaj si o godbeništvu mislijo najini sovrstniki in tudi odrasli sva preverili s pomočjo anketnega vprašalnika na katerega so skupno odgovorile 303 osebe.

Ključne besede: pihalni orkestri, godbeništvo, tradicija, nesnovna kulturna dediščina

KAZALO

ZAHVALA.....	1
POVZETEK.....	2
KAZALO.....	3
1 UVOD.....	5
2 TEORETIČNI DEL.....	6
2.1 NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA.....	6
2.2 GODBENIŠTVO.....	6
2.3 GODBE NA SLOVENSKEM.....	9
2.3.1 PIHALNI ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE.....	9
2.3.2 POLICIJSKI ORKESTER.....	10
2.3.3 GODBENO DRUŠTVO RUDARJEV IDRİJA.....	11
2.3.4 GODBA SLOVENSkih ŽELEZNIC.....	12
2.3.5 GODBA DOMŽALE.....	13
2.3.6 GODBA ČRNOMELJ.....	14
2.3.7 GODBA NOVO MESTO.....	15
2.3.8 DRUŠTVO GODBENIKOV CERKNO.....	16
2.3.9 GASILSKI PIHALNI ORKESTER LOČE PRI DOBOVI.....	16
2.3.10 PIHALNI ORKESTER SVEA ZAGORJE.....	16
2.3.11 GODBA MEDVODE.....	18
2.3.12 KUD RIBNIŠKI PIHALNI ORKESTER.....	18
2.3.13 KD PIHALNI ORKESTER PIRAN.....	19
2.3.14 GODBENO DRUŠTVO "MUŽIKA" SV. LAZAR BORŠT.....	20
2.3.15 PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVČE.....	20
2.3.16 KUD PIHALNI ORKESTER LITOSTROJ.....	21
2.4 GLASBILA V PIHALNIH ORKESTRIH OZIROMA GODBAH.....	22
2.4.1 PIHALA.....	22
2.4.2 TROBILA.....	26
2.4.3 TOLKALA.....	29
3 IZHODIŠČE RAZISKAVE.....	34
3.1 CILJI RAZISKAVE.....	34
3.2 POSTAVITEV HIPOTEZ.....	34
3.3 METODOLOGIJA.....	34
3.3.1 RAZISKOVALNA METODA.....	34
3.3.2 VZOREC.....	35

3.3.3 PREDSTAVITEV VPRAŠALNIKA	35
4 REZULTATI RAZISKAVE	36
4.1 ODGOVORI VODIJ ORKESTROV	36
4.2 INTERVJU Z NINO OVEN	63
4.3 INTERVJU Z JOŠTOM KAVŠKOM	65
4.4 INTERVJU Z MATIJO DEŽMANOM	66
4.5 INTERVJU Z JERNEJEM ROTARJEM	68
4.6 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	69
4.7 UGOTOVITVE	81
4.8 POTRJEVANJE HIPOTEZ	84
5 ZAKLJUČEK	87
6 LITERATURA IN VIRI	88
7 PRILOGE	92
7.1 VPRAŠALNIK ZA VODJE ORKESTROV	92
7.2 VPRAŠANJA ZA NINO OVEN	93
7.3 VPRAŠANJA ZA JOŠT KAVŠEK	93
7.4 VPRAŠANJA ZA MATIJA DEŽMAN	94
7.5 VPRAŠANJA ZA JERNEJ ROTAR	94
7.6 ANKETNI VPRAŠALNIK	95

1 UVOD

Z godbeništvom se na Slovenskem srečujemo že stoletja, ima dolgo in bogato preteklost. Spada pod del nesnovne kulturne dediščine. Ohranja se prek delovanja skupnosti, ki igra na pihala, trobila in tolkala. V preteklosti so godbe igrale večinoma le koračnice, danes pa izvajajo tudi drugačne skladbe. V današnjem času v godbah igrajo glasbeniki vseh starosti, večinoma se izobražujejo v glasbenih šolah.

Za temo naju je navdušila najina mentorica. O godbeništvu pred izdelavo raziskovalne naloge nisva vedeli prav veliko. Spomnili sva se, da sva godbenike kot majhni deklici videli in slišali v sprevodu Dedka Mraza pred novim letom v centru Ljubljane ter da tudi v najinem kraju deluje Vevška godba. Kaj drugega pa nisva vedeli. S svojimi vrstniki se o godbeništvu nikoli nisva pogovarjali.

Z raziskovalno nalogo sva želeli raziskati, kaj godbeništvo sploh je, kdaj se je pojavilo, kako je razširjeno po Sloveniji, kdo se z godbeništvom ukvarja in ali ima godbeništvo v Sloveniji sploh prihodnost. Zanimale so naju tudi prednosti godbeništva in njegov pomen za našo kulturno dediščino. Glede na to, da nas je v preteklem letu, pa tudi v letošnjem letu zaznamovalo obdobje razglašene epidemije zaradi Covid-19 ter posledične omejitve gibanja in druženja, naju je zanimalo tudi trenutno stanje godb, kako potekajo njihove vaje in nastopi.

Z mentorico sva se dogovorili, da poiščeva literaturo na to temo, opraviva intervjuje z godbeniki različnih starostnih skupin ter zaprosiva vodje godb po Sloveniji, da odgovorijo na najina vprašanja. Ko sva zbrali dovolj podatkov, sva se lotili teoretičnega dela, ki mu je sledila še analiza podatkov, ki sva jih dobili iz anketnih vprašalnikov. Na podlagi pregledanih anket ter opravljenih intervjujev sva že prej postavljene hipoteze potrdili oziroma ovrgli.

In kakšno je najino mnenje o godbeništvu?

Meniva, da bi godbam morali posvečati več pozornosti, saj so odličen način povezovanja z druženjem in skupnimi interesi. Pred izdelavo raziskovalne naloge se tega vidika godbeništva sploh nisva zavedali. Misliiva, da bova sedaj povsem drugače prisluhnili igranju godb in šli tudi na kakšen njihov koncert.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA

Nesnovna kulturna dediščina so načini izražanja, tradicije, znanja in veščine povezane z orodji, predmeti, izdelki in prostori, ki jih skupnost ali en posameznik uvršča pod svojo kulturno dediščino, ki ni materialna. Z obnavljanjem svojih tradicij in poustvarjanjem svoje nesnovne kulturne dediščine, se skupnost povezuje in se z njo identificira. Na ta način spoštuje človeško ustvarjalnost in kulturno raznolikost in k njej spodbuja.¹

Pod nesnovno ali živo kulturno dediščino spada tudi godbeništvo, ki je za Slovenijo in njeno prepoznavnost pomembna glasbena dejavnost, po kateri smo tudi prepoznani. Ne le, da povezuje člane godbeniške skupnosti in njihove družine temveč tudi nas, kot narod. Gre se za posebno obliko glasbenega ustvarjanja in družabnosti s katero se lahko identificiramo in nas povezuje.²

2.2 GODBENIŠTVO

Kulturna dediščina, godbeništvo se ohranja preko delovanja skupnosti, ki igra na pihala, trobila in tolkala. Pod ta uvrščamo: saksofon, fagot, pikolo, flavto, klarinet in obo, ki spadajo v družino pihal. Trobenta, rog, pozavna, kornet, bariton in tuba pa k trobilom. Kot tolkala poznamo: boben, tako veliki kot mali, činele, vibrafon, marimbo, ksilofon in še zvon.

Godbeništvo sega že daleč v preteklost in je slovenska tradicija, kar lahko potrdi tudi dejstvo, da je v Sloveniji kar preko 100 nepoklicnih godb. Ob nastopih in drugih prireditvah se godbeniki oblečejo v posebne uniforme, kdaj pa imajo s sabo tudi prapore in drugačne prepoznavne znake, kot so logotipi in plakati in na ta način izkazujejo svojo pripadnost godbeniški skupnosti.

Godbeniki so v preteklosti večinoma izvajali koračnice, ki so se ohranile vse do danes in so tako ostale stalnica. Marsikatera godba na pihala ima tudi svojo koračnico ali več koračnic, ki so jih

¹ Slovenski etnografski muzej. Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine. (b. d.). *Nesnovna dediščina*. Pridobljeno s <http://www.nesnovnadediscina.si/sl>

² Ministrstvo za kulturo. (2014). *Opis enote žive kulturne dediščine. Godbeništvo*. Pridobljeno s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NESNOVNA/RNSD_SI/Rzd-02_00031.pdf

na primer za godbo ob jubileju napisali uveljavljeni glasbeniki. Z višanjem izobrazbe godbenikov so se njihova izvajana glasbenih del, drug od drugega, začela bolj razlikovati. Tako so godbenike včasih učili umetniške vodje - kapelnike, sedaj pa so večinoma bolj izobraženi izvajalci učeni v glasbenih šolah.

Z rednimi vajami kot večjim znanjem godbenikov se tako izvajajo težje skladbe, večjega izbora. Prav tako je starostna raznolikost med godbeniki zelo velika in na pihala igrajo tako osnovnošolci, kot starejši. Zato se je repertoar (skupek gledaliških in glasbenih del, izvajanih v eni sezoni) godb na pihala izredno razširil.³

Slika 1: Godbeni orkester na povorki

Ker je godbeništvo zelo razširjeno, godbe igrajo ob večjih prireditvah, osebnih praznikih, veselicah in zabavah, praznovanjih, porokah in tudi pogrebih. Dobrodošli so tudi ob praznikih, občinskih in krajevnih, prav tako pa se udeležujejo tekmovanj, povork in nastopov za katere nekateri obiščejo tudi tujino.⁴

³ Ministrstvo za kulturo. (2014). *Opis enote žive kulturne dediščine. Godbeništvo*. Pridobljeno s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NESNOVNA/RNSD_SI/Rzd-02_00031.pdf

⁴ Prav tam.

Godbeništvo glasbenike tudi združuje, ne glede na to ali gre za amaterske ali profesionalne glasbenike. Članom godbe so pomembna njihova interna druženja in praznovanja osebnih praznikov, ki jih med seboj povezujejo in povečujejo občutek pripadnosti godbi.

Zgodovina godbeništva sega daleč v preteklost, že v 14. in 15. stoletje. Predhodniki godbenikov so piskači in trobentači iz srednjega veka. Oblika godbeništva, ki jo poznamo danes pa se je iz vojaške postopoma razvila v civilne mestne godbe, ki so se ohranile vse do danes.

Pomembno vlogo v godbenem razvoju so odigrali tudi rudarji. Verjetno v Evropi, nedvomno pa v Sloveniji je godbeno društvo rudarjev v Idriji najstarejše. Njen začetek sega v leto 1665. Rudarji so tako pri razvoju godbeništva imeli veliko vlogo.

Po marčni revoluciji leta 1848 se je zgodil prvi večji obseg civilnih mestnih godb. Do začetka 20. stoletja je bilo tako v Sloveniji že več kot 20 godb, stoletje pozneje pa že več kot 100. Zaradi tolikšnega razmaha godbeništva so nastali prvi godbeni domovi. Najstarejši godbeni dom je bil zgrajen leta 1929 v Domžalah in še vedno služi prvotnemu namenu.⁵

Slika 2: Godbeni dom Domžale ob nastanku

⁵ Ministrstvo za kulturo. (2014). *Opis enote žive kulturne dediščine. Godbeništvo*. Pridobljeno s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NESNOVNA/RNSD_SI/Rzd-02_00031.pdf

Slovensko godbeništvo ima tudi svojo Zvezo slovenskih godb, katere namen je organizacija seminarjev in izobraževanj. Od leta 1957 pa prirejajo tekmovanja v različnih težavnostnih kategorijah ter seminarje in izobraževanja.⁶

2.3 GODBE NA SLOVENSKEM

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo več pomenov: godba naj bi bila skupina ljudi, ki igra na glasbila. S tem izrazom bi naj poimenovali tudi igranje na pihalne instrumente, rabljeno starinsko pa bi naj izraz godba pomenil izvajanje glasbenih del.⁷

Pihalni orkester oziroma godba je v Enciklopediji Slovenije definiran kot pihalna, trobilna in tolkalna skupina, ki goji instrumentalno glasbo, primerno za odprte prostore in za igranje med gibanjem. Manjše zasedbe do 40 glasbenikov se po navadi imenujejo godbe na pihala.⁸

V Sloveniji imamo dve profesionalni godbi oziroma dva profesionalna pihalna orkestra. To sta Orkester slovenske vojske in Policijski orkester ter več kot 100 neprofesionalnih pihalnih orkestrrov oziroma pihalnih godb. Predstavljena bosta oba profesionalna orkestra in pihalni orkestri, ki so odgovorili na najin intervju.

2.3.1 PIHALNI ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE

Orkester Slovenske vojske je bil ustanovljen na začetku leta 1996. Nastopa na slovesnostih in prireditvah v okviru Slovenske vojske oziroma Ministrstva za obrambo, na humanitarnih koncertih, prireditvah lokalnih skupnosti ter spominskih dogodkih državnega pomena. Na protokolarnih dogodkih, praznovanjih, odprtih razstav in drugih slovesnosti z različnimi glasbenimi zasedbami popestri prireditve. Glasbeniki, zaposleni v orkestru, so večinoma diplomanti Akademije za glasbo v Ljubljani.⁹

⁶ Ministrstvo za kulturo. (2014). *Opis enote žive kulturne dediščine. Godbeništvo*. Pridobljeno s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NESNOVNA/RNSD_SI/Rzd-02_00031.pdf

⁷ Fran, slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. (2020). *SSKJ: Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Pridobljeno s <https://fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=130&View=1&Query=godba>

⁸ *Enciklopedija Slovenije, zv. 8, Nos-Pli*. (1994). Ljubljana: Mladinska knjiga.

⁹ Krivokapič, I. (2004): Pihalne godbe – O dobah slovenskega godbeništva. *Deloskop*, 16. 12.–22. 12., str. 20–21.

2.3.2 POLICIJSKI ORKESTER

Začetki delovanja Policijskega orkestra segajo v čas po II. svetovni vojni. Bilo je malo inštrumentov in še ti so bili v slabem stanju. Težave so bile tudi s prostori za vadbo in notnim gradivom. Ni bilo domačih skladb za godbo, razen priredb partizanskih pesmi. Godba je pogosto menjala službene prostore, dokler se ni ob koncu petdesetih let preselila v t.i. Galetov grad, kjer ima svoje prostore še danes.¹⁰

Slika 3: Policijski orkester

Leta 1994 je slovenska vlada sprejela sklep, s katerim je Policijska godba uradno postala protokolarni orkester Republike Slovenije. Ker pa godba po vrsti inštrumentov, pestrosti repertoarja in številčno presega sestavo godbe, se od leta 2001 uradno imenuje Policijski orkester. Orkester nastopa na protokolarnih obveznostih, slovesnostih v okviru Policije, državnih proslavah, dobrodelnih prireditvah, na mednarodnih športnih prireditvah ter samostojnih koncertih doma in v tujini. Sodelujejo z Glasbeno mladino ljubljansko in z Zvezo slovenskih godb.¹¹

¹⁰ Ministrstvo za notranje zadeve. Policija. (b. d.). *Policijski orkester*. Pridobljeno s <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/organiziranost/generalna-policijska-uprava/sluzba-generalnega-direktorja-policije/policijski-orkester>

¹¹ Prav tam.

2.3.3 GODBENO DRUŠTVO RUDARJEV IDRİJA

Godbeno društvo rudarjev Idrija s svojo ustanovitvijo leta 1665 velja za domnevno najstarejše godbeniško društvo v Evropi in svetu, zagotovo pa je najstarejše pri nas. Njegov obstoj so podpirali tako Idrijski rudnik živega srebra kot lokalne skupnosti in pokrovitelji. Čeprav je to nastalo v Idriji se ni omejevalo na kraj, ampak so nastopali tako v Postojnski jami in že z letom 1857 v svoj domači kraj privabljali tuja društva kot je ljubljanska filharmonična družba.¹²

Med prvo svetovno vojno je društvo zamrlo, z začetkom druge in še pred njo pa so se pričenjali spori in odstopanja. Med italijansko okupacijo jim je uspelo ohraniti visoko kakovost in so na tekmovanju zasedli drugo mesto. Z začetkom druge svetovne vojne, pa se je godba ponovno razpustila, italijanska armada pa si je prilastila večino inštrumentov. Jože Klemenčič je po drugi svetovni vojni, ki je godbenike raztepla daleč po svetu, zbral godbenike in inštrumente in pričel z vajami. Ustanovil je mladinsko godbo ter jo kasneje združil z Godbenim društvom rudarjev. S postopnim zapiranjem rudnika, se je finančna pomoč društvu ukinila in začeli so se srečevati z velikimi finančnimi težavami, ki so se vlekly več kot 25 let in je orkester zaradi teh konec 80. let prenehal delovati.¹³

Slika 4: Nastop Godbenega društva rudarjev Idrija

¹² Godbeno društvo Rudarjev Idrija. (2018). Pridobljeno s <https://www.godba-idrija.si/>

¹³ Prav tam.

Sponsorstvo s strani korporacije Hidria je po letu 2001 omogočilo hiter razvoj godbe in spreminjanje njene sestave pod vodstvom Domna Prezlja, ki je vodil tako imenovano idrijsko »pleh bando« od leta 2001. Orkester je bil predstavljen v dokumentarnem filmu, predvajanem na televiziji Slovenije. Leta 2013 bil vpisan v Register žive kulturne dediščine.

2.3.4 GODBA SLOVENSКИH ŽELEZNIC

Glasbeni navdušenci, železničarji v Zidanem Mostu so 1. maja 1902 ustanovili železničarsko godbo. V svoji 116-letni zgodovini je godba večkrat zamenjala ime, kljub vsemu pa je vedno ostala močno povezana z železnico. KD Godba Slovenskih železnic, kakršno poznamo danes, je edina od nekdanjih številnih železničarskih godb. Dirigentsko palico je od njenih začetkov vihtelo enajst dirigentov, od leta 1999 je njihov dirigent Franci Lipovšek. Pod njegovim vodstvom se je začela godba pomembno razvijati in udeleževati tekmovanj, s tem pa sta se povečevali kakovost in zahtevnost igrane glasbe.¹⁴

Godba Slovenskih železnic je za zdaj edina godba v Sloveniji, ki ji je na tekmovanjih Zveze slovenskih godb uspelo v samo petih letih priti iz najnižje v najvišjo kakovostno skupino. S svojo energijo in predanostjo glasbi pa 80 aktivnih članov niza uspehe tudi na mednarodnih tekmovanjih. V zadnjih letih se je povprečna starost godbe precej znižala in šteje le nekaj čez 20 let. V godbi igrajo osnovnošolci, dijaki, študentje, zaposleni, upokojenci ter tudi najstarejši aktivni godbenik v Sloveniji, 97-letni upokojeni železničar Rudolf Glavač. Poleg številnih akademsko izobraženih glasbenikov pa v godbi večina članov igra povsem ljubiteljsko.¹⁵

Godba uspešno koncertira na raznovrstnih kulturnih prireditvah doma in v tujini. Med drugim so Slovenske železnice in našo domovino ter njeno bogato kulturno dediščino predstavljali na turnejah v ZDA, Kanadi, Španiji, Makedoniji, Nemčiji, Franciji in na Hrvaškem. V letu 2017 je godba gostovala v Avstraliji in na Novi Zelandiji, naslednje leto se lahko pohvalijo z odličnim nastopom in zastopanjem Slovenije v Turčiji na mednarodnem festivalu v Antaliji, kjer se je skupaj z mažoretno skupino Klub Mažorete RAP iz Radeč predstavila tudi v šov programu. Njihova zadnja velika turneja je bila leta 2019 po Kitajskem.¹⁶

¹⁴ KD Godba Slovenskih železnic. (2018). Pridobljeno s <https://www.godba-sz.si/>

¹⁵ Prav tam.

¹⁶ Prav tam.

Slika 5: Godba slovenskih železnic na gostovanju v ZDA

2.3.5 GODBA DOMŽALE

Kulturno društvo z godbenim domom Domžale ima najstarejši godbeni dom v Sloveniji. Ustanovljeno je bilo leta 1884, odprli pa so ga šele leta 1929. Ne le, da je prvi godbeni dom na Slovenskih tleh, temveč tudi prvi na območju takratne Jugoslavije. Ustanovil ga je domžalski učitelj Franc Pfeifer in tudi to društvo je na začetku igralo pod okriljem domačega gasilskega društva. Na njihovem prvem nastopu so bili zato oblečeni v gasilske uniforme.¹⁷

Začeli so z igranjem na pogrebih in nadaljevali z rednimi vajami. Med drugo svetovno vojno društvo ni prenehalo z igranjem in se po njej organiziralo ter ustvarilo še mladinsko godbo, ker glasbene šole tam ni bilo. Ko je dirigentsko palico prevzel Tone Juvan z letom 1974, so se godbeniki začeli udeleževati različnih tekmovanj pihalnih orkestrrov. To se je nadaljevalo tudi z naslednjo vodjo Frančkom Kuharičem, ki je z zlatim priznanjem leta 2000 v Ormožu končal sodelovanje. Leto pozneje so se začeli udeleževati še tekmovanj Zveze slovenskih godb, kjer so osvojili zlato plaketo in tudi prvo mesto. Ob svoji 130-letnici so v muzeju postavili razstavo, izdali časopis, novo zgoščenko z gosti, prenovili uniforme in izvedli slavnostni program, v

¹⁷ KD Godba Domžale. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.godba-domzale.si>

katerem so nastopali v letnem gledališču Studenec in imeli povorko v družbi prijateljskih godb, mažoretk in drugih društev. Nastopali so v Franciji, Španiji, na domačih tleh in še kje in z letošnjim letom bodo praznovali 137. obletnico obstoja doma in društva.¹⁸

2.3.6 GODBA ČRNOMELJ

KUD Godba Črnomelj ima 152-letno tradicijo in po letih delovanja sodijo med starejše godbe. Starih obrazov nimajo, saj njihov godbenik ni dosti starejši od 60 let. Ob enem pa imajo tudi mladega dirigenta. Godba je močno vpeta v lokalno dogajanje Črnomlja in širše okolice, saj smo prisotni na vsaki večji prireditvi. Godba igra zelo širok žanr, od obveznih koračnic in narodno-zabavnih viž, preko slovenskih popevk do filmske glasbe in simfonij. Predvsem slovenska glasba in avtorji prevladujejo na njihovih 4 zgoščenkah.¹⁹

Nastanek črnomaljske godbe sega v leto 1866, ko je Mihael Kramarič zbral nekaj sovrstnikov, najprej klarinetista in trobentača, da sta ga spremljala pri igranju na svatbah, potem pa še druge in jih začel učiti igrati še na nekatere druge pihalne inštrumente. Pod vodstvom Mihaela Krmariča je godba dosegla določeno kvaliteto, vendar je uvidel, da s svojim skromnim znanjem ne more zagotoviti potrebnega razvoja godbe in predlagal županu, da godba potrebuje novega kapelnika z večjim glasbenim znanjem, kot ga ima on. V nadaljnjih letih je godba doživljala vzpone in padce in bila nekajkrat v razsulu.²⁰

Prostovoljno gasilsko društvo je v letu 1949 godbo sprejelo v svojo društvo kot posebno organizirano enoto z lastnim organom vodenja in upravnem odborom. V letu 1986 je število godbenikov v črnomaljski godbi padlo že na dvajset, kar je ogrozilo obstoj godbe. V roke jo je vzel Anton Kralj, ki je pridobil nove člane (50) s pomočjo glasbene šole. S prenovljenim orkestrom in ustreznimi inštrumenti je Kralj lahko prenovil tudi program, ki ga je posodobil, kar je bilo toliko bolj privlačno za mlade godbenike. Vse pogosteje so igrali priredbe modernih skladb, filmsko glasbo, zimzelene melodije, pa tudi klasično glasbo. Orkester je do leta 2008 posnel tudi tri zgoščenske.²¹

¹⁸ KD Godba Domžale. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.godba-domzale.si>

¹⁹ KUD Godba Črnomelj. (2016). Pridobljeno s <https://www.godba-crnomelj.si/>

²⁰ Prav tam.

²¹ Prav tam.

2.3.7 GODBA NOVO MESTO

Začetki godbeništva v Novem mestu segajo v leto 1828. Godba je bila od svojega začetka dolga leta tesno vezana na meščansko gardo. Nastala je zaradi njenih potreb in bila njen neločljivi del. Godba naj bi že pred letom 1860 obvladala 600 skladb. Decembra 1890 je bilo ustanovljeno godbeno društvo z namenom vzdrževati in izpopolnjevati godbo. Z razmahom društev v novomeškem okolju so se povečale tudi zahteve po nastopih godbe na različnih društvenih prireditvah. Garda sicer ni hotela izpustiti popolnega nadzora nad godbo, vendar so predstavniki društev dosegli ustanovitev društva Mestna godba v Rudolfovem.²²

Kaj se je z godbo dogajalo med vojno, je težko določiti. Vse do leta 1954 je bolj kot ne životarila v pomanjkanju denarja in primernih prostorov za vaje. Na pomoč godbi je nato kmalu pristopilo gasilsko društvo. Imeti godbo pod svojim okriljem je bilo takrat v duhu časa, saj je več okoliških gasilskih društev že imelo svojo godbo. Poleg koristi gasilcem pa je bila rešena tudi godba z bogato tradicijo. Ločitev od gasilcev se je zgodila 28. marca 1996, na ustanovnem občnem zboru, kjer je 23 takratnih godbenikov ustanovilo Mestno godbo Novo mesto. Ustanovitev novega društva je godbi dala nov zagon. Sedaj imajo letno med 20 in 25 nastopov, izvajajo pa tudi tematske koncerte.²³

Slika 6: Novoletni koncert Godbe Novo mesto v času COVIDA-19

²² Mestna godba Novo mesto. (2020). Pridobljeno s <http://www.godbanm.si/>

²³ Prav tam.

2.3.8 DRUŠTVO GODBENIKOV CERKNO

Ustanovitev Cerkljanske godbe na pihala sega v leto 1974, ko je bila na pobudo vodstva uspešnega cerkljanskega podjetja ETA ustanovljena Godba na pihala. S tem se je poživila glasbena in siceršnja kulturna dejavnost kraja in okolice. Izdatna finančna podpora podjetja je omogočila nakup inštrumentov in začelo se je plodno sodelovanje s cerkljanskim oddelkom Glasbene šole Idrija, ki je poskrbela za glasbeno izobraževanje njenih bodočih članov. Godba je kmalu postala nepogrešljiva ob praznikih, srečanjih in otvoritvah, navezala pa je tudi stike z drugimi orkestri, tudi tistimi izven slovenskih meja.²⁴

2.3.9 GASILSKI PIHALNI ORKESTER LOČE PRI DOBOVI

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi je v letu 2020 obeleževal 110 let neprekinjenega delovanja. Začel se je s skupino mladih, ki so gojili ljubezen do glasbe in si kupili svoja prva glasbila z zaslužkom, ki so ga dobili s prodajanjem premoga v Savi. Igrali so na veselicah, cerkvenih procesijah, ohceti ter tudi gasilskih kongresih. Z letom 1941 so nacisti v nemška taborišča izgnali tudi godbenike, a so ti s seboj vzeli inštrumente in se je bilo tako našo glasbo slišati, tudi v deželah okupatorjev. Godba je po vojni spet oživela in začela sprejemati, nove, mlade člane. Vodil jih je Alojz Bogovič, vse do leta 1976, ko ga je nadomestil Stjepan Obrubič, ki je uvedel reden pouk za mlade začetnike in tako so začeli igrati tudi zahtevnejša koncertna dela in pridobili na kvaliteti. Bratislav Roguljič je k društvu prispeval veliko. Izšolal je nekaj novih godbenikov, pridobil ogromno notnih zapisov in sam priredil koračnico, ki je sedaj podlaga krajevne himne. V letu 2000 so godbeniki proslavili svoj 80 letni obstoj z izdajo prve zgoščenke.²⁵

2.3.10 PIHALNI ORKESTER SVEA ZAGORJE

Prvi zametek godbe je bila skupina delavcev, ki so se že leta 1860 povezali v manjši ansambel. Ker se je zanimanje za igranje v godbenem ansamblu večalo, so pri rudniku leta 1861 ustanovili Premogarsko godbo. Godba je kmalu okrepila svoje vrste. Leta 1866 je imela "ognjeni krst" ob otvoritvi ozkotirne železnice. Godba je bila zaradi nemških lastnikov premogovnika in

²⁴ Društvo godbenikov Cerčno. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.godba-cerkno.si>

²⁵ KD Gasilski pihalni orkester Loče. (b. d.). Pridobljeno s <http://www.orkester-loce.si/>

kasneje številnih političnih razprtij, nekajkrat na robu razpustitve. Leta 1907 je godba večkrat spremljala Ivana Cankarja, ki je imel v zagorski dolini več političnih shodov. Tik pred izbruhom prve svetovne vojne je godba štela 25 članov in bila v tem času ena izmed najmočnejših godb v Zasavju.²⁶

Ko se je pri nas pričela druga svetovna vojna, je v godbi igralo 37 godbenikov. Po kvaliteti je bila še vedno močna. Začetek vojne pa je ogrozil njen obstoj. V letih po vojni je bila Rudarska godba zopet dejavna. Leta 1972 se je Rudarska godba preimenovala v Delavski pihalni orkester. V začetku 80. let prejšnjega stoletja je orkester sodil med najbolj organizirane kulturne skupine. Leto 1981 je bilo nasploh zelo delovno in praznično. To leto je orkester praznoval 120. obletnico obstoja. V ta namen so pripravili slavnostni koncert, posneli so samostojno televizijsko oddajo ter skupaj s pevskim zborom Vesna izdali kaseto.

Slika 7: Pihalni orkester SVEA Zagorje ob svoji 150-letnici

Leta 1991 je orkester praznoval 130. obletnico in se pod novim sponzorjem preimenoval v Pihalni orkester SVEA Zagorje. V letu 1996 so gostovali v Vatikanu, kamor jih je povabil papež Janez Pavel II.²⁷ Gostovali so tudi na 850-letnici megalomanske Moskve in na edinstvenem

²⁶ Troha, M. (2016). *Ustanovitev in razvoj Pihalnega orkestra SVEA Zagorje: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

²⁷ Prav tam.

koncertiranju 125 metrov pod zemljo, na 1. Evropskem podzemnem festivalu rudarskih pihalnih orkestrrov na Poljskem.²⁸

Pihalni orkester SVEA Zagorje je do zdaj posnel pet zgoščenk, člani pa so še posebej ponosni na tisto z naslovom Film, Blues, Pop-Rock, ki je bila nagrajena z Zlatim petelinom v kategoriji za najboljšega izvajalca filmske, scenske in instrumentalne glasbe.²⁹

2.3.11 GODBA MEDVODE

Godba Medvode že od leta 1929 zabava svoje poslušalce. Skrbijo za dobro voljo na različnih prireditvah, rojstnih dnevih, veselicah, protokolarnih dogodkih in še kje. Vsako leto priredijo tudi Novoletni koncert, večkrat pa organizirajo tudi dobrodelne koncerte.³⁰

2.3.12 KUD RIBNIŠKI PIHALNI ORKESTER

Začetki godbe v Ribnici segajo že v prva leta 20. stoletja, ko so imeli pri sokolskem telovadnem društvu trobentače, ki so spremljali društveni tamburaški zbor. Za uraden začetek ribniške godbe označuje leto 1926, ko so pri takratnem Sokolu nakupili instrumente in ustanovili godbeni odsek. Ustanovitelj takratne godbe je bil znani Ribničan Milo Juvanc, ki je godbenike pripravil, da so pričeli z javnim nastopanjem. Najuspešnejše obdobje sokolske godbe na pihala pa je bilo od leta 1930 do 1941. Leta 1950 se je delovanje godbe znašlo v okviru Gasilskega društva Ribnica.³¹

Po bolezni in tudi smrti kapelnika je godba bolj životarila. Za ponovno bolj dejavno godbo si je prizadevalo veliko »starih« godbenikov in tako je oživela v letu 1975. Članstvu so se pričeli priključevati mladi glasbeniki, ki so si pridobili osnovno znanje v Glasbeni šoli Ribnica. Marsikateri član, ki ni imel posebne ali sploh nobene glasbene izobrazbe pa si je znanje igranja instrumenta pridobil kar na dodatnih posameznih vajah pred skupno vajo vseh godbenikov.³²

²⁸ Občina Zagorje ob Savi. (2013). *Pihalni orkester SVEA Zagorje najbolj popularna godba v Sloveniji*. Pridobljeno s <http://www.zagorje.si/povezava.aspx?pid=2746>

²⁹ Prav tam.

³⁰ Godba Medvode. (2020). Pridobljeno s <https://godba-medvode.si/>

³¹ Kulturno umetniško društvo Ribniški pihalni orkester. (b. d.). Pridobljeno s <http://www.kud-rpo.si/?stran=zgodovina>

³² Prav tam.

2.3.13 KD PIHALNI ORKESTER PIRAN

Začetki Pihalnega orkestra Piran segajo v leto 1851, ko je tukajšnji advokat Giuseppe Ventrella ustanovil »Coro, orchestra e banda con fanfara«. Ventrella je bil poklicni glasbenik, ki je sistematično vzgajal glasbeni naraščaj. Njegovi učenci so morali uspešno opraviti šestmesečni tečaj iz glasbene teorije in solfeggia, šele nato so dobili v roke glasbila.³³

Po prvi svetovni vojni se je formiral pihalni orkester, ki se je začel uveljavljati zlasti s porastom turizma v začetku dvajsetih let. Priredil je vrsto promenadnih koncertov, za katere je moral vsak turist plačati poseben prispevek. Največji razmah in največje uspehe je orkester dosegel po letu 1923, ko je turistično društvo skupaj z Občino ustanovilo mestno godbo. Po letu 1945 specifične razmere v tedanji coni-B niso bile ugodne za razmah glasbene dejavnosti. S priključitvijo cone-B k Jugoslaviji leta 1954 se je tudi življenje v Piranu začelo normalizirati. Obe narodnosti, italijanska in slovenska, sta živeli druga ob drugi. Sredi skupnih vsakdanjih skrbi in dela se je pri prebivalcih Pirana kmalu pojavila potreba po kulturno-prosvetnem udejstvomvanju.³⁴

Slika 8: Prapor pihalnega orkestra Piran

Do leta 1965 je pod okrilje godbe spadala tudi godbena šola, v kateri je Leander Pegan poučeval godbenike-začetnike, ki so predstavljali edino upanje za postopno oživitev in kvalitetno rast amaterskega pihalnega orkestra. Dolgo in bogato godbeniško tradicijo

³³ Kulturno društvo Pihalni orkester Piran. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.orkesterpiran.si/>

³⁴ Prav tam.

nadaljujejo v Mladinskem pihalnem orkestru Piran, katerega sestav je nastal leta 1981 na temeljih prejšnjega orkestra.³⁵

2.3.14 GODBENO DRUŠTVO "MUŽIKA" SV. LAZAR BORŠT

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt je nastalo šele leta 1999. Je eno od štirih pihalnih orkestrov, ki delujejo v občini Koper. V društvo je trenutno včlanjenih 32 članov. Glasbeni program društva je raznolik, zajema zimzelene melodije, mednarodne hite, koračnice, koncertne skladbe, ljudske melodije in napeve ter narodno zabavne uspešnice. Predvsem pa skušajo ohraniti melodije in napeve, ki so jih v njihovih krajih igrali njihovi predniki. Njihov cilj je, da te melodije, napeve in druge ljudske običaje ohranijo za bodoče rodove.³⁶

2.3.15 PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVČE

Papirniški pihalni orkester Vevče (Vevška godba) je eden najbolj znanih amaterskih (ljubiteljskih) pihalnih orkestrov v Ljubljani in Sloveniji. Obstaja že od leta 1900 in združuje protokolarni orkester ter koncertni pihalni orkester. Temu primeren je tudi program, saj igrajo vse od koračnic pa do resnih klasičnih skladb. Orkester ima mnogo večjih ter manjših nastopov na leto ter vsaj dva gala koncerta. Enega božično-novoletnega v Cankarjevem domu ter enega pomladnega v Filharmoniji ali v Križankah.³⁷

Orkester je ustanovil Čeh Malahovsky s pomočjo delavcev Papirnice Vevče leta 1900. Avgusta istega leta je imela godba svoj prvi nastop. Godba se je širila, v njej pa so igrali večinoma delavci vevške papirnice. Na začetku prve svetovne vojne je bilo vpoklicanih veliko članov orkestra, tako da je orkester prenehal z delovanjem. Po vojni so orkester spet obudili. Ko so Italijani leta 1941 vkorakali v Ljubljano, so se člani odločili za kulturni bojkot ter spet nehali igrati. Takoj po koncu vojne je začel orkester nastopati po spominskih proslavah. Od takrat naprej se je godba širila ter umetniško napredovala. Veliko nastopa po Sloveniji ter po tujini (Danska, Belgija, Avstrija). Sodeluje z Glasbeno šolo Moste-Polje, pri kateri pridobivajo mlade glasbenike.³⁸

³⁵ Kulturno društvo Pihalni orkester Piran. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.orkesterpiran.si/>

³⁶ Zveza kulturnih društev Mestne občine Koper. (2013). *Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt*. Pridobljeno s <http://zkd-koper.si/skupine-drustev/glasbena-drustva/107-godbeno-drustvo-muzika-sv-lazar-borst>

³⁷ Papirniški pihalni orkester Vevče. (2020). Pridobljeno s <https://orkester.si/>

³⁸ Prav tam.

Posebno mesto v orkestru zavzema pokojni skladatelj in vsestranski glasbenik Vinko Štrucl, ki je za orkester napisal lepo število koračnic in drugih del, med drugim tudi himno orkestra Papyrus, s katero začenjajo svoje koncerte. Za največji uspeh štejejo zlato plaketo v igranju v gibanju in srebrno plaketo v koncertni skupini na svetovnem prvenstvu ljubiteljskih pihalnih orkestrov v mestu Kerkade na Nizozemskem leta 1993. Zadnji odmevnejši uspeh pa je predlanska zlata plaketa na državnem tekmovanju slovenskih pihalnih orkestrov v Mariboru pod taktirko sedanjega dirigenta Aljoše Deferrija.³⁹

2.3.16 KUD PIHALNI ORKESTER LITOSTROJ

Pihalni orkester Litostroj je z lanskim letom (2020) obeleževal 70 let neprekinjenega delovanja. Začeli so kot mladinska godba, ki je bila ustanovljena sredi prejšnjega stoletja, leta 1945, sedaj pa so postali kakovosten orkester, ki poleg koračnic, ki so se obdržale, izvaja tudi ljudske, zabavne, klasične in druge vrste glasbe. Po pobudi za ustanovitev pihalnega orkestra, 4 leta po nastanku mladinske godbe, je Leander Pegan, ki je prej vodil mladinsko godbo, takoj prevzel dirigentsko palico pihalnega orkestra. Z letom 1954 so začeli z večjimi nastopi in prireditvami.⁴⁰

25. obletnico delovanja je orkester praznoval v mali dvorani hale Tivoli, za katero so prejeli plaketo mesta Ljubljane. Konec sedemdesetih let je že takrat izredno kvaliteten orkester, sodeloval pri snemanju filma Sedmina.⁴¹

Konec 90. let so posneli kaseto, na kateri so se predstavili s koračnicami, v letu 2000 pa je orkester obeleževal 50 letni obstoj z jubilejnim koncertom v kulturnem domu Španski Borci v Ljubljani. Letno pripravljajo premierne koncerte in božične novoletne koncerte ter sodelujejo na zabavah in kulturnih prireditvah. Letno spodbujajo tekače Ljubljanskega Maratona, s pomočjo ostalih ljubljanskih orkestrov so oživelci promenadne koncerte, kjer vsako nedeljo od maja do septembra nastopajo na novem trgu. Redno sodelujejo na proslavi ob prazniku dela na rožniku, izvajajo prvomajske budnice in so vsakoletni gostje Rokovega sejma v Dravljah, Kosezah in na Pogačarjevem trgu. Z začetkom karantene pa izvajajo koncerte preko spleta in so tudi posneli budnico na televizijskem programu RTV Slovenija.⁴²

³⁹ Papirniški pihalni orkester Vevče. (2020). Pridobljeno s <https://orkester.si/>

⁴⁰ KUD Pihalni orkester Litostroj. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.kud-litostroj.si/>

⁴¹ Prav tam.

⁴² Prav tam.

2.4 GLASBILA V PIHALNIH ORKESTRIH OZIROMA GODBAH

Pihalni orkester združuje predstavnike treh orkestralnih skupin:

- **pihala:** flavta, piccolo, oboa, fagot, družina klarinetov z različki (klarinetov Es, altovski in basovski klarinet) in družina saksofonov (altovski, tenorski in baritonski saksofon);
- **trobila:** rog, trobenta, krilovka, tenor, bariton, pozavna, tuba;
- **tolkala:** timpani, bobni, melodična tolkala, različni idiofoni.⁴³

2.4.1 PIHALA

Pihala so glasbila, ki ustvarjajo zvok tako, da vanje pihnemo in s tem zanihamo zrak v cevi. Višina tona je odvisna od dolžine cevi: čim daljša je, tem nižji je ton in obratno.⁴⁴ Najdemo jih v pihalnih orkestrih in godbah, simfoničnih orkestrih, big bandih ter različnih manjših sestavih in ansamblih. V družino pihal spadajo: kljunasta flavta, prečna flavta, oboa, klarinet, saksofon in fagot.⁴⁵

FLAVTA

Družina flavt je ena najstarejših, saj izvira že iz pradavnine. Domnevno najstarejša je že omenjena paleolitska piščal iz Divjih bab v Sloveniji. Danes najdemo flavto v različnih oblikah na različnih koncih sveta. Poznamo podolžne, prečne in kljunaste. Ko rečemo besedo flavta običajno mislimo na prečno flavto.⁴⁶

Srečamo lahko flavte različnih oblik, velikosti in materialov. V Aziji na primer igrajo na bambusove flavte, na zahodu igrajo koncertne in v Južni Ameriki na glinene. Tam so že pred več kot tisočletjem izdelovali glinene piščali s človeško ali živalsko podobo. Poznamo tudi različne načine igranja. Zrak lahko v ustnik, kljun ali pihalno luknjico pihamo prečno ali podolžno. V nekaterih ljudstvih, predvsem iz deževnega gozda, vanje pihajo z nosom, saj

⁴³ Posodobljen učni načrt. *Orkester*. (2012). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno s http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2013/programi/media/pdf/un_gimnazija/2013/28_ucni_nacrt_orkester.pdf

⁴⁴ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁴⁵ Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje. (b. d.). *Pihala*. Pridobljeno s <https://www.gsvelenje.si/sl/p/izobrazevanje/osnovna-stopnja/predstavitvev-instrumentov/pihala/>

⁴⁶ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

verjamejo, da ima to čarobno moč. Na koncertno flavto igramo prečno, kljunasto pa držimo podolžno, prebiralne luknjice pa držimo s prsti in na ta način melodiji spreminjamo ton.⁴⁷

Današnje flavte so se razvile iz starejše, lesene prednice, ki jo poznamo pod imenom kljunasta flavta ali blok flavta. Zaradi preprostega, a edinstvenega tona je še vedno v rabi. Ima več modelov, ki se ločijo po velikosti in s tem tudi po višji ali nižji uglasitvi. Po tonskem obsegu poimenujemo kljunaste flavte tako kot pevske glasove, npr. sopranska flavta in altovska flavta.⁴⁸

Koncertna ali prečna flavta je izdelana iz kovine, redkeje iz lesa. Nanjo igramo tako, da pihamo čez luknjo ustnika in pritiskamo na zaklopke, s katerimi krajšamo ali podaljšujemo zračni steber in tako določamo višino tona.⁴⁹

Slika 9: Prečna flavta

Pikolo je podoben koncertni flavti, le da je za polovico manjši in izvaja višje tone. Eden prvih skladateljev, ki so v svojih delih uporabili to glasbilo, je bil Ludwig van Beethoven, in sicer v Peti in Šesti simfoniji. Glasbenika, ki igra na flavto, imenujemo flavtist.⁵⁰

⁴⁷ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 76-77.

⁴⁸ Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

⁴⁹ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁵⁰ Prav tam.

OBOA

Oboo prvič zasledimo leta 1670 v Parizu. Na predhodnice oboe je igrala že godba francoskega kralja Ludvika XIV. Njen zvok je po zvočni barvi po vsem obsegu izenačen in tako prepoznaven (močen in tožeč), da se po njem lahko uglaši celoten orkester. Oboa je izdelana iz trdega lesa in ima dokaj zapleten mehanizem zaklopk. Ima ustnik z dvojnimi trstnim jezičkom, sestavljenim iz dveh tankih ploščic, izrezanih iz bambusovega lesa. Zvezani sta na kovinsko cevko, med nihanjem pa med seboj udarjata. Glasbenika, ki igra na oboo, imenujemo oboist. Angleški rog je različica oboe. Od nje se razlikuje po hruškastem odmevniku in ustniku na ukrivljenem podaljškju.⁵¹ Angleški rog je od oboe tudi večji. Način igranja nanj je podoben kot pri oboi. Ime ima najbrž po tem, ker je bil nekaj časa zelo priljubljen po Angliji.⁵²

Slika 10: Oboa

KLARINET

V nasprotju z večino drugih glasbil iz družine pihal je klarinet veliko mlajše glasbilo, saj je bil izdelan okoli leta 1700.⁵³ Proizvaja nežen in žameten zvok. Po svetu obstaja ogromno različnih klarinetov, ki so priljubljena ljudska glasbila v mnogih kulturah. To je leseno glasbilo z luknjicami in zaklopkami. Na spodnjem delu je odmevnik, na zgornjem pa ustnik, na katerega je pritrjen enojni trstni jeziček, ki ob pihanju vibrira. Glasbenika, ki igra na klarinet, imenujemo klarinetist. Basklarinet je še enkrat daljši od klarineta, njegov zvok pa je nižji.⁵⁴

⁵¹ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁵² Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

⁵³ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁵⁴ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 76-77.

SAKSOFON

Saksofon bi po njegovi bleščeči kovinski zunanosti lahko uvrstili med trobila, vendar po načinu igranja spada med pihala. Imenuje se po belgijskem izdelovalcu glasbil Adolphu Saxu. Izdelal ga je leta 1846 in sprva je bil namenjen pihalnim in vojaškim godbam. Danes pa ga največkrat povezujemo z jazzovsko glasbo. Ima kovinski trup, ustnik z enojnim trstnim jezičkom in razširjen odmevnik. Poznamo ga v različnih velikostih.⁵⁵ Sprva je bilo v uporabi 14 različnih vrst saksofon, danes pa smo jih zmanjšali za kar 10. Tako poznamo sopranski, altovski, tenorski in baritonski saksofon.⁵⁶

Slika 11: Štirje najpogostejši tipi saksofonov

FAGOT

Fagot je basovsko glasbilo med pihali, po načinu igranja spada v družino oboe. Med pihali je največji po obliki in najnižji po uglasitvi.⁵⁷ Sestavlja ga približno 3 metre dolga lesena prepognjena cev iz javorja. Dvojni trstni jeziček je sorazmerno večji od jezička oboe. Glasbenika, ki igra na fagot, imenujemo fagotist. Kontrafagot je basovsko glasbilo, ki ima večkrat zavito cev s kovinskim odmevnikom.⁵⁸

⁵⁵ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁵⁶ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 78.

⁵⁷ Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

⁵⁸ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

2.4.2 TROBILA

Trobila so cevasta glasbila, pri katerih dobimo zvok tako, da s pihanjem ustvarimo vibracijo napetih ustnic (trobimo), ki se v glasbilu pretvori v zvok. Sestavljajo jih zavite kovinske cevi, na začetku katerih je ustnik, ki določa barvo zvoka glasbila. Lijast ustnik omogoča mehkejšo in temnejšo barvo zvoka, kotlast pa prodornejši zvok. Običajno imajo vsa trobila po tri ventile (razen pozavne na poteg, ki ventilov nima). Trobilci pri določenih glasbenih delih uporabljajo dušilce, ki spreminjajo osnovno zvočno barvo glasbila. Vstavijo jih v odmevnike.⁵⁹

ROG

Rogovi, ki jih uvrščamo pod trobila, so bili na začetku pravzaprav izdelani iz živalskih rogov. Ti so zadoneli in proizvajali zvok, ko so jim odbili konico in pihnilo skozi ustvarjeno luknjo. Ob strani so jim kdaj izvrtali še dodatne luknjice, katere so zapirali in odpirali s prsti, kadar so želeli pridobiti drugačen zvok. Še posebno v Evropi so rogove uporabljali kot signalne naprave, zlasti pri lovu in so jih zaradi njihove širine lahko nosili prek ramen. V skladbah z lovskimi prizori se je zato pogosto oglasil rog in na ta način prebil do rednega igranja v orkestrih.⁶⁰

Prednik današnjega roga je bil zaviti rog iz Francije, po katerem ima tudi ime - francoski rog. V 19. stoletju je dobil ventile, konec istega stoletja pa je postal stalni član simfoničnih orkestrów.⁶¹ Rog ima še drugo, tuje ime – horn. Zato glasbeniku, ki igra na rog, rečemo rogist ali hornist.⁶²

Slika 12: Rog

⁵⁹ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁶⁰ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 80-81.

⁶¹ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁶² Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

TROBENTA

Močen glas v lasti trobent je že od nekdaj priročen za prenašanje sporočil kot signalov ter tudi za igranje na raznih slavjih in praznovanjih. Med različnimi napadi so jih uporabljali za preplah sovražnikov ali v vojnah za usmerjanje čet. Takrat so navadno uporabljali trobento imenovano korn. Starejše lesene trobente prihajajo iz Papue Nove Gvineje, kjer glasbenik piha skozi luknjico, izvrtano ob strani. Sodobne trobente imajo tri tlačne ventile. Cev pa so za lažje igranje in prenašanje zavili. Za različne priložnosti izdelujejo različne trobente.⁶³ Po tonskem obsegu je trobenta najvišje zveneče glasbilo v skupini trobil.⁶⁴

Slika 13: Trobenta

TUBA

Tuba je največje in najnižje zveneče trobilo, a je v orkestru njegova najmlajša članica. Ko so jo v Berlinu uporabili (v 30. letih prejšnjega stoletja), si je šele takrat počasi prebila svojo pot v orkester. Začeli so jo vključevati v zasedbe, da okrepijo basovsko linijo. Čeprav so tube navadno uporabljene za dodajanje teže basovski spremljavi, se kljub njeni velikosti lahko izvajajo bolj živahni zvoki.⁶⁵ Njene različice so nastale že v starem veku, nastanek sodobne tube pa je povezan z iznajdbo trobilnih ventilov, ki so jih kombinirali s signalnim rogom.⁶⁶

⁶³ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 82-83.

⁶⁴ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁶⁵ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 84-85.

⁶⁶ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

Poznamo 5 različnih vrst tub a najbolj pogosto uporabljena je **orkestrska tuba**, ki v orkestru stoji zraven trombona. **Helikon** je okroglo zavita kontrabasovska tuba, ki jo glasbenik nosi na rami in je največkrat v rabi v vojaških pihalnih orkestrih. Okrogla oblika tube z naprej obrnjenim odmevnikom pa se imenuje **suzafon**. Gre se za basovsko tubo, ki ima ogromen odmevnik. Tube so z današnjim dnem še vedno pogoste in pomembne članice godb tako v Evropi kot tudi Združenih državah Amerike. Glasbeniku, ki igra na tubo, rečemo tubist.⁶⁷

Slika 14: Tuba

POZAVNA ALI TROMBON

Predhodnice pozavne štejemo med najstarejša glasbila nasploh. Izvirajo iz Azije. Pozavna se je izoblikovala v 14. in 15. stoletju v Italiji in Nemčiji, njena današnja oblika pa je nastala v prvi polovici 19. stoletja. Slovenci smo ime pozavna prevzeli iz nemščine (posaune), ime trombon pa iz italijanščine (trombone-velika trobenta). Danes poznamo dve vrsti pozavn: pozavno na poteg, ki jo najdemo v simfoničnih in jazzovskih zasedbah, ter pozavno z ventili, ki jo uporabljajo v pihalnih godbah. Glasbeniku, ki igra na pozavno, rečemo pozavnist ali trombonist.⁶⁸

⁶⁷ Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila. Str. 84.

⁶⁸ Prav tam. Str. 83.

2.4.3 TOLKALA

Tolkala so najštevilnejša skupina inštrumentov. Ime tolkala pojasnjuje, da iz teh glasbil izvablamo zvoke s tolčenjem, potresanjem in drugimi gibi. Instrumenti se med seboj razlikujejo po materialu, iz katerega so izdelani, po zvočni barvi, obliki in velikosti. Za nekatere je značilna napeta opna ali membrana, eni so leseni, drugi kovinski. Vse to vpliva na njihove značilne in zanimive zvočne barve. Večina tolkal nima različnih tonskih višin.⁶⁹

Družina tolkal predstavlja pestro mednarodno družino, saj jih najdemo v različnih kulturah po vsem svetu. Delimo jih na **idiofone** in **membranofone** ter na tolkala z **določljivo tonsko višino** in **nedoločljivo tonsko višino**. Tolkalom z določljivo tonsko višino lahko spreminjamo višino tona, tolkalom z nedoločljivo tonsko višino pa ne.⁷⁰

Slika 15: Tolkala

IDIOFONI

Idiofoni so skupina glasbil, pri katerih zvok nastaja z nihanjem trupa glasbila. Nanje lahko igramo na več načinov: lahko drgnemo, udarjamo, jih tresemo ali trzamo.⁷¹ Pri idiofonih je višina zvoka odvisna od velikosti glasbila. Poznamo idiofone z **določljivo tonsko višino** (ksilofon, marimba, vibrafon, gong) in **nedoločljivo tonsko višino** (činele, palčke, marakle ali ropotulje, triangel).⁷²

⁶⁹ Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

⁷⁰ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

⁷¹ Idiofoni. (2021). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Idiofoni>

⁷² Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

Ksilofon je starodavnega izvora. Gre za enostaven inštrument ki so ga uporabljali v Afriki, jugovzhodni Aziji in Latinski Ameriki. V Evropi ga prvič zasledimo v začetku 16. stoletja.⁷³ Zvok proizvaja z udarjanjem po lesenih ali kovinskih ploščicah različnih dolžin. Krajša kot je ploščica, višji je ton. V uporabi je v simfoničnih orkestrih, kot solistični inštrument in pa (kot prirejena, manjša različica) v Orffovih skupinah. Nanj igramo s palicami udarjalkami.⁷⁴

Slika 16: Ksilofon

Marimba je glasbilo, ki izhaja z afriške celine. Po izgledu je podobna ksilofonu, le da je večja, ima večji razpon tonov in posledično večje ploščice.⁷⁵ Je največji instrument v družini paličnih instrumentov. Njen obseg lahko pokriva več kot pet oktav.⁷⁶

Vibrafon je glasbilo, ki ima kot »igralno ploskev« razporejene kovinske plošče, podobno kot ksilofon ali marimba. Od slednje se razlikuje po tem, da ima kovinske plošče namesto lesenih. Pod vsako ploščo se nahaja resonator, na eni strani zaprta cev, uglasena z lastno frekvenco ploščice, ki ojača in podaljša ton. Vibrafon ima tudi pedal s katerim dušimo zvok. Nanj igramo z dvema, s štirimi ali šestimi palicami.⁷⁷

⁷³ Music Max. (b. d.). *Ksilofon*. Pridobljeno s <https://musicmax.si/p12957sl/>

⁷⁴ *Ksilofon*. (2018). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ksilofon>

⁷⁵ *Marimba*. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Marimba>

⁷⁶ Symphony International. (2019). *Marimba in ksilofon: tako podobna, a hkrati različna*. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/blog/marimba-in-ksilofon-razlike>

⁷⁷ *Vibrafon*. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Vibrafon>

Gong je tolkalo kitajskega oziroma jugovzhodno azijskega izvora. Visi na posebnem stojalu in če ga udarimo z mehkim tolkalcem izpusti prodoren, dolgo trajajoč ton. Gongi so narejeni predvsem iz brona ali medenine, vendar je v uporabi tudi veliko drugih zlitin.⁷⁸

Činele so kovani krožniki oziroma diski, narejeni iz medenine. Navadno se pojavljajo v parih. Po njih se udarja s palicami, lahko pa se jih udarja eno ob drugo. Dajejo zelo prodoren zvok brez določene tonske višine. Uporaba činel je praktično nujna in se veliko uporablja pri vojaških in podobnih godbah, predvsem pri pihalnih godbah. Činele imajo mesto tudi v setih bobnov v sodobni glasbi.⁷⁹

Slika 17: Činele

Palčke so ene izmed najpreprostejših tolkal. Nanje igramo tako, da jih udarjamo eno ob drugo. Narejene so iz lesa, ki pa je lahko različen. So različnih dolžin in zaradi tega tudi različno zvenijo.

Marake ali **ropotulje** so ljudsko glasbilo iz območja Karibov in Latinske Amerike. So zelo preprosta tolkala. Običajno marake uporabljamo v parih. Posamezna maraka je izdelana iz lesenega ročaja, na katerega je pritrjena lupina buče ali kokosovega oreha, ki je napolnjena s semeni ali kamenčki. Marake so sicer lahko izdelane tudi iz usnja ali plastike. Zrna v notranjosti lupine zaropotajo, če glasbilo potresemo. Marake izhajajo iz Afrike in so bile v času črnskega zaslužnjanja prenešene v Južno Ameriko. Večina ljudi jih pozna pod imenom ropotulje.⁸⁰

Triangel (trikotnik) je narejen iz trikotasto zavite, v enem kotu odprte kovinske paličice. Glasbilo je obešeno na nit, tako da lahko brez trenja prosto resonira, ko nanj igramo s kovinskim tolkalcem. Oddaja zelo dolg zvok. Prvič se je pojavil v Rusiji v 18. stoletju.⁸¹

⁷⁸ Gong. (2021). Pridobljeno s <https://en.wikipedia.org/wiki/Gong>

⁷⁹ Činele. (2019). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cinele>

⁸⁰ Marake. (2013). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Marake>

⁸¹ Triangel. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Triangel>

MEMBRANOFONI

Membranofoni so tolkala, pri katerih nastaja zvok s pomočjo membrane, ki je v obliki napete opne in je vpeta čez ustrezen okvir. Pri membranofonih je višina zvoka odvisna od napetosti opne ter tudi od njene debeline in velikosti. Napetost membrane pri tovrstnih tolkalih lahko uravnavamo z vijaki. Bolj kot je membrana napeta, višji ton nastane. In obratno - manj ko je napeta, nižje zveni ton.⁸² Med najbolj znane membranofone spadajo bobni vseh vrst (veliki boben, mali boben, vojaški boben, tamburin), pavke ali timpani, tamburin in bongo.

Pavke ali **timpani** so edino membranofonsko glasbilo, ki jim je mogoče določiti tonsko višino. Zaradi tega so edina tolkala, ki prispevajo k harmoniji orkestra. Tako kot druga tolkala so tudi pavke vojaškega izvora. Imajo polkrožen trup iz medenine ali bakra, ki ga imenujemo kotel. Čezenj je pritrjena ustrojena telečja koža, lahko tudi opna iz umetne snovi. Kotel stoji na kovinskem trupu. Višino tona inštrumentalist spreminja z uglaševalnim pedalom. Nanje se igra s palicami. Glasbeniku, ki igra na pavke, rečemo pavkist ali timpanist.⁸³

Slika 18: Pavke ali timpani

Bobni so že od najstarejših časov povezani z magijo in obredi. Oglašajo se v bitkah in na paradah in prenašajo sporočila na velike razdalje. V orkestrih bobni pogosto pripeljejo simfonije do dramatičnega in bučnega vrhunca. Bobni imajo na obod napeto opno. Ko z dlanjo ali tolkačem udarimo obnjo, zaniha in odda zvok. Veliki boben je največji izmed membranofonih glasbil. Drugo ime zanj je bas boben. Velja za eno najstarejših tolkal na svetu. Njegovo ogrodje je lahko izdelano iz lesa breze, javorja, hrasta, lahko tudi iz steklenih

⁸² Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu*. Ljubljana: DZS.

⁸³ Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč 6*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.

vlaklen, nerjavečega jekla in akrila. Najpogosteje ga najdemo v leseni različici. Obroči bas bobna, na katere je napeta koža ali umetna opna, so leseni. Za uravnavanje napetosti opne se uporablja ključ za oglaševanje. Na veliki boben se igra s palicami. Glasbenik, ki igra nanj ali na katerekoli druge bobne se imenuje bobnar.⁸⁴ Mali boben je v večini zgrajen enako kot veliki boben, je njegova pomanjšana verzija. Oba bobna uporabljajo tako v pop glasbi kot v orkestrih.

Tamburin je ročno glasbilo, ki izvira iz Irana. Nanj se igra tako, da se ga trese, udarja ob dlan ali ob telo človeka, ki igra nanj. Uporablja se v najrazličnejših zvrsteh glasbe. Je okrogle oblike, na eni strani ima napeto kožo ali membrano. Koža je napeta preko lesenega ali kovinskega okvira, v katerem so odprtine ali zareze, v katere so vpeti krožni zvončki, ki ustvarjajo zvok pri tresenju tamburina.⁸⁵

Slika 19: Tamburin

Bobni **bongo** so tolkalni instrumenti in se večinoma pojavljajo v paru (dva bobna). Izvorno sta bobna bongo manjša, povezana med seboj z leseno palico, nanju pa igramo, medtem ko jih držimo na kolenih. Na bonge igramo s prsti, nekateri skladatelji sodobne glasbe pa predpisujejo tudi igranje s palicami. Bobna sta različnih velikosti; večji je imenovan hembra (špansko: ženska), manjši pa macho (moški). Sodobni bongi so lahko narejeni iz lesa, kovine ali sestavljenih materialov. Spadajo med tiste bobne, ki po zvočnem obsegu zvenijo visoko.⁸⁶

⁸⁴ Symphony International. (2020). Bas boben – vse, kar morate vedeti. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/blog/bas-boben>

⁸⁵ *Tamburin*. 2015. Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Tamburin>

⁸⁶ *Bongi*. (b. d.). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Bongi>

3 IZHODIŠČE RAZISKAVE

3.1 CILJI RAZISKAVE

Z raziskovalno nalogo Tradicija godbeništva sva skušali, to redko pogovorno temo, bolj podrobno raziskati. Zanimalo naju je:

- Kako razširjeno je godbeništvo po Sloveniji.
- Ali je godbeništvo med mladimi Slovenci priljubljeno.
- Kako godbeništvo, kot nesnovna kulturna dediščina povezuje naš narod in katere vrednosti prinaša.
- Kako godbeništvo, kot priložnostna dejavnost, poteka med karanteno.

Najin največji cilj pa je bil, ravno zato ker o godbeništvu pred izdelavo raziskovalne naloge nisva slišali veliko, ugotoviti, če ima godbeništvo na Slovenskem sploh prihodnost.

3.2 POSTAVITEV HIPOTEZ

H1: Igranje v godbi je bolj moško opravilo.

H2: Ustanovitev godb je povezana z določenimi poklici.

H3: Za igranje v godbi je potrebna zelo visoka glasbena izobrazba.

H4: Igranje v godbenem orkestru se prenaša iz roda v rod.

H5: Učenci na OŠ Polje vedo zelo malo o godbeništvu.

H6: Godbeništvo v Sloveniji nima prihodnosti.

3.3 METODOLOGIJA

3.3.1 RAZISKOVALNA METODA

Uporabljene raziskovalne metode so bile: študij literature, pregled uradnih spletnih strani posameznih orkestrov, metoda anketiranja, metoda intervjujev in analiza podatkov. Podatke sva pridobili iz knjig, ki sva jih dobili v knjižnici, iz interneta, z anketnim vprašalnikom za odrasle in učence, ter s pomočjo intervjujev posameznih članov godb ter celotnih orkestrov.

3.3.2 VZOREC

Preko spletne pošte sva številnim orkestrom in godbam poslali prošnjo za odgovore na nekaj najinih vprašanj. Vprašalnik je vseboval 15 vprašanj, nanj pa nama je odgovorilo 13 vodij orkestrom, katere sva predstavili tudi v sami nalogi. Odgovorilo so nama: Pihalni orkester Litostroj, Godba Domžale, Godbeno društvo rudarjev Idrija, Gasilski pihalni orkester Loče, Društvo godbenikov Cerčno, Godba Medvode, Pihalni orkester SVEA Zagorje, Godba Črnomelj, Godba Novo mesto, Godba Slovenskih železnic, Ribniški pihalni orkester, Pihalni orkester Piran in Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt.

Intervjuvali sva štiri člane različnih godb:

- Matijo Dežmana, ki šteje 78 let in 62 let igra pri Orkestru Vevče in pri Ljubljanskih veteranih,
- Jerneja Rotarja, učenca tretjega letnika na Akademiji za glasbo in godbenika, ki igra pri Pihalni godbi Moravče in pri Pihalnem orkestru SVEA Zagorje,
- Nino Oven, devetnajstletno članico Orkestra Vevče ter
- Jošta Kavška, ki obiskuje deveti razred osnovne šole, se pripravlja za sprejemne izpite za Srednjo glasbeno in baletno šolo v Ljubljani in igra v Godbi Slovenskih železnic.

Na anketni vprašalnik sta nama odgovorila 102 učenca 6., 7. in 8. razredov naše šole ter 201 odrasla oseba. Anketo sva delili prek spleta, na družbenih omrežjih in preko spletne pošte to poslali učencem predmetne stopnje. Anketa je bila sestavljena iz 21. oziroma 22. vprašanj, vključno z vprašanji o spolu, starosti in izobrazbi. Od teh je bilo 5 vprašanj odprtega tipa.

3.3.3 PREDSTAVITEV VPRAŠALNIKA

Anketo sva delili prek spleta, na družbenih omrežjih in preko spletne pošte le to poslali učencem predmetne stopnje. Anketa je bila sestavljena iz 17-ih vprašanj, od teh je bilo 5 vprašanj odprtega tipa. Želeli sva, da nama posredujejo tudi demografske podatke, in sicer spol, starost in izobrazbo.

Vprašalnik je bil narejen v programu Google Drive, za obdelavo podatkov pa sva uporabili program Microsoft Office Excel.

4 REZULTATI RAZISKAVE

4.1 ODGOVORI VODIJ ORKESTROV

1. **Bi nam lahko na kratko predstavili orkester? Koliko časa obstajate, kje vse sodelujete, od kod prihajajo vaši glasbeniki, se udeležujete tekmovanj, izdajate CD-je?**

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Opise o naši bogati zgodovini (smo najstarejši pihalni orkester v SLO in EUR, najverjetneje na svetu) najdeš na <https://www.godba-idrija.si/>

Godba Slovenskih železnic: Leta 1902 so glasbeni navdušenci, železničarji, v Zidanem Mostu ustanovili železničarsko godbo. Ta je v dolgoletni zgodovini večkrat zamenjala svoje ime, vselej pa ostala neločljivo povezana z železnico. Godba Slovenskih železnic, kot jo poznamo danes, je edina od nekdanjih številnih železničarskih godb. Ohranila je svoje prvotno poslanstvo in že 116 let ponosno predstavlja železnico ter bogato slovensko kulturno dediščino.

Dirigentsko palico je od njenih začetkov vihtelo enajst dirigentov. Od leta 1999 je dirigent godbe Franci Lipovšek. Pod njegovim vodstvom se je začel orkester pomembno razvijati in se udeleževati tekmovanj, s tem pa se je začela povečevati kakovost in zahtevnost glasbe, ki jo igramo. Na prvem tekmovanju Zveze slovenskih godb smo prejeli zlato plaketo in skupaj drugo mesto. Že leto pozneje smo ponovno prejeli zlato plaketo, tokrat v višji kategoriji. Z dobrim delom smo nadaljevali dokler se nismo po kakovosti izvajane glasbe uvrstili v najvišjo, koncertno skupino. V njej nastopamo še danes. Godba Slovenskih železnic je za zdaj edina godba v Sloveniji, ki ji je na tekmovanjih Zveze slovenskih godb, uspelo v samo petih letih priti od najnižje do najvišje kakovostne skupine. S svojo energijo in predanostjo glasbi pa 77 aktivnih članov niza uspehe tudi mednarodnih tekmovanjih.

V zadnjih letih se je povprečna starost orkestra precej znižala in šteje 23 let. V godbi igrajo osnovnošolci, dijaki, študentje, zaposleni različnih profilov, upokojenci ter tudi najstarejši aktivni godbenik v Sloveniji, 98-letnik, upokojeni železničar Rudolf Glavač. Kljub temu, da imamo veliko glasbeno vrhunsko izobraženih članov je Godba Slovenskih železnic ljubiteljska godba.

Uspešno koncertiramo na raznovrstnih kulturnih prireditvah doma in v tujini. Med drugim smo Slovenske železnice ter našo domovino in njeno bogato kulturno dediščino predstavljali med

turnejami in nastopi po ZDA, Kanadi, Kitajski, Avstraliji in Novi Zelandiji, Španiji, Makedoniji, Nemčiji, Franciji, Turčiji ter na Hrvaškem.

Godba Domžale: Smo kulturno društvo Godba Domžale, ki deluje že od leta 1884. Je eno izmed starejših kulturnih društev občine Domžale. Orkester trenutno vodi Damjan Tomažin, predsednik društva je Gregor Sušnik. Trenutno smo v samem vrhu na področju slovenskih godb.

Godba Črnomelj: Naša godba je ena najstarejših v Sloveniji. Ustanovljeni smo bili leta 1866. Deluje nepretrgoma, celo med drugo svetovno vojno je delovala na osvobojenem ozemlju in njen dirigent je bil sam Adamič (igrali so godbeniki iz celotne Slovenije). Največ sodelujemo v domači občini. Hodimo pa tudi na gostovanja po Sloveniji in včasih tudi v tujino. Godbeniki so občani občine Črnomelj. Smo pa različne starosti, od 10 let pa vse do 70 let. Imamo tudi primere treh generacij ene družine. Mladi se glasbeno izobražujejo, nižja, srednja glasbena šola in tudi akademija. Udeležujemo se tudi tekmovanj v Sloveniji, smo v 1. težavnostni stopnji. Izdali smo tudi dva CD-ja. V tem času, ko nimamo vaj smo tudi sodelovali v domačem okolju preko spleta pri proslavah.

Godba Novo mesto: Kulturno-umetniško društvo Mestna godba Novo mesto je tretja najstarejša slovenska godba. Letos obeležujemo že 193 let delovanja. Močno smo vpeti v kulturno podobo Novega mesta. Poleg izvajanja koncertov, prvega maja tradicionalno že od šestih zjutraj budimo ob spodbudnih zvokih koračnic. Igramo na žalnih komemoracijah, nastopamo na različnih prireditvah v Novem mestu in okolici. Veseli smo tudi mednarodnega sodelovanja. Nastopali smo na mednarodnih festivalih v Bihaču in Prijedoru v Bosni in Hercegovini. Prave prijateljske odnose smo stkali z Gradsko muziko iz Herceg Novega, kjer smo gostovali že dvakrat. Ob trdem delu se kaže napredek Mestne godbe pri izvajanju različnih zvrsti glasbe, pa tudi kreativnost godbenikov pri organizaciji koncertov in nastopov godbe. Omogočamo ukvarjanje, napredovanje in življenje z glasbo vsem generacijam. Najbolj navdušenim ponujamo priložnost za solistične nastope. Dirigentsko palčko vodi Rok Šincek.

Društvo godbenikov Cerklje: Cerkljanska godba deluje od leta 1974, do danes pa se je v repertoarju godbe nanizalo lepo število vaj, nastopov, gostovanj, samostojnih koncertov. Vsak izmed njih je na Cerkljanskem pustil poseben pečat. Godba na letni ravni zabeleži precej nastopov izven domačih logov, saj na ta način ohranja stike z drugimi orkestri ter z njimi

primerja svoj napredek. Z izborom različnih repertoarjev orkester iz leta v leto izvedbeno napreduje tudi na kakovostni ravni in skrbi za pestrost kulturnih dogodkov v občini Cerkno. Vse to ne bi bilo mogoče brez dolgoletnega dirigenta Andreja Zupana, ki je vodenje orkestra prevzel leta 2004. S strokovnim znanjem, izjemnim posluhom za glasbo, pristnim in subtilnim pedagoškim delom ter toplim odnosom do godbenikov, je pripomogel k izjemnemu napredku orkestra ter ga v sodelovanju z njimi razvil do te mere, da se ta uspešno predstavlja v domačem okolju, pa tudi širše.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Kulturno društvo Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi že od leta 1920 uspešno poustvarja glasbena dela, ohranja slovenska glasbena izročila ter s tem na kulturnem področju bogati in sooblikuje življenje Dobove ter tudi občine Brežice. Z igranjem ni prenehal niti v času II. svetovne vojne, ko so bili člani v izgnanstvu. V letu 2020 je praznoval visoki 100. jubilej, ki ga je počastil s prireditvijo 4. 2. 2020, točno na dan, ko naj bi godba nastala. V dolgih letih igranja so glasbeniki navezali veliko prijateljstev in se pobratili s Pihalnim orkestrom iz Šentjanža pri Dravogradu ter Schlosskapelle Neuhaus - Suha iz Avstrije. Stike ohranjajo z vsakoletnimi srečanji v enem izmed domačih krajev pobratenih godb. Veliko sodelujejo tudi s Pihalnim orkestrom Zaprešič in Pihalnim orkestrom Daruvar iz Hrvaške. Orkester je tudi drugače zelo aktiven. Vsako leto organizira dva koncerta. Prav tako vsako leto obvezno prebuja ljudi s prvomajskimi budnicami. Svojo pesem pa prispeva tudi na različnih prireditvah in praznovanjih tako doma kot v tujini. Z malce zahtevnejšo literaturo se orkester predstavlja na državnih tekmovanjih. V okviru orkestra redno deluje tudi Trobilna sekcija Trobsi.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Pihalni orkester SVEA Zagorje je bil ustanovljen leta 1861, in sicer pod imenom Premogarska godba Zagorje. Godba je bila za mnoge rudarje in za njihove družine okno v svet glasbe, prav tako pa je popestrila številne dogodke. Leta 1973 se je godba preimenovala v Delavski pihalni orkester, vodenje orkestra pa je prevzel Edvard Eberl. Pod njegovo taktirko je orkester zelo uspešno deloval in postal prepoznaven doma in v tujini. Leta 1981 je orkester prvič tekmoval v tujini in na 9. svetovnem prvenstvu pihalnih orkestrom v Kerkradu na Nizozemskem osvojil zlato medaljo. Leta 1991 se je orkester preimenoval v Pihalni orkester SVEA Zagorje. Čeprav je orkester leta 2013 izgubil generalnega sponzorja (podjetje SVEA Zagorje je šlo v stečaj), pa orkester to ime ohranja še naprej.

V času delovanja je orkester veliko gostoval, in sicer na Češkem, v Nemčiji, Italiji, Avstriji, v republikah nekdanje SFRJ, na Norveškem ter v Španiji (Calella), kamor so godbeniki najraje odhajali. Če izpostavimo pomembnejša gostovanja, je bil orkester leta 1996 ob priložnosti postavljanja slovenskega božičnega drevesa povabljen v Vatikan, kjer je godbenike v svoji palači gostil sam Papež Janez Pavel II., kar so si šteli v veliko čast in česar zagotovo ne bodo nikoli pozabili. Septembra naslednje leto je orkester predstavljal Slovenijo v Rusiji na 850-letnici Moskve, kjer je imel kar osem nastopov pred množičnim občinstvom. Za to priložnost so godbeniki dobili nove uniforme zelene barve, katerih posebnost so bili klobuki.

Poleg gostovanj in udeležbe na mednarodnih tekmovanjih orkester letno organizira najmanj dva samostojna koncerta in izvede več kot 25 različnih nastopov. Igranje orkestra je v Občini Zagorje ob Savi postalo nepogrešljivo, saj si številnih dogodkov brez nastopa orkestra praktično ne znamo več predstavljati. Orkester tradicionalno sodeluje na pustnih povorkah, na prireditvah ob kulturnem prazniku, igra prvomajsko budnico in na prvomajskem medobčinskem srečanju na Plešah kjer se vsako leto zbere več tisoč pohodnikov, orkester igra na različnih otvoritvah, sprejemih in drugih prireditvah, ob občinskem prazniku, ob dnevu spomina na mrtve, ob dnevu Sv. Barbare, zavetnice rudarjev, na Miklavževem sprevodu in drugo. Orkester dobro sodeluje tudi z drugimi orkestri po Sloveniji in tujini in tako nastopa v različnih krajih. Še posebej dobro povezavo je orkester vzpostavil z Stadtkapelle Kemnath, godbo iz Nemčije, s katero so godbeniki izmenjali že številne obiske.

Leta 2004 je dirigentsko palico prevzel sedanji dirigent Peter Kuder, kar je pomenilo nov list v zgodovini orkestra. Pod njegovim vodstvom je orkester leta 2005 gostoval v Španiji, leta 2007 pa osvojil zlato priznanje v najvišji težavnostni kategoriji na 13. mednarodnem tekmovanju velikih pihalnih orkestrov v češki Ostravi. Dirigent Peter Kuder je na tem tekmovanju prejel tudi posebno nagrado za najboljšega dirigenta tekmovanja.

Orkester je poznan tudi po številnih izdanih zgoščenkah. Med drugim je orkester posnel tudi štiri profesionalne videospote, ki si jih lahko ogledate na omrežju Youtube. Zadnja zgoščanka je izšla ob 150-letnici orkestra in vključuje dotedanje delo orkestra, vključno z oddajo z znanimi slovenskimi pesmimi, ki je bila posneta za nacionalno televizijo.

Leta 2013 je orkester po izboru bralcev Nedeljskega dnevnika, izmed več kot 110 slovenskih godb, prejel laskavi naziv »Naj godba Slovenije«, ki je bil orkestru podeljen na prireditvi »Slovenec leta«. Leta 2014 je orkester z vokalistom Maticem Jeretom in skladbo »Lepa točajka« zmagal na vseslovenskem natečaju za »Naj napitnico in poskočnico«. Leta 2016 se je

orkester udeležil tudi večdnevnega glasbenega festivala v Ohridu v Makedoniji. Orkester je v okviru festivala »Slovenija na Ohridu« nastopil v povorki po promenadi Ohridskega jezera in imel samostojen večerni koncert. Leta 2018 je orkester ponovno gostoval v nemškem Kemnathu in tudi tokrat navdušil zbrano občinstvo.

V aprilu 2019 je orkester sodeloval na mednarodnem tekmovanju pihalnih orkestrov Flicorno d'Oro v Rivi del Garda v Italiji. Odličen nastop godbenikov je petčlanska mednarodna žirija ocenila s 94,29 točkami. Orkester je tako izmed 9 orkestrov v 1. tekmovalni kategoriji dosegel 1. mesto, poleg priznanja in pokala pa je orkester za nagrado prejel tudi trobento znamke Yamaha Xeno. Leto 2019 je bilo za člane posebno tudi zaradi začetka snemanja celovečernega filma režiserja Matevža Luzarja z naslovom »Orkester«. Film pripoveduje zgodbo o rudarskem pihalnem orkestru, ki se udeleži festivala godb v avstrijskem mestecu. Člani orkestra so najprej zvadili različne figure korakanja in posneli nastop s korakanjem, ki bo vrhunec filma. Snemanje filma v katerem je sodelovalo več kot 50 članov orkestra je trajalo 30 snemalnih dni, film pa naj bi na platnih zaživel v letu 2021.

Godba Medvode: Godba Medvode je društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1929. Smo »plehmuska« oziroma pihalni orkester, ki ga sestavljajo ljubiteljski glasbeniki in delujemo predvsem v lokalnem okolju. Skrbimo za ohranjanje godbeništva in smo vpisani med nosilce nesnovne kulturne dediščine. Sodelujemo na prireditvah, proslavah in z veseljem se pridružimo kakšnemu osebnemu praznovanju. Izvajamo figurativni program in poleg koračnic igramo zabavno, narodno-zabavno in popularno glasbo. Vsako leto poskrbimo za novoletni koncert, prvomajsko budnico in promenadni koncert. Pripravljamo srečanja godb in se jih z veseljem udeležimo v Sloveniji in tudi v tujini. Zadnjih 10 let sodelujemo na večeru filmske glasbe. Za posebne priložnosti se pripravi glasbeni program tudi za manjše zasedbe.

KUD Ribniški pihalni orkester: Ribniški pihalni orkester je kulturno umetniško društvo, ki kot najstarejše še delujoče društvo zapolnjuje pestro ponudbo v kulturnem življenju občine Ribnica, saj si skoraj ni mogoče več predstavljati večje občinske prireditve brez njegove prisotnosti. Udeležuje se različnih priložnostnih srečanj s sorodnimi društvi, orkestri in godbami, sodeluje pa tudi na tradicionalnih srečanjih in glasbenih revijah v okviru Združenja društev godb in pihalnih orkestrov Dolenjske in Bele Krajine kot tudi na tradicionalnem dnevu godbe v Dobropolju. S koncertom in promenadnim nastopom se je orkester predstavil v Izoli, z izvedbo filmske glasbe iz več filmov pa tudi kot gost na prvem večeru filmske glasbe v

Medvodah. Zunaj meja domovine je orkester gostoval v Italiji, v pobrateni občini Arceveia in na prireditvi Majenca v Dolini pri Trstu in v vasi Prebenek. Orkester je leta 2004 sodeloval na 24. tekmovanju slovenskih godb v Železnikih in osvojil zlato plaketo.

Obenem se Ribniški pihalni orkester rad pokaže s skupino mažoret iz Društva mažoret in plesalcev Ribnica, ki s svojimi koreografijami posebej popestrijo promenadne nastope in vokalno skupino Anamanka. Posebno mesto v medsebojnih stikih ima sodelovanje z gasilskimi društvi, turističnim društvom Ribnica in Sodražica, s strojnim krožkom Urban, s pevskimi društvi in skupinami iz ožjega okolja, pa tudi z že znanimi glasbeniki. Glede na svoje kulturno poslanstvo sodeluje Ribniški pihalni orkester tudi z JSKD na območnem kot tudi državnem nivoju tako na javnih razpisih kot tudi v zvezi s podelitvijo zlatih, srebrnih in bronastih Gallusovih značk, ki jih prejmejo člani orkestra za svoje delovanje na glasbenem področju glede na število pretečenih let. Društvo v zadnjem času dobro sodeluje z Glasbeno šolo Ribnica, vendar obstaja želja, da bi se orkestru pridružilo še več mladih, glasbeno izobraženih kadrov. Delo v društvu in orkestru ima tudi vzgojno funkcijo, saj je kar nekaj članov še osnovnošolcev ter dijakov, zato posvečamo posebno skrb za razvoj pozitivnih medsebojnih odnosov ter razvoj vsakega posameznika, tako na glasbenem kot tudi osebnostnem področju. Vsi imajo možnost dodatnega izobraževanja na seminarjih in glasbenih delavnicah, medsebojne odnose pa okrepimo tudi z udeležbo na skupnem pikniku ali tematskem večeru. Posebno mesto pripada vajah, ki jih nadgradimo z druženjem med odmorom kot tudi po končanih vajah, saj ob teh priložnostih privre na dan marsikatera nova ideja.

KD Pihalni orkester Piran: Naš orkester je ustanovil odvetnik Giuseppe Ventrella, v letu 1851 z imenom »Coro, orchestra e banda con fanfara«. Večja prelomnica je bilo leto 1981, ko je dirigentovo mesto prevzel Umberto Radojković, kateri je orkester praktično popolnoma pomladil z učenci glasbene šole Piran, ter ga preimenoval v Mladinski Pihalni orkester Piran. Sodelujemo na raznih občinskih/lokalnih dogodkih, srečanjih, rojstnih dnevih, pogrebih, ipd. Tekmovanj se je orkester udeleževal najbolj med leti 1970 in 2001, ter nazadnje v letu 2012. Godbeniki prihajajo večinoma iz piranske občine, oziroma nekateri so se preselili v druge občine, a ravno tako hodijo na vaje. Zgodi se tudi, da pridejo študenti iz Slovenije in tujine, ter se nam priključijo za čas študija. CD-je izdajamo redko.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Naše godbeno društvo se imenuje "Mužika" Sv. Lazar Boršt (po prvem koprskem škofu, ki naj bi bil rojen v naši vasi). Ukvarja se z zbiranjem

raznih ljudskih napevov iz naše bližnje okolice, ki jih tudi notno zapišemo in kasneje predstavimo širši publiki. Pred leti, smo nekaj takih skladb predstavili na CD-zgoščenki pod imenom – Šavrinski venček. Zbiramo tudi razne stare notne zapise in ljudske običaje. To je bilo tudi bistvo naše ustanovitve leta 1999. Društvo pa deluje že od leta 1996. V začetku delovanja smo igrali različne skladbe, ki so jih pri nas igrali naši predniki pred 100 in več leti (prejšnje godbe so zaradi politično-ekonomskih razmer prenehale z delovanji). Igrali pa smo jih brez not oziroma na pamet - po posluhu. Naši godbeniki prihajajo iz okoliških obalnih občin, včasih pa nam pomagajo tudi godbeniki iz zamejstva. Na tekmovanjih ne sodelujemo, saj je naša zvrst glasbe drugačna.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Na spletni strani <https://www.kud-litostroj.si/> boste našli več o nas – zgodovini, delovanju, članih, nekaterih avdio in video posnetkih, arhivu nastopov ipd. Verjetno si boste na ta način lažje oblikovali opis orkestra.

2. Koliko članov ima vaš orkester oziroma društvo?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: cca 60 aktivni članov (+- 4)

Godba Slovenskih železnic: V orkester je vključeno 77 članov.

Godba Domžale: Orkester ima 70 članov. Redno aktivnih in na odru, nastopu pa je od 30 do 50 ljudi. Vsi preprosto ne moremo biti vedno prisotni

Godba Črnomelj: V društvu imamo okrog 50 članov. Imamo pa tudi 150 podpornih članov, ki plačujejo članarino.

Godba Novo mesto: Mestna godba šteje 58 članov

Društvo godbenikov Cerklje ob Kopu: Naš orkester šteje 52 članov.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Orkester ima 54 članov.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: V orkestru je trenutno aktivnih 65 članov.

Godba Medvode: Naša godba ima približno 45 članov.

KUD Ribniški pihalni orkester: Številčno stanje članov Ribniškega pihalnega orkestra se giblje okoli 40 do 50 bolj ali manj aktivnih članov.

KD Pihalni orkester Piran: Aktivnih članov je 30, potem je še nekje cca. 10 članov, kateri se zaradi službe/študija vaj in nastopov težje udeležujejo.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Naše društvo skupaj z podpornimi člani šteje 26 članov.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Orkester trenutno šteje 45 članov. Se pa številka spreminja iz leta v leto.

3. Je v vašem orkestru več moških ali žensk?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Razmerje je 40/60 % v prid moških.

Godba Slovenskih železnic: Prevladuje moški spol, smo pa ponosni na naših 25 deklet.

Godba Domžale: V našem orkestru je več moških, se je pa tudi delež žensk v zadnjih 10 letih konkretno povečal.

Godba Črnomelj: Moram povedati, da nas je nekje pol-pol.

Godba Novo mesto: Moških.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Več moških.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: V orkestru je 30 članov in 24 članic.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: V našem orkestru je več moških. Razmerje med moškimi in ženskami je 50:15.

Godba Medvode: Trenutno ni velike razlike med številom godbenikov in godbenic. Čisto matematično imamo 45 % žensk in 55 % moških.

KUD Ribniški pihalni orkester: V orkestru prevladuje zadnjih deset let večje število žensk.

KD Pihalni orkester Piran: Več je moških.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Večinoma so moški.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Več je moških. V orkestru je trenutno 10 članic.

4. So določeni inštrumenti bolj moška kot ženska domena in ali na določene inštrumente bolje igrajo moški kot ženske in obratno?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Ženske 100 % zasedajo sekcijo prečnih flavt in oboe, polovično zasedajo sekcijo klarinetov in saksofonov, imamo eno pozavnistko in tolkalistko. Žal deklet nimamo v sekciji trobent, nizkih trobil in rogov.

Godba Slovenskih železnic: Včasih je bilo mnenje, da dekleta lahko igrajo le flavto, klarinet in morda še saksofon. Danes pa se je ta miselnost povsem spremenila in lahko vidimo dekleta, ki so posegla po vseh, tudi največjih trobilnih instrumentih. Pa ne samo to. Njihovo igranje je na najvišjem profesionalnem nivoju.

Godba Domžale: Seveda. V sekciji flavtistk imamo samo punce. Ostale godbenice lahko najdemo v vlogi klarinetistk, oboistk ali saksofonistk.

Godba Črnomelj: Mogoče na trobila večinoma igrajo moški, pri pihalih pa je več žensk, predvsem pri flavtah. Kvaliteta pa mislim da ni pogojena na inštrument ampak na izobrazbo in pa na voljo in dušo ki jo vložiš v igranje.

Godba Novo mesto: Vsak lahko igra katerikoli inštrument, le če je dovolj velika volja. Pri nas so na trobilih v večini moški in na pihalih ženske.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Sekcijo flavt v naši godbi predstavljajo samo ženske.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Pri pihalih je večinoma ženska zasedba, na flavte – z izjemo pikolo flavte- igrajo samo ženske, prav tako oboe. Na klarinet in saksofon pa igrajo pretežno ženske. Medtem ko sta na trobilih le dve članici.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Lahko bi rekli, da ženske pogosteje igrajo flavto ali pikolo. Na tem instrumentu imamo tako samo ženske predstavnice. Trenutno pa v našem orkestru ženske predstavnice igrajo tudi klarinet in saksofon.

Godba Medvode: Tako je. Izključno ženske igrajo flavto. Sicer pa v naši godbi ženske igrajo pihala (flavta, klarinet, saksofon) in tolkala. Nimamo pa nobene predstavnice žensk na trobilih.

KUD Ribniški pihalni orkester: Moška domena so nižja trobila.

KD Pihalni orkester Piran: Morda trobila delujejo bolj moška, ampak to ne pomeni da ga ženska ne more oz. ne bi bila dovolj dobra za igrati nanje. Dober primer je bass pozavna, deluje

zelo moški inštrument, pa imamo mlajšo članico orkestra, katera igra na njo. Ravno obraten primer so flavte, delujejo ženski instrument, a nanje igrajo lahko tudi moški.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Kar se tiče igranja na inštrumente vidimo, da tako moški kot ženske obvladajo vse inštrumente, ki so potrebni za naše delovanje.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Verjetno je edini instrument, kjer je več članic kot članov flavta.

5. Ali so inštrumenti v lasti godbe ali posameznega člana?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: V naši godbi je 95 % instrumentov v lasti godbe.

Godba Slovenskih železnic: V veliki večini imamo društvene instrumente, je pa še nekaj godbenikov, ki igrajo na lastne.

Godba Domžale: Odvisno. Nekateri inštrumenti so godbeni, nekateri inštrumenti so v lasti godbenic in godbenikov.

Godba Črnomelj: Različno. Veliko je godbenih inštrumentov, predvsem večjih in tolkal. Manjši inštrumenti klarineti, flavte, trobente pa tudi lastniški.

Godba Novo mesto: Nekaj inštrumentov je v lasti godbe (predvsem večji in dražji inštrumenti), nekaj pa v lasti posameznega člana.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Različno. V zlatih letih godbe je kar nekaj inštrumentov nakupila godba sama, ti inštrumenti so še vedno v uporabi/na izposojajo pri nekaj aktivnih godbenikih. Nekateri godbeniki imajo svoje inštrumente. Predvsem, kar se tiče tolkal pa so last godbe.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Člani, ki se profesionalno ukvarjajo z glasbo in tisti, ki se amatersko veliko udeležujejo tudi izven orkestra, imajo svoje inštrumente, ostali imajo izposojene inštrumente, ki jih poseduje orkester.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Večina instrumentov je v lasti godbe. Praviloma se posameznik včlani s svojim instrumentom in še nekaj časa igra na svoj instrument, s časom pa se v godbi potrudimo da zberemo potrebna sredstva in zagotovimo društveni instrument.

Godba Medvode: Pri Godbi Medvode imamo kar nekaj instrumentov v godbeni lasti. Godba ima v lasti instrumente, ki so dražji in večji. Lastne instrumente pa imajo večinoma mlajši godbeniki. Veliko se jih začne učiti instrument v glasbeni šoli in se godbi pridružijo z lastnim instrumentom.

KUD Ribniški pihalni orkester: V večini so inštrumenti last godbe.

KD Pihalni orkester Piran: Nekateri inštrumenti, zlasti tolkala so v lasti orkestra, nekateri v lasti članov, nekateri pa imajo izposojene pri glasbeni šoli v času izobraževanja.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Večina inštrumentov je v lasti članov le najdražji so last društva.

KUD Pihalni orkester Litostroj: V veliki večini so instrumenti last orkestra.

6. Se srečujete s kakšnimi težavami (finančne, pomanjkanje glasbenikov)? Katero je najtežje premagati?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Dolgoročno strateško financiranje ter prostori društva, ki so premajhni.

Godba Slovenskih železnic: Vedno nastane kakšna težava. Smo zelo veseli in hvaležni, da so nam vodilni na Slovenskih železnicah naklonjeni in nam izkazujejo podporo. Tako so nam finančne težave prihranjene. Ker smo ljubiteljska godba, pa včasih nastane problem prisotnosti na nastopih. Pri orkestru je poleg primerne številčnosti zelo pomembna zasedba oziroma zastopanost instrumentov.

Godba Domžale: Vsako društvo ima kakšne težave. Leto 2020 in 2021 pa prikazuje vsem kulturnim društvom popolnoma novo težavo. Trenutna situacija nam namreč prepoveduje kakršno koli druženje, vadenje. Ampak se trudimo, da ostajamo aktivni in da našim poslušalcem nudimo sveže ideje in izdelke.

Godba Črnomelj: Težave so zato, da jih premagamo. Ja veliko truda je potrebnega pri finančah, da jih zagotovimo zadosti za delovanje in napredovanje. Tudi pri novih članih se moramo potruditi, da jih pridobimo iz glasbene šole.

Godba Novo mesto: Težav za godbenike je kar veliko. Vsekakor pa je največja težava dovolj veliki prostori, kjer bi lahko nemoteno delovali ter nenazadnje tudi finance.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Ena izmed težjih ovir na poti je bila verjetno izguba glavnega sponzorja (tudi pobudnika za začetek godbeništva v Cerklju ob Gori) - podjetja ETA Cerklje ob Gori, v letu 2014.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: V današnjih časih je pridobivanje finančnih sredstev največja težava. Soočamo pa se tudi s pomanjkanjem motivacije pri mladih.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Trenutna situacija je precej specifična zaradi pandemije bolezni covid-19. V tem času je sicer veliko težje pridobiti sponzorje in recimo prodati vstopnice ali druge produkte, vendar so tudi odhodki nižji. Normalno stanje je seveda drugačno zaradi številnih nastopov in projektov. Finančni vidik je zagotovo zelo pomemben. Ker smo leta 2013 izgubili generalnega sponzorja sedaj veliko težje zagotavljamo finančna sredstva, vendar nam ob pomoči Občine Zagorje ob Savi uspeva ohranjati visok nivo delovanja. Veseli smo, da se je tudi veliko naših zvestih poslušalcev odločilo, da nam nameni del dohodnine, tako da tudi na ta način pridobimo nekaj sredstev. Kar se tiče glasbenikov nimamo problemov. Praktično na vseh instrumentih imamo polno zasedena mesta. To je zagotovo posledica dobrega dela in sodelovanja z Glasbeno šolo Zagorje ob Savi.

Godba Medvode: V času obstoja godbe so bile različne težave. Godbeniki za svoje nastope uporabljajo uniforme, zato je enoten videz pomemben. Nakup novih uniform za vse člane ali pa nakup kakšnega večjega instrumenta je kar velik finančni zalogaj. V takih primerih nam nasproti pridejo naši sponzorji in tudi občina. Ena od težav je tudi prostor. Godba potrebuje kar nekaj prostora za vaje orkestra in tudi individualne vaje. Trenutno še vedno premagujemo prostorske težave. Radi bi tudi, da bi več članov igralo nizka trobila.

KUD Ribniški pihalni orkester: Imamo finančne težave, kot tudi prostorske. Članstvo v zadnjih letih napreduje.

KD Pihalni orkester Piran: Da, že vrsto let imamo težave s številom aktivnih godbenikov. Tudi če je članov 30, žal to ne pomeni, da bodo vedno vsi na vsaki vaji. Je zelo težko premagljiva ovira. Žal na to vpliva tudi vpis učencev na glasbeno šolo v Piranu, saj je vedno manj vpisa na trobila, pihala in tolkala, zaradi lokacije glasbene šole.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Seveda se srečujemo tudi s težavami, največja je pomanjkanje mladih članov. Večina članov našega društva je namreč starejših. Večjih težav z financami nimamo saj se financiramo z našimi nastopi, pri delovanju pa nam pomaga tudi MO Koper in razni donatorji.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Gre za orkester treh generacij in za različne nivoje tehničnega znanja po posameznih instrumentih. Enega večjih izzivov prinaša poenotenje načina izvedbe posamezne skladbe, kar je sicer naloga dirigenta. Usklajevanje službenih/šolskih in prostočasnih aktivnosti je lahko kdaj tudi malo problematično. Verjetno največji izziv v Ljubljani pa je pridobivanje novih članov.

7. Kaj je vaš največji dosežek in na kaj ste kot skupina najbolj ponosni?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: To, da smo zagotovo najstarejša aktivna godba na svetu (356 let - prvič omenjena v Slavi vojvodine Kranjske, Valvasor). Ponosni smo na svojo zgodovino, izročilo rudarstva in rudarske dediščine ter tovarštva in prijateljstva med nami.

Godba Slovenskih železnic: Ocenjujem, da je naš največji dosežek leta 2006 uvrstitev v koncertno skupino slovenskih godb, v katero sodimo še danes. Pogoj za vstop v to elitno skupino pa so dosežene zlate plakete na tekmovanjih v manj zahtevnih kategorijah. Prav tako pa so doseženi rezultati pogoj, da v tej skupini tudi obstanemo.

Godba Domžale: Verjetno bi morali izpostaviti naš največji dosežek – sodelovanje na tekmovanju v Mariboru kjer smo osvojili zlato plaketo s posebno pohvalo in ostali v najvišji umetniški kategoriji godb. Definitivno smo na tega zelo ponosni, tako kot na vse kar naredimo kakovostno in dobro. Prav tako pa moramo poudariti našo aktivno in inovativno delovanje na področju »show« programa, ki zajema figuralno in urejeno atraktivno korakanje med samim igranjem.

Godba Črnomelj: Naš največji dosežek je to, da smo že več kot 150 let aktivni, da smo zelo dobro društvo, da se zelo dobro razumemo in z veseljem hodimo na vaje in nastope. Ponosni smo tudi, da smo v prvi težavnostni stopnji slovenskih godb.

Godba Novo mesto: Veliki dosežki so vsekakor razni nastopi na tekmovanjih in festivalih, vendar se je pri nas v zadnjem desetletju zgodil preobrat in se je godba zelo pomladila, kar je doprineslo tudi ogromen zagon, kar se pozna tudi na glasbenem repertoarju. Ogromen priliv mladih in ambicioznih godbenikov h godbi, vsekakor pripomore k motivaciji za nadaljnje delo.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: V preteklosti je vzporedno z ustvarjanjem Godbe deloval tudi Big Band Cerklje ob Gori, ki pa žal ne deluje več. Ponosni smo na organizacijo festivala Pihn fest (vsako leto v začetku septembra), dobro sodelovanje z Glasbeno šolo Idrija, ki pripomore k našemu pomladku, vsake par let pa kot godba sodelujemo tudi z Osnovno šolo Cerklje ob Gori, kjer

predstavljamo/promoviramo godbo kot celoto, kot tudi predstavimo posamezne skupine glasbil otrokom.

Leta 1995 v arheološkem parku Divje babe najdeno najstarejše glasbilo na svetu. Velja za eno najpomembnejših najdišč stare kamene dobe v pokrajini Idrijsko-Cerkljanskega hribovja. Piščal je izdelana iz leve stegenice mladega jamskega medveda, vanjo so s kamenim in koščnim orodjem narejene štiri luknjice in rezilni rob na ustniku. Umeščajo jo v čas med 60.000 in 50.000 let pr. n. št.

V decembru leta 2019 smo v sklopu koncertov godbeniki Cerkna kot solista ponovno gostili multiinstrumentalista Boštjana Gombača, ki je z nami izvedel noviteto Žige Staniča, Zeitgeist za tidldibab (Rekonstrukcija neandertalčeve piščali) in pihalni orkester. Skladbo smo v prihodnjih mesecih tudi posneli, uradno medijsko objavo iz strani RTV SLO pa še čakamo.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Najbolj smo ponosni na veliki uspeh iz leta 2007, ko smo na državnem tekmovanju Zveze slovenskih godb v Žalcu osvojili zlato plaketo s pohvalo in se tako uvrstili v I. jakostno skupino, na udeležbo na mednarodnem tekmovanju leta 2009 v Španiji v Santa Susanni, kjer smo osvojil zlato odličje, ter na udeležbo na državnem tekmovanju Zveze slovenskih godb v Bukovici v letu 2016, kjer smo ponovno osvojili zlato plaketo.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Dosežkov in uspehov je bilo v 160-letni zgodovini orkestra res veliko, tako da je zelo težko izpostaviti na kaj smo najbolj ponosni. Od dogodkov bi izpostavili odličen nastop na tekmovanju Flicorno d'Oro, kjer smo leta 2019 v 1. tekmovalni kategoriji osvojili 1. mesto, izjemno ponosni smo tudi na to, da ima naš orkester osrednjo vlogo pri snemanju celovečernega filma Orkester, saj gre za praktično prvi takšen projekt orkestra ne le v Sloveniji, temveč tudi v tujini.

Sicer pa smo najbolj ponosni na kontinuiteto, ki se kaže na različnih področjih. Orkester ima izjemno bogato zgodovino in številne uspehe, uspehi in visok nivo orkestra pa se ohranja in kaže tudi v zadnjih letih. To pa zagotovo vpliva tudi na kontinuiteto pri članstvu v orkestru, saj ima orkester v zadnjih letih vselej med 60 in 70 aktivnih članov, ki se redno udeležujejo vaj in nastopov. Orkester ima vaje dvakrat tedensko, ob torkih in petkih od 18.00 do 20.00. Vaj se v povprečju udeleži preko 40 godbenikov, nastopov pa med 40 in 60. Kontinuitete pa se kaže tudi pri poslušalcih, saj delo orkestra spremlja in podpira izjemno veliko ljudi, ne le iz Zagorja in okoliških krajev, temveč tudi iz drugih krajev po Sloveniji in tujini.

Godba Medvode: Društvo Godba Medvode obstaja že več kot 90 let. To ni tako malo in na to smo ponosni. V zadnjem času pa smo ponosni, da smo ohranili tradicijo igranja na vrhu Triglava. Godbeniki so se na Triglav prvič povzpeli in zaigrali leta 1959 in nato na vsakih 20 let.

KUD Ribniški pihalni orkester: Uraden začetek društva je 1926. Leta 2016 smo izdali knjigo Godba na Ribniškem.

KD Pihalni orkester Piran: Največji dosežek orkestra je 2. mesto na svetovnem tekmovanju mladih glasbenikov na Dunaju leta 1992. Najbolj smo ponosni na to, da društvo deluje že 170 let, in se njegovo delovanje ni ustavilo za daljši čas med vojnami oz., da se ni popolnoma ustavilo.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Naš največji dosežek je izdaja CD zgoščenke, ponosni pa smo tudi na sodelovanje z folklornimi društvi in pevskimi zbori. Ponosni pa smo tudi nato, da vsa leta našega delovanja v naši majhni KS organiziramo različne prireditve, kjer se zbere tudi do 600 ljudi. Še posebej na tako imenovani »Šagri kur anbot«.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Ponosni smo na neprekinjenost delovanja orkestra, povezovalno vlogo, ki jo ima orkester pri izvajanju vsakoletnih dogodkov v Ljubljani, dosežke na tekmovanjih, kadar se jih je orkester udeležil, prijateljske in družinske vezi, ki so se z leti vzpostavile med posameznimi člani, itd.

8. Ob katerih priložnostih nastopate?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Priredimo tri celovečerne koncerte letno, tri promenadne koncerte (igranje koračnic na mestnem trgu ali podobno), prvomajsko budnico (prehodimo cca 12km) ter cca 20 priložnostnih koračniških nastopov v Idriji ali drugod po Evropi. Na 2-4 leta se udeležimo tudi tekmovanj in gostovanj v tujini.

Godba Slovenskih železnic: Nastopamo na prireditvah za potrebe Slovenskih železnic ter lokalnih skupnosti. Poleg tega se redno udeležujemo revij in tekmovanj ter gostovanj doma in v tujini.

Godba Domžale: Nastopamo skoraj ob vsaki priložnosti. Smo zelo aktiven orkester na vseh področjih – igramo na koncertih, na otvoritvah, porokah, veselicah, pogrebih, sprejemih. Tako rekoč smo za vsako priložnost.

Godba Črnomelj: Imamo tri večje nastope – koncerte, potem pa igramo še na veliko prireditvah v občini in izven. Imamo srečanja na nivoju zveze godb. Igramo tudi na gasilskih paradah, včasih tudi na kakšnem pogrebu.

Godba Novo mesto: Najbolj ponosni smo na svoje koncerte, nastopamo pa tudi na raznih prireditvah, komemoracijah, srečanjih, obletnicah v Novem mestu in okolici, nastopamo pa tudi na raznih mednarodnih festivalih v Črni gori in Bosni in Hercegovini. Vsekakor pa tudi ne smem pozabiti na našo tradicionalno prvomajsko budnico.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Godba še danes ohranja tradicijo in na leto po novem pripravi kar štiri koncerte. Tematski koncert spomladi in nato božično-novoletnega, s prenovljenim programom. Po novem najprej gostuje v dvorani osnovne šole v Gorenji vasi, nato pa se že kot ponavadi koncert odvija tudi v Cerkljem na večer 25. in 26. decembra. Poleg koncertov organiziramo Pihn fest, kjer se godbeniki povežemo z društvi iz Slovenije in tujine. Godbo pa je možno videti oziroma slišati tudi na razno raznih prireditvah, otvoritvah in revijah po Sloveniji in v tujini.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Nastopamo na različnih prireditvah v domačem kraju, tekmovanjih Zveze slovenskih godb, ostalih slovenskih tekmovanjih, mednarodnih tekmovanjih, prvomajskih budnicah, srečanjih pobratenih godb, gostovanjih v tujini, porokah, pogrebih, rojstnih dnevih, za 1. november, ob cerkvenih praznikih, ter na naših dveh letnih koncertih.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Orkester organizira dva samostojna koncerta v Kulturnem centru v Zagorju. Poleg tradicionalnih nastopov (glej zgoraj) pa orkester organizira nastope tudi ob drugih različnih priložnostih. Orkester je večkrat izvedel koncert za starostnike pred Domom starejših občanov Izlake, organiziral je koncert za osnovnošolce, organiziral je srečanje godb, nastopal na praznikih različnih Krajevskih skupnosti, Gasilskih društev, ipd.

Godba Medvode: Naše društvo je vpisano na seznam nesnovne kulturne dediščine in tako skrbimo za ohranjanje godbeništva. Tradicionalno poskrbimo za prvomajsko budnico, sodelujemo na vstajenjski procesiji in komemoracijah. Nastopamo ob občinskih in društvenih proslavah, osebnih praznikih, različnih povorkah, porokah in pogrebih. V mesecu decembru poskrbimo za novoletni koncert. Z veseljem se odzovemo na povabila drugih godb k

sodelovanju in tudi sami organiziramo srečanja godb. Redno sodelujemo tudi na večeru filmske glasbe.

KUD Ribniški pihalni orkester: Orkester je bil doslej vedno prisoten na tradicionalni pustni prireditvi, na Ribniškem sejmu, božično novoletni prireditvi, pa tudi 1. maj prebudimo in obarvamo z godbenimi zvoki. Sodelujemo na različnih prireditvah, ki se organizirajo pod okriljem Občine Ribnica, njenih zavodov, Gasilskih društev in podobno.

Orkester predstavi svoje resno delo na najmanj dveh samostojnih tradicionalnih koncertih in sicer na poletnem v mesecu juniju, ki nekako sovpada s praznovanjem državnega praznika in na letnem koncertu v začetku meseca decembra, morda bolj znanim pod imenom Miklavžev koncert. Ob teh priložnostih lahko obiskovalci prisluhnejo glasbi najrazličnejših zvrsti in žanrov, ki pa so včasih tudi tematsko obarvani. Tako smo se godbeniki predstavili z glasbo pisano neposredno za pihalne orkestre, s slovensko popevko, filmsko glasbo, jazz rockom, klasiko, narodno-zabavno glasbo in ostalo. Orkester organizira večkrat letno tudi promenadne koncerte na različnih lokacijah po Občini Ribnica.

KD Pihalni orkester Piran: Kot sem napisal zgoraj, sodelujemo na raznih občinskih/lokalnih dogodkih, srečanjih, rojstnih dnevih, pogrebih, ipd.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Seveda nastopamo tudi po drugih krajih na raznoraznih prireditvah kot so zabave, proslave, šagre, otvoritve, rojstni dnevi, kulturni dogodki

KUD Pihalni orkester Litostroj: Orkester izvede letno med 25 in 30 nastopi in koncerti – večinoma v Ljubljani. Med njimi sta dva glavna dogodka: premierni koncert (po navadi spomladi) in novoletni. Poleg tega je koordinator nedeljskih promenadnih koncertov vseh ljubljanskih orkestrov od maja do konca septembra ter drugih skupnih dogodkov. Igramo pa tudi »po naročilu« na osebnih obletnicah, kakšni poroki, prireditvi itd.

9. Ste nastopali tudi kje v tujini ali le na domačih tleh?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: V zadnjih 10 leti: Beograd 2x, Pariz, Strasbourg (EU parlament), Aumetz (FR) 3x, Riva del Garda (IT), Milano (EXPO), Rijeka, Chambéry, Sonbrio (IT), Poschiavo (CH).

Godba Slovenskih železnic: Kot sem že v uvodu napisal smo obredli kar precejšen del sveta. Pred kratkim pa smo sprejeli nov izziv. Na povabilo Radeških mažoretk smo se skupaj preizkusili še v drugačni zvrsti in ne samo v koncertnem igranju. Plod trdega dela je uspeh na državnem tekmovanju v show programu, kjer smo osvojili zlato plaketo s posebno pohvalo. S to prijetno skupino smo se udeležili Mednarodnega festivala v Turčiji in Makedoniji. Nadvse pa smo bili veseli povabila na Svetovni festival Rizaho 2019 na Kitajskem, kjer smo bili proglašeni za najboljšo skupino udeleženk. Lahko se pohvalimo tudi, da smo kot prva slovenska skupina igrali na Kitajskem zidu.

Godba Domžale: Vsako leto se potrudimo, da odpotujemo tudi nekam izven meja Slovenije in predstavimo Domžale in naš orkester. Nazadnje smo bili na Malem Lošinju, obiskali smo pa tudi že Francijo, Španijo, Italijo, Avstrijo itd.

Godba Črnomelj: Redko v tujini. Italija, Hrvaška.

Godba Novo mesto: V zadnjih 10 letih: Črna gora in Bosna in Hercegovina

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Da, v Nemčiji, na Nizozemskem, Hrvaškem, večkrat pa tudi v Italiji.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Vsaka tri leta nastopamo v Avstriji, kjer imamo srečanje s pobratenima godbama, bili pa smo na različnih krajih na Hrvaškem, prav tako na Češkem, v Avstriji, v Srbiji, v Španiji, v Franciji. Nekoliko več se izven meja nastopov udeležuje trobilna sekcija, ki deluje v okviru orkestra.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Orkester je velikokrat nastopal v tujini. Če pogledamo zadnjih 10 let je orkester štirikrat gostoval v Nemčiji, dvakrat na Hrvaškem, po enkrat pa v Avstriji, Italiji in Makedoniji.

Godba Medvode: Zadnjih nekaj let se redno udeležujem srečanja pihalnih orkestrov na Malem Lošinju na Hrvaškem. V času obstoja našega društva smo nastopili tudi v ostalih sosednjih državah.

KUD Ribniški pihalni orkester: Nastopamo tudi v tujini. (Italija, Hrvaška)

KD Pihalni orkester Piran: Da, orkester je bil na srečanjih, gostovanjih in tekmovanjih tako doma, kot v tujini.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Nastopali smo že večkrat v Italiji, na Hrvaškem in tudi na Češkem smo že igrali.

KUD Pihalni orkester Litostroj: V svoji zgodovini je orkester gostoval v Avstriji, Italiji, na Hrvaškem, Nemčiji, Češkem itd.

10. Ali se zaradi karantene ter prepovedanih koncertov in nastopov srečujete s finančnimi težavami? Je korona obdobje kakorkoli, pozitivno ali negativno, vplivalo na vaše delovanje?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Absolutno je največja izguba prepoved srečevanja in rednih tedenskih vaj (2x3 ure), ter posledično nič nastopanja. Finančno zaenkrat še gre, saj nimamo določenih stroškov. Dolgoročno bo epidemija hudo zarezala v delovanja amaterskih društev kot je naše, saj se vadbeni proces ne izvajajo oziroma mora vsak sam poskrbeti za vajo. To bo povzročilo izreden upad kvalitete.

Godba Slovenskih železnic: Prepričan sem, da čas korone prav gotovo ne bo pozitivno vplival na delovanje društva.

Godba Domžale: Finančna slika društva je definitivno malo drugačna, čeprav smo in moramo biti hvaležni vsem našim podpornikom, ki nas podpirajo tudi v teh težkih časih za kulturo. Negativni vpliv vidimo predvsem v tem, ker se ne vidimo redno in ne moremo vaditi. Redna vaja je pomembna za dobro delovanje in igranje orkestra. Ampak držimo pesti in upamo, da se bomo čimprej spet lahko videvali.

Godba Črnomelj: Glede financ moram pohvaliti občino, da nam vseeno stoji ob strani, saj imamo kljub karanteni določene stroške. Vsekakor vpliva negativno, saj smo prikrajšani za vaje, nastope in seveda srečanja, ter druženja godbenikov.

Godba Novo mesto: V času korone smo svoje delovanje začasno prekinili, oziroma smo delovali kolikor smo lahko. Ko smo lahko, smo seveda izvajali svoje nastope in redne vaje. Izpeljali smo tudi naše vsakoletno srečanje godb. Vsekakor pa je ta čas pustil ne le finančne težave, vendar ogromno drugih.

Društvo godbenikov Cerklje: Karantena je bila seveda kot tudi pri ostalih različnih društvih vzrok za izpad dohodkov v veliki meri. Za veliko ljubiteljskih glasbenikov so vaje pomenile tudi

neko motivacijo za igranje inštrumenta, trenutno zaradi razmer tudi le-te manjka. Velik del sodelovanja v društvu je tudi druženje, česar pa nam vsi ukrepi ne dovoljujejo, zato bi pozitivne učinke karantene zelo težko našli.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Zagotovo je pridobivanje finančnih sredstev v času epidemije izziv, saj je težko priti do sponzorjev zaradi priporočil NIJZ, tudi sponzorskih nastopov ne moremo izvajati. Težko bi rekli, da je karantena kakorkoli pozitivno vplivala na orkester, saj se ne moremo srečevati, imeti vaj in nastopov.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Pandemija covid-19 je zagotovo negativno vplivala na naše delovanje, saj ga je praktično povsem onemogočila. Onemogočeni niso zgolj nastopi, temveč tudi vaje in druženje med godbeniki. Namesto novoletnega koncerta smo sicer posamično posneli skladbo Feliz Navidad in na ta način presenetili zveste poslušalce, vendar je to daleč od tega kar bi si želeli ponuditi. Resnično upamo, da bodo razmere čim prej spet omogočale druženje, igranje na vajah in nastopih. Zaenkrat se zaradi prepovedanih nastopov še ne srečujem s finančnimi težavami.

Godba Medvode: Zaenkrat še ne občutimo finančnih težav, saj imamo zveste podpornike. Z manjšim številom vaj in nastopov smo imeli tudi manj stroškov. Vpliv karantene ima negativen vpliv, saj se izgublajo vezi med člani. Prav tako je težje za nove člane, ki so se nam tik pred omejitvami pridružili.

KUD Ribniški pihalni orkester: Korona je prinesla negativno obdobje, v finančnem smislu in zelo negativno vpliva na delovanje orkestra.

KD Pihalni orkester Piran: Finančnih težav do sedaj v času korona krize nismo imeli. K večjemu smo denar, ki ni šel nikamor (ker ni bilo koncertov, srečanj ali gostovanj), namenili k posodobitvi godbenega doma, oz. opreme in donacijam za otroke. Hja, na to vprašanje lahko gledamo iz dveh vidikov. Če gledamo iz strani namena društva (nastopanje), je korona obdobje vplivalo negativno, saj nismo mogli izvesti nekaterih koncertov oz. nastopov, ravno tako tudi vaj ne. Iz drugega vidika, kaj vse drugo je še potrebno narediti v društvu, je pa vplivalo pozitivno. Kupili smo nove mape za note, nove knjižice koračnic, nove omare za notni arhiv, vzeli smo si čas za obesiti slike in priznanja v godbenem domu, kupili smo nove mikrofone s katerimi sedaj snemamo individualno koncertne koračnice. Torej smo si našli delo za ves ta čas, ki bi lahko bil neizkoriščen.

KUD Pihalni orkester Litostroj: S finančnimi težavami se kot večina orkestrov soočamo že dlje časa ampak jih nekako premagujemo. Letošnje leto je bilo prihodkov manj, je bilo pa tudi manj stroškov zaradi odpovedanih koncertov v dvoranah.

11. Ali med karanteno nastopate in imate vaje, ki so potrebne za uspeh?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Ne, ne vadimo, ne nastopamo. Trudimo se glasbo predvajati preko kanalov fb, youtube, lokalnih radijev, radio slo1, ter z raznimi predvajanji glasbe na mestni tržnici ob sobotah.

Godba Slovenskih železnic: Med karanteno seveda ne moremo imeti vaj in nastopov. Smo pa pripravili prvomajsko budnico ter novoletno voščilo z našimi posnetki, ki so se odvrteli na spletu.

Godba Domžale: Žal trenutne razmere prepovedujejo, onemogočajo kakršno koli delovanje v živo. Kljub vsemu se trudimo in delamo na tem, da lahko kaj ponudimo našim poslušalcem, podpornikom.

Godba Črnomelj: Vaj in nastopov ni, vsaj klasičnih. Vadi se individualno (kdor pač vadi), nastopi klasični so pa tako in tako prepovedani. Nastopili smo prek interneta na občinski proslavi.

Godba Novo mesto: Vaj in nastopov ni. Poskušamo vseeno biti aktivni z projekti na daljavo (izvedba skladb).

Društvo godbenikov Cerknjo: Žal nam ukrepi ne dovoljujejo nadaljevanje z vajami. Kljub razmeram smo izpeljali ukrepom primerno prvomajsko budnico in prav tako poslušalcem ponudili že tradicionalni božično-novoletni tokrat spletni koncert. Lahko tudi naznanimo, da se še vedno kljub razmeram trudimo, da lahko ljudem nekaj ponudimo, čeprav le iz za domačih ekranov. Tradicionalni spomladanski koncert tudi letos BO! Vse poslušalce bomo v času Valentinovega povabili, da se nam pridružijo na ponovno spletnem koncertu.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Zaradi priporočil NIJZ vaj ne moremo imeti, prav tako nastopov ne, saj se je v tem času delovanje kulturnega društva skoraj ustavilo. Smo pa se nekoliko prilagodili in posneli dve skladbi (eno za prvomajske budnice in eno decembra) doma ter posnetka dali na splet.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Žal trenutno nimamo vaj in nastopov. Takoj ko se bo zdravstvena situacija izboljšala pa bomo z vajami in nastopi seveda z največjim veseljem nadaljevali.

Godba Medvode: Spomladi smo v času karantene začeli s pripravljanjem virtualnih posnetkov, ki smo jih objavljali na družabnih omrežjih. Tako smo imeli več motivacije, da smo pridno vadili instrumente in skladbe. Prav tako smo se v jesenskem času pripravljali in uspeli posneti krajši novoletni koncert. Naše virtualne vaje izgledajo tako, da nam dirigent predstavi skladbo in je na voljo za pomoč, ko vadimo. Pravih nastopov pred živo publiko je bilo bolj malo. Tudi uigranosti med člani je manj, ker ni skupinskih vaj.

KUD Ribniški pihalni orkester: Med karanteno mirujemo.

KD Pihalni orkester Piran: Trenutno žal skupnih vaj nimamo, mora pa vsak član vaditi sam doma. Z vajami bomo začeli takoj, ko bo možno (tudi z druženjem do 10 oseb lahko izvedemo sekcijske vaje). Namesto novoletnega koncerta v decembru, smo pripravili »Glasbeno voščilo« (https://youtu.be/P4hp9NJ_eal). Kot sem že omenil, zdaj snemamo 3 koncertne koračnice, z eno izmed njih bomo naknadno posneli tudi video spot po znamenitostih naše občine. Snemanje poteka vsekakor individualno v godbenem domu. Na ta način vzdržujemo aktivnost orkestra in članov.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Žal je naša vsaj enkrat tedenska srečanja (vaje) preprečila pandemija korona virusa, med tem časom nismo imeli nastopov. Seveda tudi na nas vse to negativno vplivalo, ker kot sem že omenil ni nujno potrebnih vaj.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Ne, nastopi kot tudi vaje so prepovedani in jih posledično ne izvajamo. Ta čas izkoriščamo za nekatere druge aktivnosti, ki smo jih morda v prejšnjem času nekoliko zanemarjali. Med njimi je bila prenova spletne strani ipd.

12. So bile se godbe včasih bolj cenjene?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Godbe danes so vse prej kot samo koračnice. Gre za transformacijo v orkestre, ki izvajajo tehtno, za pihalne orkestre napisano glasbo. Vsaj v Idriji (predvidevam da tudi v ostalih post-rudarskih mestih) je bila in je godba zelo cenjena. Praktično ne mine kulturna prireditel, otvoritev, dogodek brez godbe. Lahko rečem, da smo glavni nosilci kulturne dejavnosti v Idriji.

Godba Slovenskih železnic: Menim da, čeprav se je v zadnjih desetletjih odnos do godb močno izboljšal.

Godba Domžale: Težko vprašanje. V nekaterih pogledih verjetno ja, v drugih ne. Ampak zdi se mi preprosto, da je imela drugačen namen godba včasih in sedaj. Zdaj ima namen zabavanja ljudi in prinašanja dobre volje, predvsem pa tudi aktivnost za vse glasbenike, ki bi radi delovali v orkestru.

Godba Črnomelj: Mogoče so bile bolj vidne, ker je bilo precej manj društev. Vendar imam občutek, da smo zdaj tudi zelo cenjeni in nas občani zelo radi poslušajo.

Godba Novo mesto: Godbe so bile na splošno v preteklosti veliko bolj cenjene in so bile sestavni deli večino prireditev in dogodkov.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: S časom se je izboljševalo mnenje o glasbenikih, hkrati pa tudi pogoji za delovanje godb (godbe se imajo več možnosti izkazati in sploh pokazati sedaj kot pa so se imele v prihodnosti).

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Mislimo, da so bile godbe včasih bolj cenjene, veliko časa se je v godbe vlagalo in ni bilo veliko drugih dejavnosti.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Po našem mnenju v preteklosti godbe niso bile bolj cenjene. Celo nasprotno, zdi se nam, da je godbeništvo v Sloveniji v vzponu, in da ima vse več simpatizerjev.

Godba Medvode: V časih so bile godbe prisotne na vseh dogodkih, sodelovale so pri vseh lokalnih dogodkih. V teh časih se mora godba veliko bolj potruditi, da jo domače občinstvo ceni. Razlog je v tem, da imamo dandanes na voljo različne zasedbe in skupine, ki poskrbijo za zabavni ali kulturni del dogodka.

KUD Ribniški pihalni orkester: Seveda

KD Pihalni orkester Piran: Godbe, hm. Piranski orkester je že v 19. stoletju igral tudi opere in koncertne koračnice, saj je na glasbeno udejstvovanje zelo vplivala Beneška republika (zelo bogata in razvita beneška kultura), pod katero je Piran spadal nekaj stoletij prej, ampak se je ta vzdržala vse do 20. stoletja. V Piranu so vse do sredine 20. stoletja živeli večinoma prebivalci italijanske narodnosti (bili so bolj izobraženi in razviti), naš arhiv starih not je eden izmed

dokazov tega, ravno tako župniški arhiv Piran in škofijski arhiv Koper (seveda govorimo o notni literaturi). Torej že samo glede na notno literaturo, so bili orkestri takrat precej vredni (vsaj za našega to velja), pa tudi ljudje so imeli drugačen pristop do te zvrsti glasbe. Zdaj ljudje večinoma uživajo, če orkestri/godbe izvajajo popularno glasbo, ne pa orkestralno glasbo. Tako da bom pritrdil, orkestri/godbe so bili nekoč bolj cenjeni (po moje je zdaj odvisno zelo od lokalne skupnosti in njene mentalitete).

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Sam spadam že med malo starejše, zato lahko z gotovostjo rečem, da so bile godbe na pihala včasih v resnici bolj cenjene, saj ni bilo dogodka na katerem godba ne bi igrala.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Načeloma da. Verjetno je to tudi povezano z okoljem iz katerega godba izhaja oziroma v njem deluje. V Ljubljani je cenjenost gotovo manjša kot v manjšem kraju.

13. Se mladi za godbe oziroma delovanje v orkestrih dovolj zanimajo?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Ne, mislim da so tu kar velike razlike med nami. Določene godbe niso naredile preskoka med koračniško godbo in modernim pihalnim orkestrom.

Godba Slovenskih železnic: V našem orkestru k sreči nimamo težav s pridobivanjem mladega kadra. Kljub temu pa se občasno pokaže potreba po večji zastopanosti določenih instrumentov.

Godba Domžale: Ja in ne. Velikokrat je tako, da se za godbo zanimajo bolj starejši ljudje. Mlade godba ne zanima, ker si predstavljajo, da vse kar delamo je to, da korakamo neurejeno po cesti in igramo 3 skladbe, pa temu ni tako. Daleč od tega.

Godba Črnomelj: Premalo. Moramo vložiti precej truda, da jih pridobimo. Se pa potem ko pridejo počutijo zelo dobro in radi obiskujejo vaje in nastope.

Godba Novo mesto: Pri nas lahko temu pritrdim. Vendar vem da je vesplošni problem z podmladkom.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Kljub temu, da ima zanimanje za godbe vzpone in padce, z ustreznimi sodelovanji in aktivnim prisostvovanjem h kulturi kraja ni večje skrbi za pomlad.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Mladi se za godbe zanimajo, radi imajo glasbo, pritegnejo jih sovrstniki, vendar ne vztrajajo dovolj in opažamo, da se med šolanjem v krajih oddaljenih od doma vse manj udeležujejo vaj ter nastopov in posledično s časom tudi izstopijo.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Po naših izkušnjah je zanimanja med mladimi dovolj, na določenih instrumentih glede na možnosti v našem orkestru recimo še preveč. Zagotovo pa je veliko odvisno od dela in prepoznavnosti orkestra v lokalnem okolju, od dobre glasbene šole in od drugih pogojev, ki so potrebni za uspešno delovanje.

Godba Medvode: Mladi se za godbe dovolj zanimajo, saj godbe igrajo atraktivne orkestrske skladbe, kjer se mladi lahko izkažejo. Prav tako pa so godbe odlična priložnost za dobro družbo tako med vrstniki kot tudi med generacijami.

KUD Ribniški pihalni orkester: Seveda. Potrebno jih je motivirati.

KD Pihalni orkester Piran: Trenutno se mladi verjetno bolj zanimajo za igranje video igrice in podobno, saj nekateri namesto da bi vadili, raje igrajo igrice. Seveda niso vsi enaki, a bi rekel da več kot polovica je žal takšnih.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Menim, da se mladi za godbe zanimajo, seveda pa je odvisno tudi od zvrsti glasbe. Za našo zvrst je zanimanja namreč manj.

KUD Pihalni orkester Litostroj: V Ljubljani absolutno ne.

14. Kako vidite prihodnost vašega orkestra?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Absolutno uspešno! Podatek, da imamo 60+ članov, povprečna starost pa je 25 let ter da imamo močno finančno podporo občine Idrija ter lokalnega gospodarstva, se ni za bati. Poudariti moram, da smo samo v zadnjih 20-ih letih skupaj z nižjo glasbeno šolo v Idriji izobrazili 14 akademskih glasbenikov. 13 jih je še vedno aktivnih in ti so nosilci kvalitete zvoka in sodobnega ustvarjanja.

Godba Slovenskih železnic: Godbenice in godbeniki Slovenskih železnic imamo velike načrte tudi v prihodnje, pri tem pa ostajamo skromni, predani ustvarjanju glasbe, in se veselimo priložnosti, da svojo vrednost dokažemo publiki in samim sebi.

Godba Domžale: Seveda, razmišljati moramo pozitivno in z dobro mislijo na prihodnost.

Godba Črnomelj: Želimo si ostati na vsaj tem kvalitetnem nivoju. Predvsem pa si želimo mlade člane in da z veseljem vsi obiskujemo vaje, nastope in druženja. Skratka, da uživamo v glasbi in se imamo fajn.

Godba Novo mesto: Delovanje godbe po načrtanem planu (delati na prepoznavnosti, tekmovanja, kaliti mlade godbenike in godbenice in v vrste privabiti še več novih članov in članic.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Zaradi dobrega pomladka godbe in podpore občine nas prihodnost v večji meri ne skrbi.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Orkester ima vsekakor svetlo prihodnost, saj mu ne manjka volje do nadaljnjega dela.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Pri orkestru se bomo po svojih najboljših močeh še naprej trudili, da bomo razveseljevali svoje zveste poslušalce, da bomo prisotni pri vseh pomembnejših dogodkih v lokalnem okolju, da bomo na vsake toliko časa gostovali v tujini in na ta način širili prepoznavnost našega orkestra, regije, države in godbeništva. Prav tako pa se bomo tudi v prihodnje udeleževali mednarodnih tekmovanj.

Godba Medvode: Naš orkester ima svetlo prihodnost, saj se nam pridružujejo mladi in zagnani člani. Na tak način orkester raste na glasbenem nivoju in dobivamo sveže ideje za različne projekte.

KUD Ribniški pihalni orkester: Orkester bo čez pet let praznoval stoletnico obstoja. Truditi se je potrebno za obstoj orkestra in njegovo tradicijo. Orkester čaka zelo svetla prihodnost.

KD Pihalni orkester Piran: Da bo orkester še naprej peljal svojo tradicijo in pozitivno vplival na razvoj kulture v naši občini oz. naši regiji. Ter da bo k igranju privabil čim več mladih.

Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt: Kar se tiče delovanja našega godbenega društva v prihodnosti vidim največjo oviro v tem, da mladine taka društva ne zanimajo, ker jim, kot sem že omenil ni všeč zvrst naše glasbe. Seveda pa je težava tudi v tem, da je v takih društvih majhen odstotek mladih članov, tako da zelo težko privabimo nove mlade glasbenike v društvo, kjer je večina godbenikov starejših.

KUD Pihalni orkester Litostroj: Orkester je preživel in prestal marsikateri turbulentni čas in zagotovo še marsikaterega bo. Dokler bo volja po glasbenem ustvarjanju, mislim, da se mu ni treba česa bati.

15. Bi nam želeli še kaj sporočiti?

Godbeno društvo rudarjev Idrija: Naša godba, godbeništvo, glasba, to ni le krožek ampak odločitev v življenju, da si to želiš postati, sodelovati ter ustvarjati. Je zelo resna in lepa ter zabavna dejavnost. Vaje niso opcija kaj bi počel v torek in petek zvečer ampak zaveza in obveza. Skrati pa izjemno lepo druženje s prijatelji ter sprostitev :)

Godba Slovenskih železnic: Zahvaljujem se vama za dano možnost predstavitve naše godbe saj podobne raziskovalne naloge ugodno vplivajo za zanimanje za to zvrst glasbe.

Godba Domžale: Sporočili bi to, da ne pozabite na kulturo in svoja kulturna društva v vašem kraju. Društva delajo in ustvarjajo za vse ljudi in vsaka podpora je še kako dobrodošla in sprejeta z veliko hvaležnosti.

Godba Črnomelj: Naj ostane godbeništvo v Sloveniji. Za to moramo skrbeti, saj je to nekaj edinstvenega. Godbeništvo je način življenja.

Godba Novo mesto: Lepo, da si je nekdo vzela čas in naredila raziskavo. Vsekakor je o godbeništvu na slovenskem, ki je zelo razširjeno, malo govora. Želel bi le to, če bi lahko po končanju raziskave prejeli rezultate.

Društvo godbenikov Cerklje ob Gori: Ljudi bi radi spodbudili k glasbi na splošno. Glasba ima toliko pozitivnih učinkov, da vse že težko naštejemo. Za nekatere predstavlja glasba sprostitev, veselje, spet za druge pa način življenja. Glasba je življenje. Samo upamo lahko, da bo kmalu spet prišel čas, ko se bomo lahko vsi skupaj dobili v naših prostorih društva, začeli ponovno ustvarjati in se v napolnjeni dvorani do zadnjega kotička v živo predstavili publiki, jim ponudili večer, kjer odmislijo na vse in se samo prepustijo glasbi in dogajanju, ki ga naš raznolik repertoar ponuja.

Gasilski pihalni orkester Loče pri Dobovi: Pri skupnosti kot je orkester, še kako drži izrek, da glasba združuje ljudi. Druženje in glasba sta tako tudi vodilo našega orkestra. Vsem, ki se

ukvarjajo z glasbo, svetujemo, da se pridružijo orkestrom, saj je biti član orkestra prav posebna izkušnja.

Pihalni orkester SVEA Zagorje: Veseli nas, da ste za svojo raziskovalno nalogo izbrali področje godbeništva. Po našem mnenju je v zvezi z godbeništvom v Sloveniji odprtih še zelo veliko možnosti za raziskave, izboljšave in nadaljnji razvoj. Veseli bomo, če nas boste seznanili z izsledki vaše raziskave, prav tako pa se z veseljem odzovemo za morebitne druge raziskovalne projekte v prihodnosti.

Godba Medvode: Komaj čakamo, da bomo lahko ponovno igrali skupaj kot orkester in se pripravljali za nove nastope.

KD Pihalni orkester Piran:

Ravno letos obeležujemo 170. obletnico delovanja, če bo izvedljivo zaradi covida, vama bomo poslali vabilo za koncert.

4.2 INTERVJU Z NINO OVEN

1. Se nam lahko na kratko predstavite?

Sem Nina Oven in prihajam iz Sostra. Stara sem 19 let in sem študentka biotehnologije.

2. Na katero glasbilo igrate?

Igram prečno flavto, zadnje čase pa tudi pikolo.

3. Koliko časa že igrate na prečno flavto?

Že dvanajst let.

4. Kje ste se naučili igrati na to glasbilo?

Hodila sem v glasbeno šolo Franca Šturma.

5. Kdo/Kaj vas je navdušil/navdušilo, da ste začeli igrati flavto?

Ne spomnim se prav dobro, ker sem bila majhna. Vedno mi je bila všeč glasba zato so me starši vpisali v glasbeno šolo kjer sem naključno začela igrati kljunasto flavto. Ko sem videla starejše

glasbenike igrati na prečno flavto, se mi je zdela tako čarobna in zato sem iz kljunaste flavte presedlala na prečno.

6. Koliko vadite doma igranje flavte?

Odkar nisem več v glasbeni šoli in igram le še v Vevški godbi pa igram vsak dan samo pred nastopi in koncerti.

7. Ali tudi kdo drug v vaši družini igra na katerokoli glasbilo? Če da, katero?

Da, moja mlajša brata. Starejši igra orgle, mlajši pa pozavno.

8. Ali tudi kateri od njiju igra v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?

Ne še, toda ko bo Jure (mlajši brat) dovolj star, bo tudi on igral v njem.

9. Koliko časa ste že članica v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?

3 leta.

10. Na koliko časa so vaje z orkestrom?

Pred izbruhom koronavirusa smo imeli vaje dvakrat na teden, in sicer ob ponedeljkih in četrtnih, pred koncerti pa smo imeli vaje vsak dan. V času karantene pa vaj ni.

11. Koliko časa trajajo?

Vaje ponavadi trajajo 2 uri.

12. Na koliko časa imate nastope?

Imamo 2 glavna koncerta vsako leto, enega decembra v Gallusovi dvorani, enega pa maja v Slovenski filharmoniji. Imamo pa tudi veliko manjših nastopov.

13. Ob katerih priložnostih nastopate?

Nastopamo prvega maja, prvega novembra, na povorki Dedka Mraza, poleti so v mestu promenadni koncerti ljubljanskih godb.

14. Bi radi še kaj povedali?

Da, zdi se mi zanimivo, da je starostni razpon v naši godbi zelo velik – od dijakov pa do osemdesetletnikov.

4.3 INTERVJU Z JOŠTOM KAVŠKOM

1. Bi se nam lahko na kratko predstavili? Kdo ste, kaj počnete, na katero glasbilo in kje igrate?

Sem Jošt Kavšek, obiskujem deveti razred in igram na trobento v godbi Slovenskih železnic.

2. Kaj je bil vaš največji dosežek kot neprofesionalnega godbenika?

Osvojil sem 4 do 5 priznanj v glasbeni šoli.

3. Zakaj ste se odločili, da igrate v godbi? Vas je kdo navdušil, že od vedno gojite ljubezen do glasbe?

Oče je mene in moje brate peljal na budnico, katera mi je bila zelo všeč, dirigent ki pa je dirigiral me je povabil, da se šolskemu orkestru pridružim še jaz in me nato povabil še v orkester v katerem igram zdaj.

4. Ali še kdo v vaši družini igra na katerokoli glasbilo, če da katero?

Brata igrata bariton in tubo in harmoniko, ki jo igra tudi oče.

5. Kako to, da ne hodite po stopinjah očeta, temveč ste se odločili, da igrate na trobento?

Na dnevu odprtih vrat, ko sem se preizkusil pri igranju različnih glasbil, sem se ravno zato, da ne bi igral enakih glasbil kot oče in sorojenci, preizkusil pri igranju trobente, pri kateri sem bil sprejet.

6. Ste kje nastopali kot družina ali navadno le posamično?

Z družino nastopamo občasno, če smo kam povabljeni ali na kakšno predstavitev, drugače pa igram sam.

7. Igrate, kot družina, v istem orkestru ali obiskujete različne?

Jaz in eden izmed treh bratov igrava v istem orkestru.

8. Kdaj ste se godbi priključili, glede na to, da obiskujete le 9. razred in ste dosegli že tako veliko?

Godbi sem se pridružil v mojem petem razredu.

9. Kaj je bilo tvoje najljubši nastop godbe oziroma katerega se najbolj spomniš?

Najbolj v spominu so mi ostala gostovanja. Obiskali smo Makedonijo, Turčijo, Kitajsko katera se mi je še posebej vtisnila v spomin, saj se je zelo razlikovala od drugih obiskov.

10. Ste kadarkoli igrali na kakšen drug inštrument?

Igral sem na trobento kot tudi na ukulele.

11. Koliko članov vaše godbe igra na trobento?

V godbi nas je 14 trobentačev.

12. Katere so prednosti igranja v godbi in kaj, če so, slabosti?

Naučiš se sodelovanja, poslušanja drug drugega in dela v skupini, hkrati pa imam z gostovanji možnost obiskati ogromno različnih držav, ki jih drugače ne bi.

13. Na kakšen način potekajo vaje in nastopi, če te sploh so, sedaj med karanteno?

Teh sploh ni, izjema je bil le 1. maj v letu 2020, ko smo posneli koračnico in jo objavili na youtube.

14. Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Bi postali poklicni glasbenik ali se s tem neprofesionalno ukvarjali?

Imam željo po tem, da postanem profesionalen glasbenik ali da bi glasbilo vsaj poučeval, hkrati pa se vpisujem na konzervatorji za glasbo in upam, da bom bil sprejet.

4.4 INTERVJU Z MATIJO DEŽMANOM

1. Se nam lahko na kratko predstavite?

Ime mi je Matija Dežman, februarja 2021 bom star 78 let. Živim v Ljubljani in po poklicu sem bil strojni delovodja.

2. Katero glasbilo igrate?

Igram tubo.

3. Koliko časa že igrate na tubo?

Na tubo igram že 63 let.

4. Kdo vas je navdušil za igranje tega inštrumenta?

Navdušili so me moji prijatelji, ki so že hodili v glasbeno šolo in se tam učili igranja inštrumenta.

5. Kje ste se naučili igrati na tubo?

Na tubo sem se naučil igrati v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče.

6. Je igranje na tubo lahko ali težko?

Je kar težko, saj moraš imeti močna pljuča, da lahko močno pihaš v ta inštrument.

7. Koliko časa ste igrali v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?

Igral sem 62 let, lansko leto sem odnehal. Igram pa v Godbi ljubljanskih veteranov. Tam igram že od njene ustanovitve (15 let).

8. Ali tudi kdo drug v vaši družini igra na kakšno glasbilo? Če je odgovor da, katero?

Da, moja sinova in vnukinji – starejši sin Jure igra pozavno, mlajši sin Matej pa klarinet. Vnukinja Eva že osem let igra flavto, vnukinja Jona pa igra saksofon. Vsi igrajo v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče.

9. Se vam zdi, da je Papirniški pihalni orkester danes drugačen kot je bil včasih?

Niti ne, orkester je ostal bolj ali manj enak.

10. Koliko časa ste vadili doma?

Ker je tuba težek inštrument, ga nisem prenašal z vaj domov in z doma na vaje, tako da sem vadil samo takrat, ko smo imeli vaje skupaj z orkestrom. Pred nastopi pa sem vadil tudi doma.

11. Katero glasbilo v godbi vam je poleg vašega najbolj všeč?

Zelo sta mi všeč pozavna in saksofon.

12. Je bilo včasih v godbi manj žensk kot sedaj?

Ko sem pred 63 leti prišel v Papirniški pihalni orkester Vevče, je bila tam samo ena punca, ki je igrala flavto.

13. Se vam zdi, da ima godbeništvo na slovenskem dovolj mladih navdušencev?

Da, menim, da ima godbeništvo na slovenskem prihodnost.

14. Kateri je vaš najlepši spomin v zvezi z godbo?

Teh spominov je veliko, eni izmed najlepših so bili, ko smo nastopali v Nemčiji. Tam smo dvakrat igrali tudi na Oktoberfestu.

15. Bi radi še kaj dodali?

Da, v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče sem bil 45 let gospodar godbe. To pomeni, da sem skrbel, da so bili inštrumenti in uniforme primerno pospravljene in se niso uničili.

4.5 INTERVJU Z JERNEJEM ROTARJEM

1. Bi se nam lahko na kratko predstavili? Kdo ste, kaj počnete, kje in na katero glasbilo igrate ter se izobražujete?

Ime mi je Jernej Rotar, star sem 22 let. Trenutno živim na Izlakah, igram na rog, ter obiskujem 3. letnik Akademije za glasbo v Ljubljani.

2. Zakaj ste se odločili, da šolanje dokončate na Akademiji za glasbo? Vas je kdo navdušil, že od vedno gojite ljubezen do glasbe?

Za akademijo sem se odločil, ker že od nekdaj rad igram in se ukvarjam z glasbo, ter na splošno z umetnostjo samo.

3. Od kdaj igrate na rog?

Od 8. leta

4. Ali ste kadarkoli igrali še na kakšen drugačen inštrument?

Pred študijem sem začel igrati bobne in pa klavir, sedaj pa se počasi navdušujem tudi za orgle, ter harmoniko.

5. Koliko godbenikov v vašem pihalnem orkestru igra na rog?

V Zagorju 4-je, v Moravčah 3-je, v Trbovljah pa tudi 3-je.

6. Kaj so prednosti biti poklicno izobražen na področju glasbe in kaj, če so slabosti?

Prednosti so vselej. Če pridno vadiš in se izobražuješ, da lažje igraš godbeni program, lahko tudi pomagaš drugim, če česa ne razumejo in jih spodbujaš, da so boljši v tem, kar delajo. Slabosti pa pridejo, če si jih sam zaželiš, drugače pa jih ni.

7. Kako je potekal vpis v Akademijo za glasbo v tujini in kako pri nas?

Zelo podobno, povsod moraš opraviti sprejemni preizkus iz glavnega inštrumenta, edina razlika je, da moraš v tujini opraviti izpit iz jezika v državi, v kateri imaš namen študirati.

8. Kako se je študij v tujini razlikoval od tega v Sloveniji?

Študij v tujini poteka v tujem jeziku, drugače pa se od Ljubljane ne razlikuje prav dosti, saj je ljubljanska akademija ena najboljših v Evropi, na področju trobil.

9. Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Bi postali poklicni glasbenik ali se s tem neprofesionalno ukvarjali?

Seveda bi rad postal poklicni glasbenik, saj zelo rad igram. Upam na najboljše v Sloveniji, da bi igral v katerem izmed orkestrrov. Drugače pa bom moral na potep v tujino.

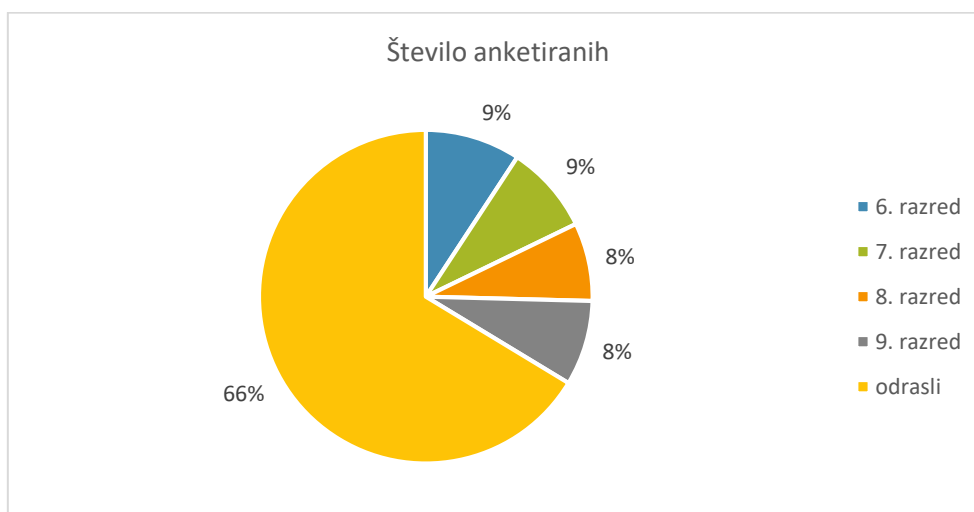
10. Bi nam še kaj sporočili?

Bodite veseli.

4.6 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Anketni vprašalnik so izpolnile 303 osebe. Od tega je bil 201 odrasel, 28 učencev 6. razreda, 26 učencev 7. razreda, 23 učencev 8. razreda in 25 učencev 9. razreda. Skupaj 102 učenca. Odgovarjali so na enaka vprašanja, le da so imeli odrasli anketiranci še vprašanje o njihovi starosti in izobrazbi.

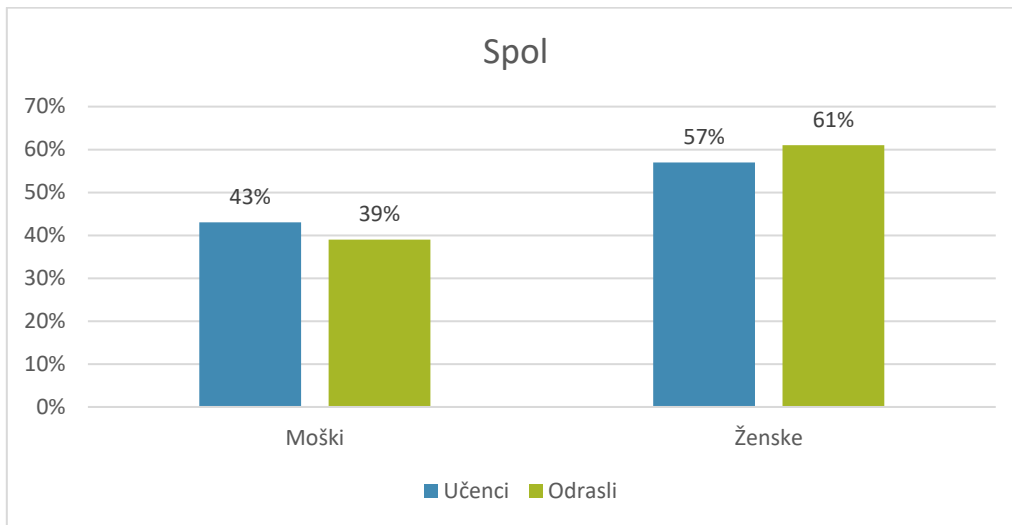
Število anketirancev

Graf 1: Število anketiranih

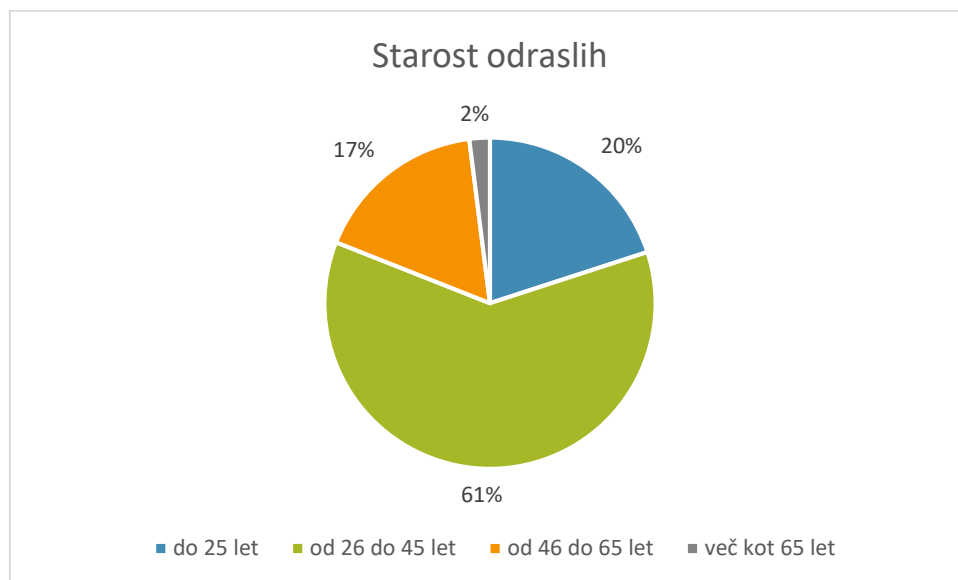
Spol anketirancev

Graf 2: Spol anketirancev

Graf prikazuje, koliko anketirancev je moškega spola in koliko ženskega spola. Razmerje je bilo pri obeh skupinah približno enako. Okrog 60 % anketiranih je bilo ženskega spola, okrog 40 % pa moškega spola.

Starost odraslih anketirancev

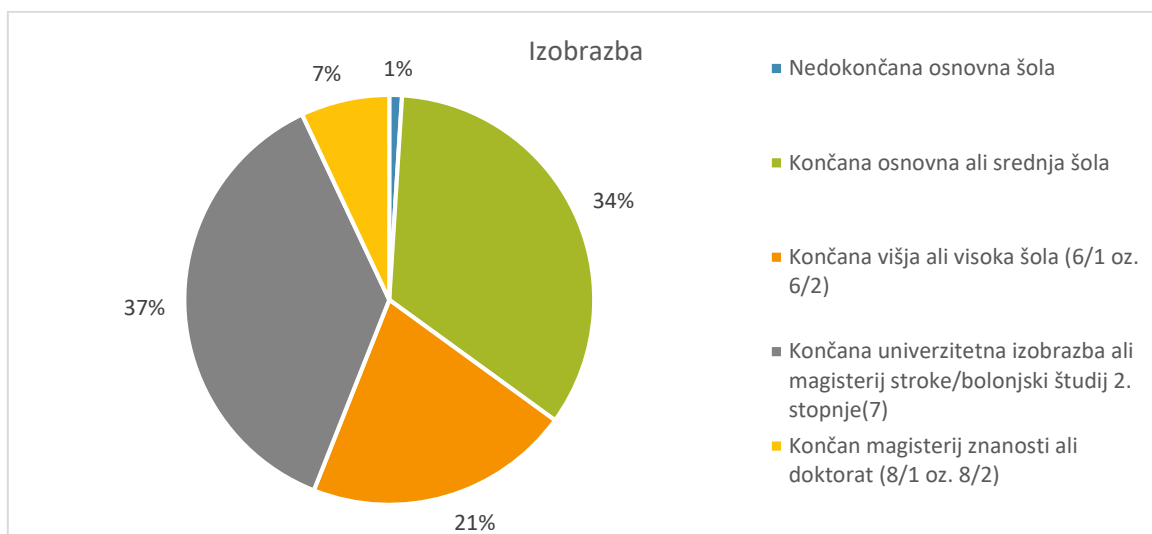

Graf 3: Starost odraslih anketirancev

Med odraslimi anketiranci je bilo skoraj dve tretjini tistih, ki so stari med 26 in 45 let. Skoraj petina jih je starih od 46 do 65 let, manj od 25 let ima 20 % anketiranih, v veliki manjšini pa so starejši od 65 let.

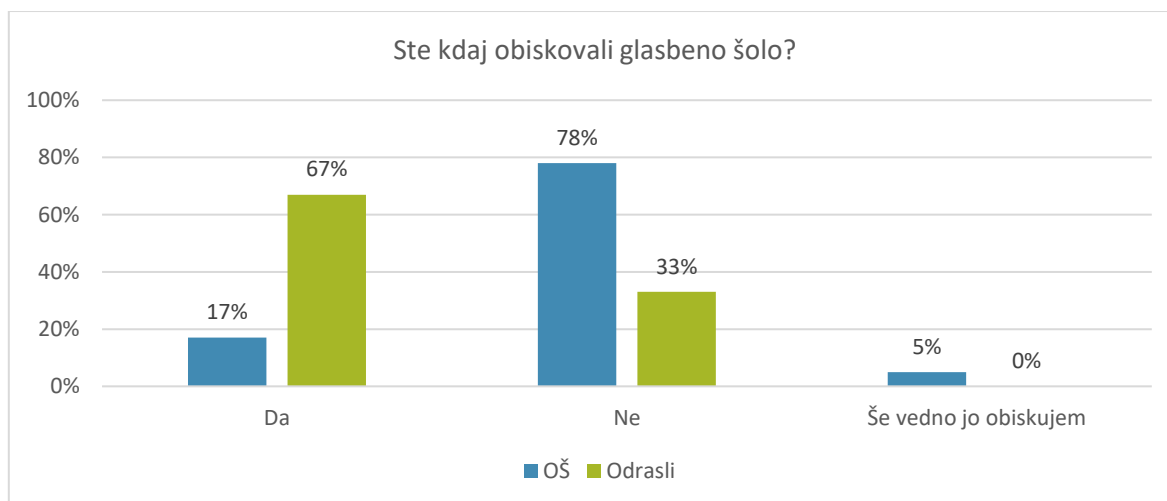
Izobrazba odraslih anketirancev

Graf 4: Izobrazba odraslih anketirancev

Odrasli anketiranci so imeli dodatno vprašanje, in sicer kakšno izobrazbo imajo. Največ jih ima univerzitetno izobrazbo ali narejen magisterij stroke oz. bolonjski študij 2. stopnje. Teh je več kot tretjina. Več kot tretjina jih je prav tako končala osnovno ali srednjo šolo, petina pa višjo ali visoko šolo. Od anketiranih ima 7 % končan magisterij znanosti ali doktorat, le 1 % pa nima končane osnovne šole.

1. Vprašanje

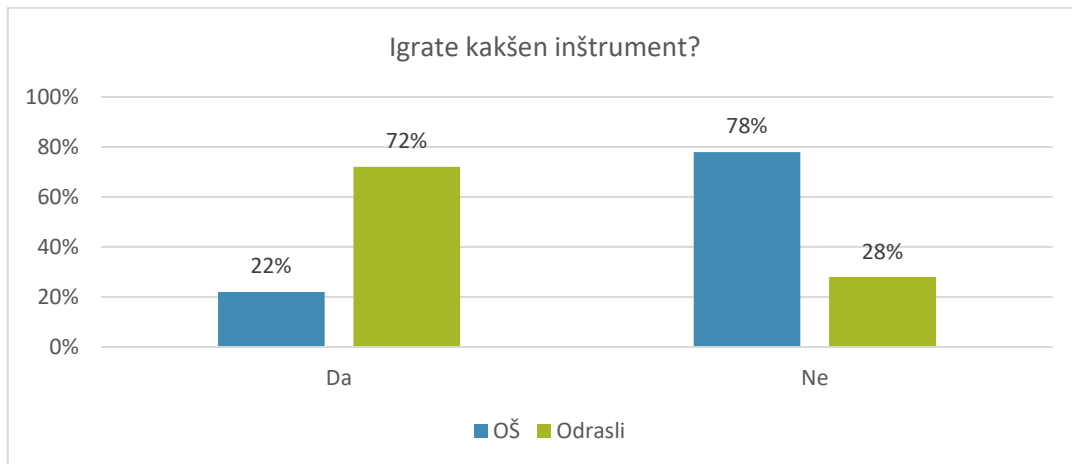

Graf 5: Obiskovanje glasbene šole

Iz grafa razberemo, da so starejše generacije bolj obiskovale glasbeno šolo kot to zdaj počnejo mlajše. Pri odraslih je v glasbeno šolo hodilo kar 67 % anketirancev, pri osnovnošolcih pa le petina. Od osnovnošolskih anketirancev je le 5 % takih, ki jo še vedno obiskujejo.

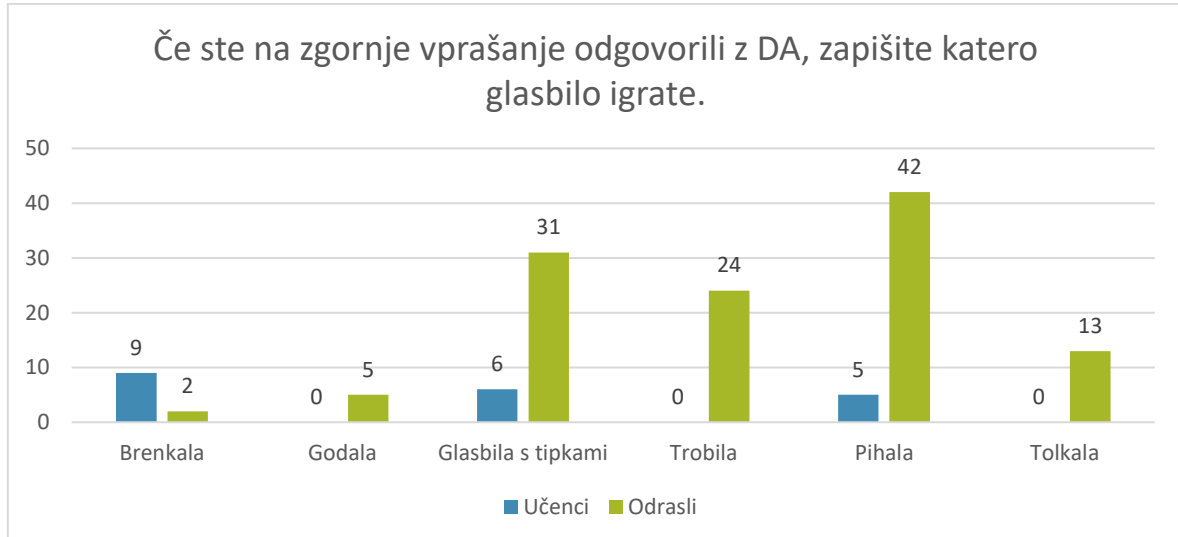
2. Vprašanje

Graf 6: Igranje inštrumenta

Na zgornjem grafu je prikazano, koliko anketirancev igra kakšen inštrument. Razberemo, da je igranje inštrumentov pri današnji mladini veliko manj priljubljeno kot je pri odraslih. Od odraslih anketirancev je 72 % tistih, ki igrajo kakšen inštrument, pri osnovnošolcih pa je takih le 22 %.

3. Vprašanje

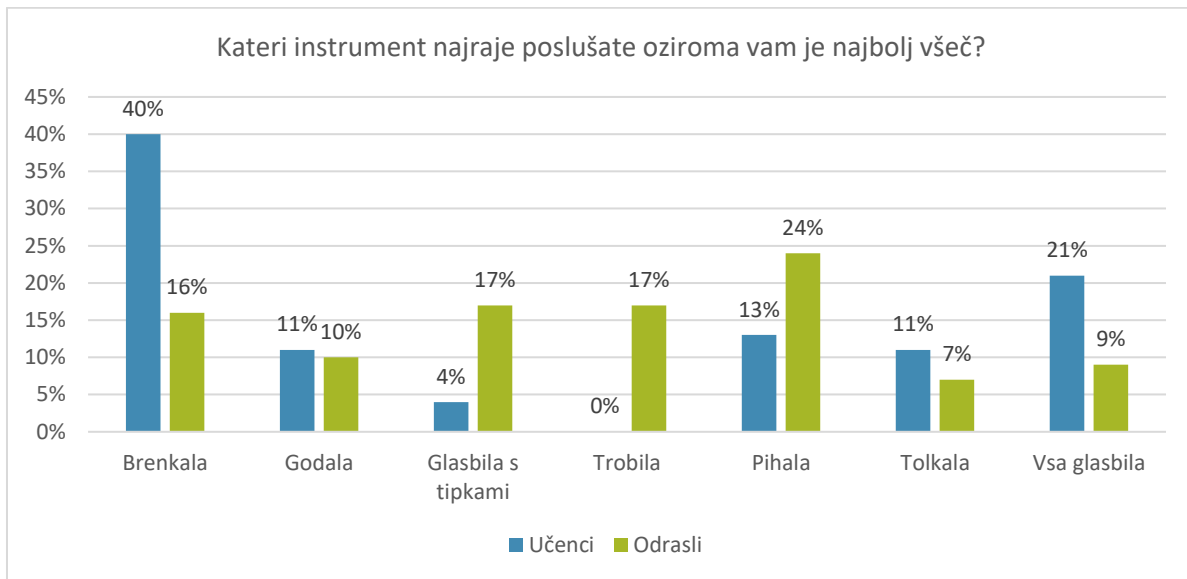

Graf 7: Vrsta glasbil na katere igrajo anketiranci

20 odraslih igra na brenkala, 5 na godala, 24 na trobila, 31 na glasbila s tipkami, 42 na pihala, in 13 na tolkala. Mnogi med njimi igrajo več glasbil in to na glasbila iz različnih skupin. Zastopana so bila vsa glasbila iz posameznih skupin glasbil. 6 učencev igra na glasbila s tipkami, 9 na brenkala in 5 na pihala. Igrajo na klavir, kitaro, harmoniko, klarinet, flavta, saksofon, in ukulele.

4. Vprašanje

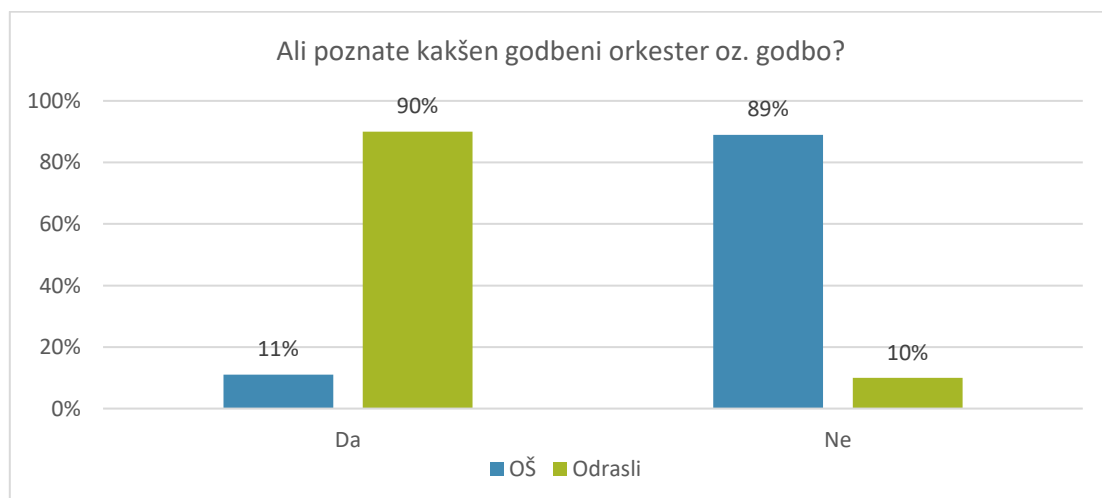

Graf 8: Priljubljenost poslušanja vrste glasbil

Zanimalo naju je katero glasbilo anketirancem najlepše zveni. Učencem so v kar 40 % primerov najbolj všeč brenkala (kitara), nikomur niso všeč trobila in le 4 % glasbila s tipkami (najpogosteje klavir). Približno desetini vprašanim pa so všeč godala, pihala in tolkala. Petini učencem so všeč vsa glasbila.

Odrasli imajo precej bolj raznolik okus. Še najraje poslušajo pihala (klarinet, oboa, flavta, saksofon) – 24 %. Sledijo jim brenkala, trobila in glasbila s tipkami. Nekoliko manj jih najraje poslušata tolkala, desetini vprašanih pa so všeč vsa glasbila.

5. Vprašanje

Graf 7: Poznavanje godb

Anketiranci so morali odgovoriti na vprašanje, če poznajo kakšen orkester oziroma godbo. Razlika med odgovori osnovnošolcev in odraslimi je skoraj neverjetna. Pri odraslih pozna vsaj eno godbo velika večina anketirancev, pri osnovnošolcih pa je ravno obratno. Vsaj en godbeni orkester tako pozna samo ena desetina anketirancev.

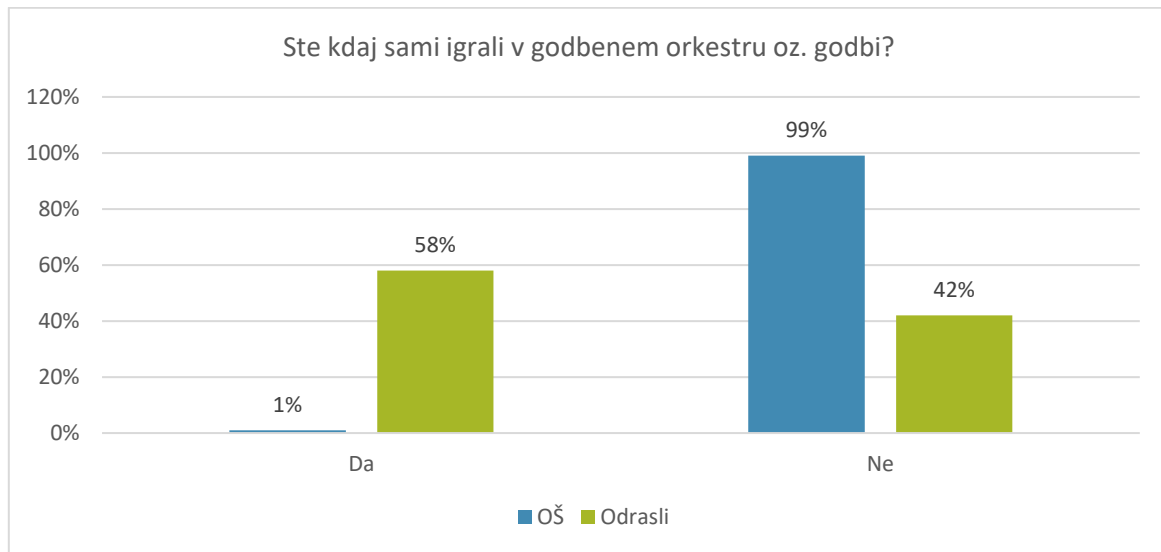
6. Vprašanje - Če ga poznate, kateri godbeni orkester je to?

V mislih sva imeli, da če orkester poznajo so ga tudi že poslušali. Izkazalo se je, da odrasli poznajo veliko različnih godb. Po pregledu vseh odgovorov, sva ugotovili, da so našteali kar 58 različnih godb iz celotnega območja Slovenije. Najpogosteje so bili omenjeni: Papirniški pihalni orkester Vevče, Pihalni orkester slovenske vojske, Pihalni orkester Slovenske policije, Godba slovenskih železnic iz Zidanega mosta, Godbe iz Laškega, Slovenskih Konjic, Zagorja in Domžal. Omenjene so bile še godbe iz Ojstrice, Kopra, Pirana, Izole, Merezig, Svetega Antona, Trbovelj, Hrastnika, Metlike, Krškega, Grosuplja, Logatca, Postojne, Ifrije, Cerknice, Kranjske Gore, Šentjerneja, Tržiča, Senovega, Loč, Sevnice, Krke, Celja, Komende, Kamnika, Moravč, Polhovega Gradca, Jesenic, Gorij, Kranja, Cerkelj, Šenčurja, Prebolda, Velenja, Raven na Koroškem, Vrhnike, Viča, Bežigrada, Trebnjega, Lukovice, Medvod, Bohinja, Lesc in Godbe Ljubljanskih veteranov. Veliko odraslih je naštel med 5 in deset različnih godb. Trije pa so dejali, da kot profesionalni glasbeniki in kot predsednik Zveze slovenskih godb poznajo vse godbe v Sloveniji.

Za razliko od odraslih, učenci OŠ Polje ne poznajo skoraj nobene godbe. Omenjen so bile le štiri godbe: Godba Ljubljanskih veteranov, Papirniški pihalni orkester Vevče, Policijski pihalni orkester in Godba Litostroj. Večina učencev je odgovarjala, da ne pozna nobene godbe.

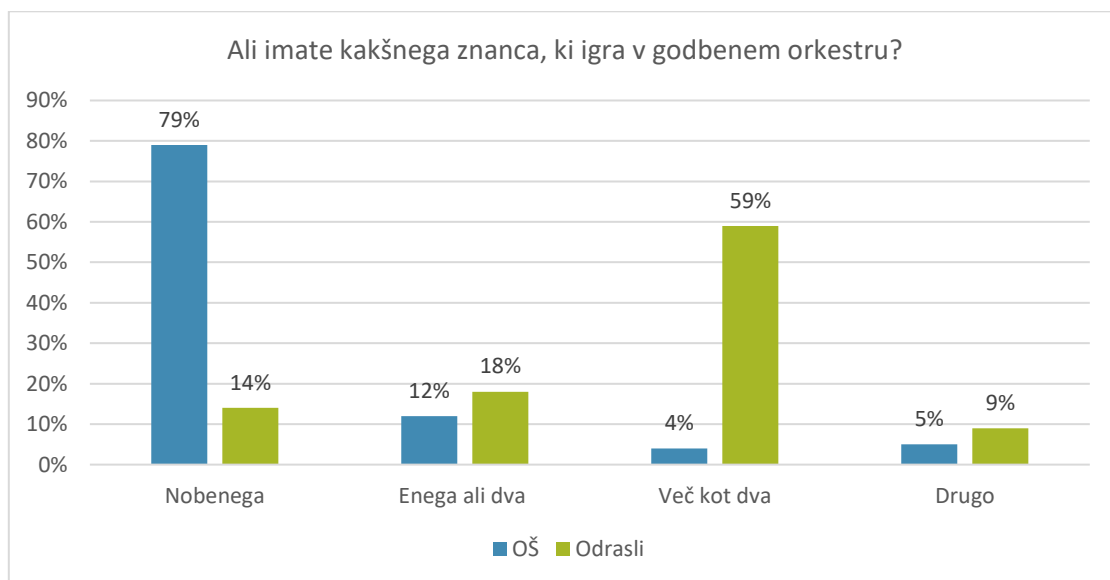
7. Vprašanje

Graf 8: Igranje v godbi

Iz grafa je lepo razvidno, da je samo 1 % od 102. osnovnošolskih anketirancev kdaj igral oziroma še vedno igra v godbenem orkestru. Pri odraslih pa je igralo oziroma še igra v godbenem orkestru več kot polovica anketirancev (58 %).

8. Vprašanje

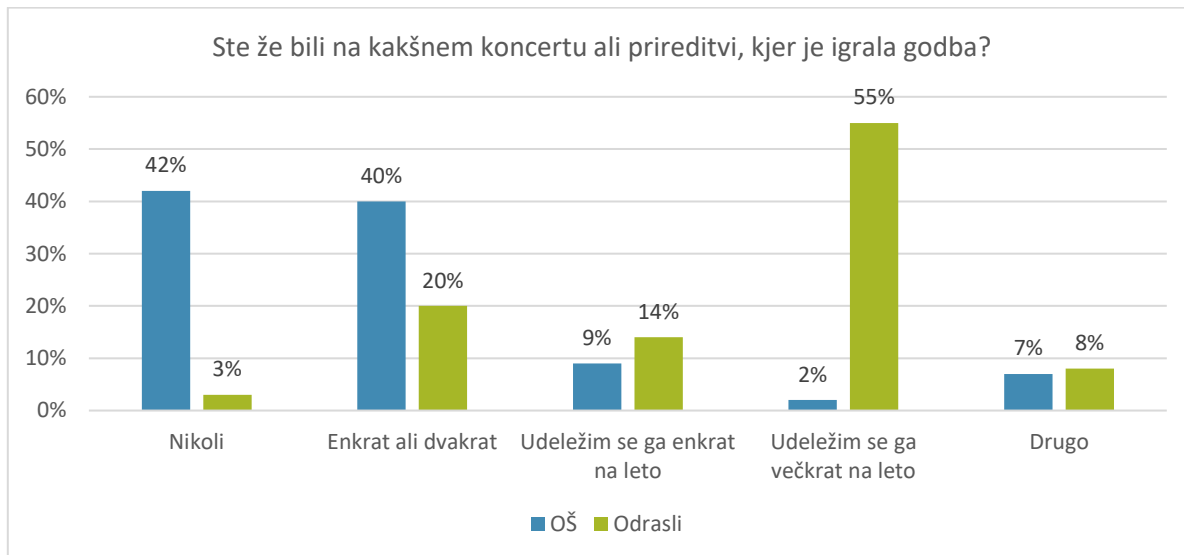
Graf 9: Znanci, ki igrajo v godbenem orkestru

Izrazito je vidna razlika med odraslimi in osnovnošolci. Med osnovnošolskimi anketiranci je skoraj 4/5 takih, ki ne poznajo nikogar, ki igra v godbenem orkestru. Pri odraslih pa je kar 68 % tistih, ki poznajo dve osebi ali več. Pod drugo so namreč navajali zelo visoke številke znancev,

ki igrajo v orkestrih (vsaj 20, več kot 100, preveč, da bi lahko preštel, celo godbo, vsa moja družina igra pri godbi ter podobni odgovori).

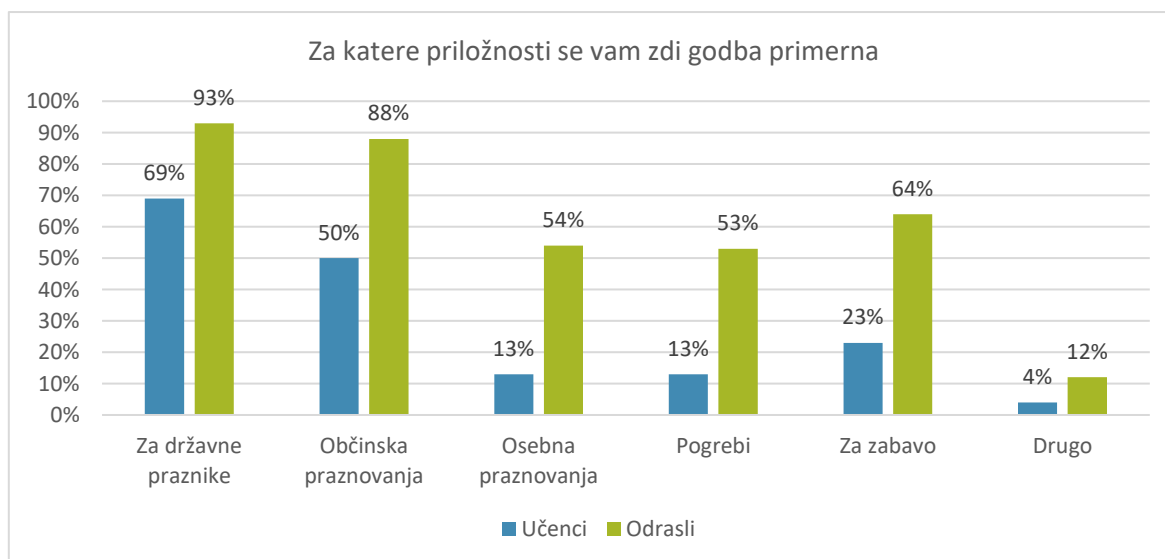
9. Vprašanje

Graf 10: Udeležba na koncertu godbe

Graf prikazuje, ali so bili anketiranci že kdaj na kakšni prireditvi, kjer je igrala godba. Razberemo, da okrog 40 % osnovnošolskih anketirancev nikoli ni bilo na nobeni taki prireditvi, 40 % pa enkrat ali dvakrat. Približno desetina se ga koncerta godbe udeleži 1x letno. Pri odraslih pa je več kot polovica takšnih, ki se teh prireditev in koncertov udeležijo večkrat letno.

10. Vprašanje - Za katere priložnosti se vam zdi godba primerna?

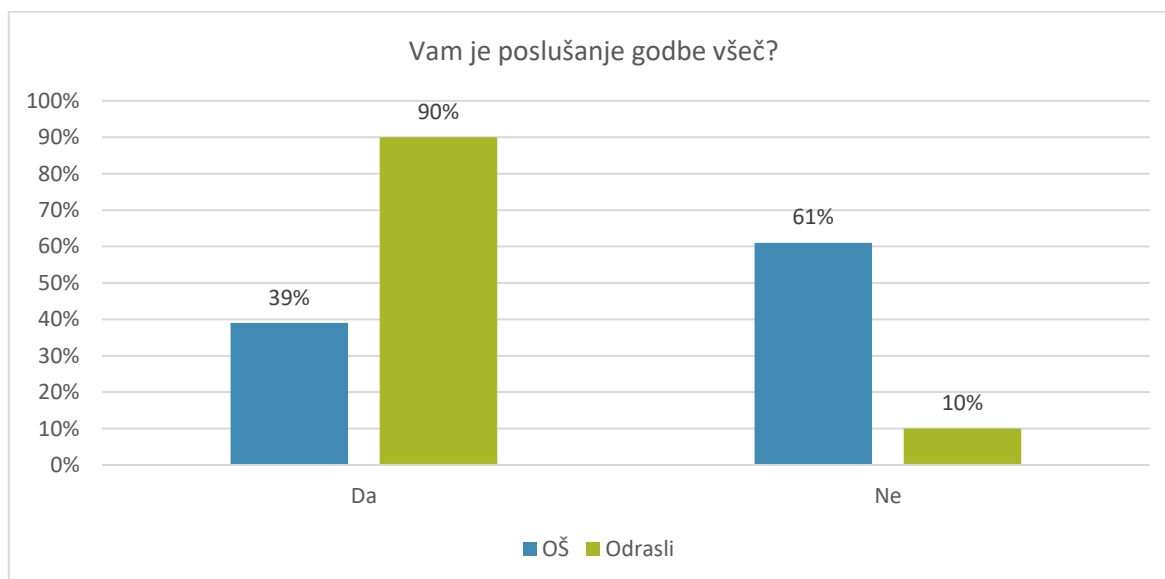
Graf 11: Primernost igranja godbe

Anketiranci so imeli možnost izbire več odgovorov, zato so odstotki toliko višji. Odraslim anketirancem se godba zdi primerna skoraj za vse priložnosti. Večini se zdi primerna za državne praznike, občinska praznovanja, več kot polovici pa tudi za osebna praznovanja, pogrebe in zabavo. 12 % jih meni, da je njihovo igranje primerno tudi za resne koncerte, kulturne večere, povorke, festivale oziroma da so dobrodošli povsod.

Dve tretjini učencev meni, da so godbe oziroma pihalni orkestri primerni za državne praznike, polovica bi jih izbrala tudi za občinska praznovanja, dobra desetina za osebna praznovanja in pogrebe, dobra petina pa tudi za zabavo. 4 % učencev ni vedelo za kaj bi bila godba primerna.

11. Vprašanje

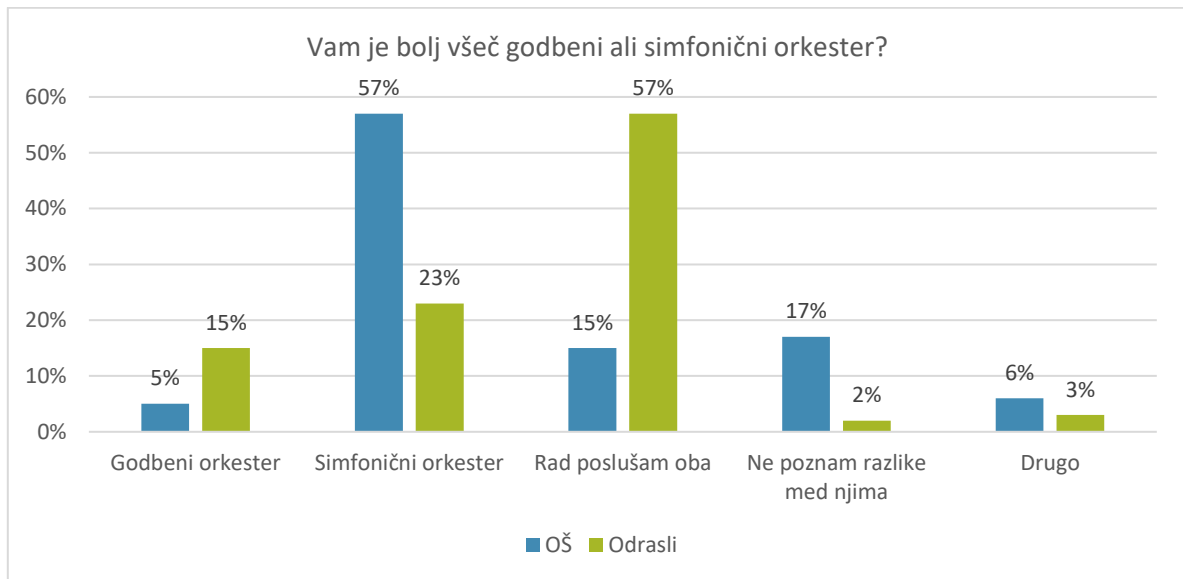

Graf 12: Všečnost poslušanja godbe

Pri osnovnošolskih anketirancih je 39 % takih, ki jim je poslušanje godbe všeč in 61 % takih, ki jim ni. Pri odraslih pa je tistih anketirancev, ki jim je poslušanje godbe všeč, devet desetin, torej spet, veliko več kot učencev.

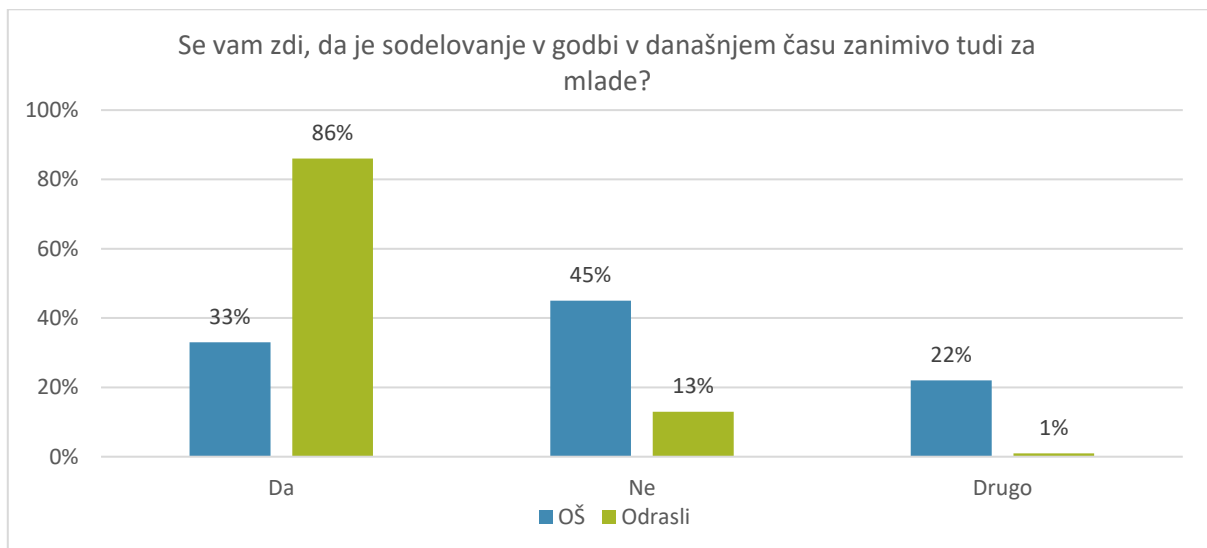
12. Vprašanje

Graf 13: Godbeni ali simfonični orkester

Z grafa razberemo, da je več kot polovici osnovnošolcev bolj všeč simfonični orkester, 17 % pa ne pozna razlike med njima. Več kot polovica odraslih, uživa, pri poslušanju obeh orkestrrov, 15 % pa jih raje poslušata godbo.

13. Vprašanje

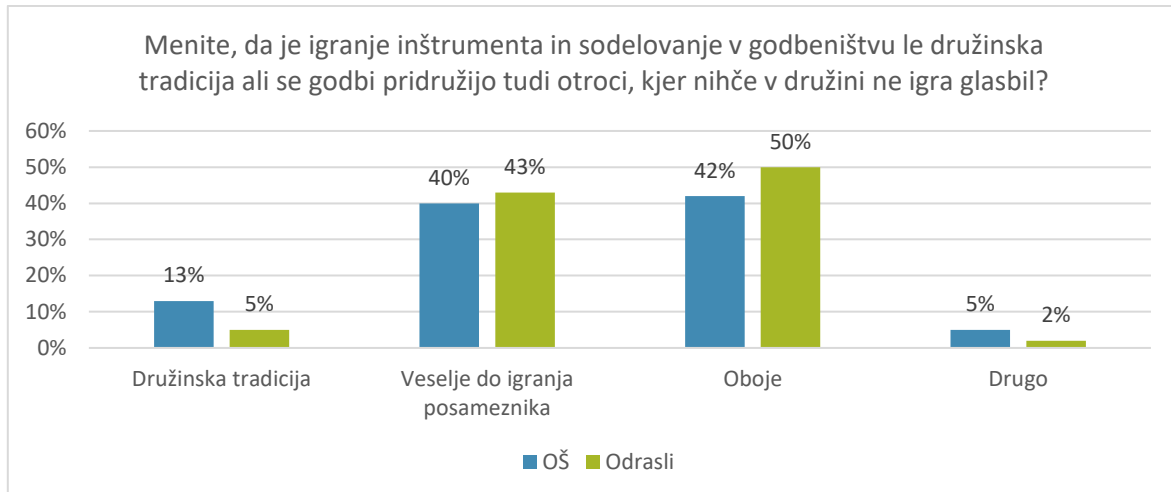
Graf 14: Zanimanje mladih za igranje v godbi

Večina odraslih meni, da je sodelovanje pri godbi zanimivo za mlade, 1 % pa jih meni, da je to odvisno od skladb, ki jih igrajo ali privlačnost gostovanj (tujina). Tretjina osnovnošolcev jih

meni, da je zanimivo za mlade, slaba polovica pa da med mladimi ni zanimanja. Dobra petina osnovnošolcev jih meni, da je to odvisno od posameznika ali pa da je zanimanje večje na podeželju.

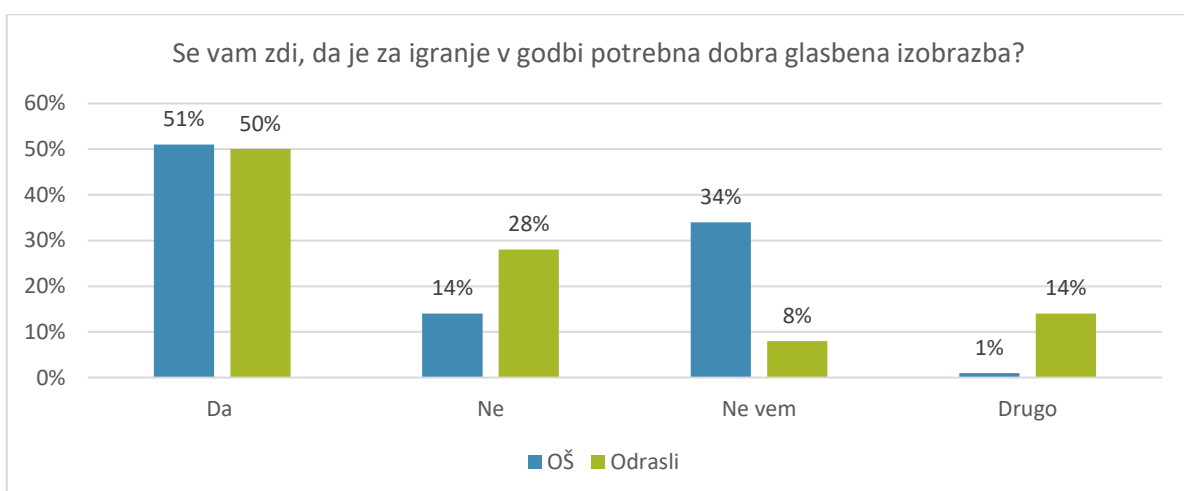
14. Vprašanje

Graf 15: Družinska tradicija

Da gre pri godbeništvu za družinsko tradicijo meni dobra desetina osnovnošolcev in 5 % odraslih vprašanih. Okrog 40 % obojih jih je odgovorilo, da gre za odločitev posameznika. Dobri dve petini osnovnošolcev in polovica odraslih pa jih je mnenja, da gre za oboje. Zanimiv je bil tudi odgovor pod drugo, da gre za druženje.

15. Vprašanje

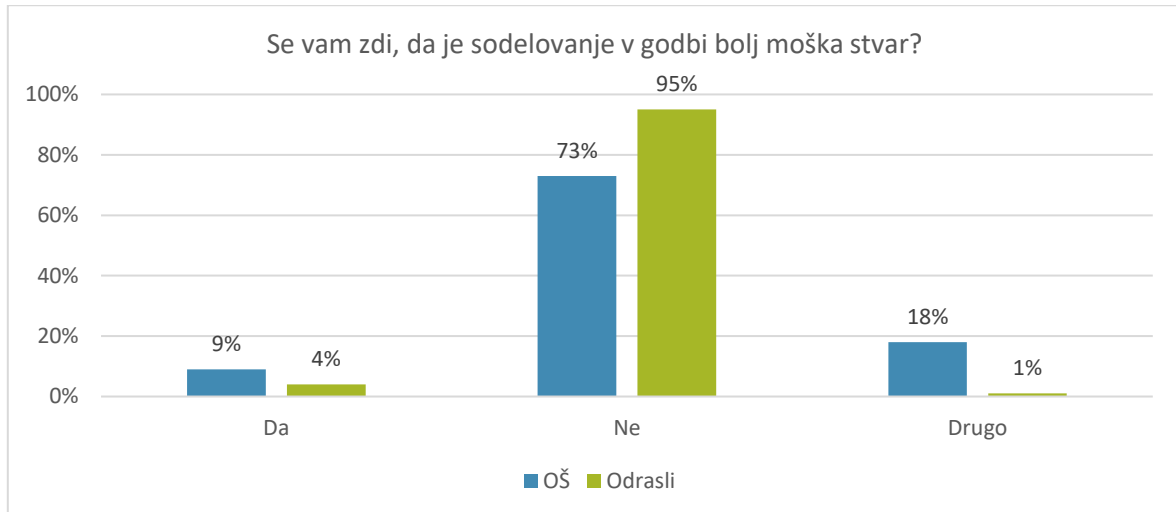
Graf 16: Glasbena izobrazba

Polovica obeh skupin anketirancev meni, da je dobra glasbena izobrazba za igranje v godbi potrebna. Tretjina učencev s tem nima izkušenj in ne ve, prav tako tega ne ve desetina

odraslih. Da dobra glasbena izobrazba za igranje v godbi ni potrebna meni 14 % učencev in kar 42 % odraslih. Veliko odraslih je pod drugo namreč zapisalo, da zadošča osnovna izobrazba ali osnovno branje not, vse ostalo pride z vajo in izkušnjami.

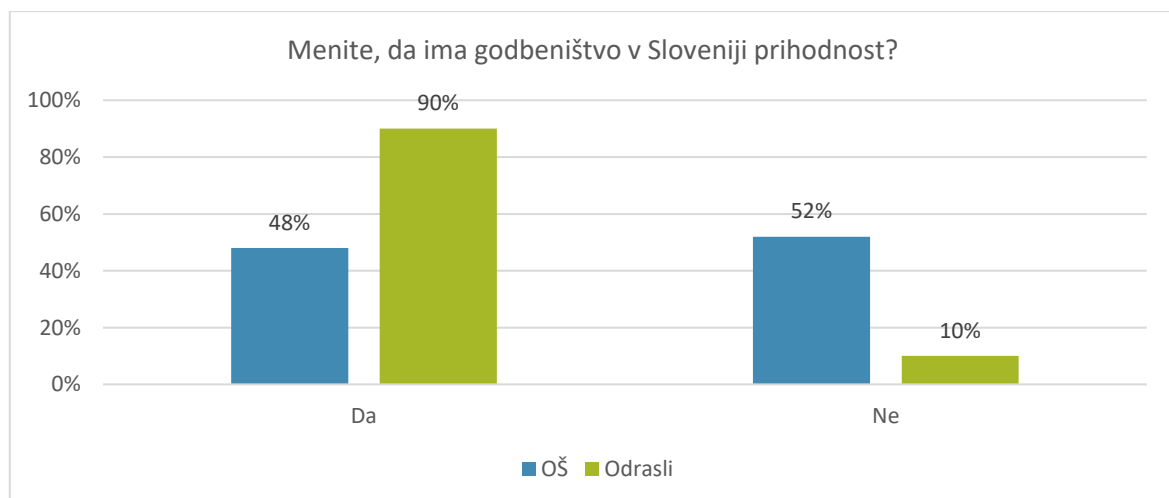
16. Vprašanje

Graf 17: Število moških ali žensk v godbi

Velika večina vprašanih je mnenja, da spol pri igranju v godbi ne igra nobene vloge. Tako meni tri četrtine osnovnošolcev in skoraj vsi odrasli. Desetina učencev meni, da je igranje v godbi bolj moška domena, slaba petina pa se ne ve odločiti. Po drugo med odraslimi je bil zanimiv odgovor, da ta trditev drži vedno manj.

17. Vprašanje

Graf 18: Prihodnost godbeništva

Mnenje učencev OŠ Polje je deljeno na polovico. Pol jih meni, da godbeništvo ima tradicijo, druga polovica, da temu ni tako. Povsem drugačno je mnenje odraslih, ki so v 90 % mnenja, da se bo godbeništvo v Sloveniji nadaljevalo in ima prihodnost.

4.7 UGOTOVITVE

Da ima godbeništvo na slovenskem dolgoletno tradicijo, dokazuje dejstvo, da imamo najstarejši delujoči orkester v Evropi, mogoče celo na svetu (Godbeno društvo rudarjev Idrija). Tudi večina ostalih delujočih godb deluje že več kot stoletje oziroma stoletje in pol. Nekatere se bližajo tudi že 200-letnici delovanja. Godbe so ustanavljali navdušenci, ki so želeli popestriti težko življenje delavcev v železarskih, rudarskih in podobnih okoliših. Pojavljajo se tudi mlajše godbe (Mužika Sv. Lazar Boršt), ki pa se odločajo za malo drugačen način delovanja in so bili ustanovljene z namenom ohranjanja narečij in ljudske glasbe.

Godbe so starostno tudi zelo mešane, saj združujejo tako mlade, celo samo 10-letne člane, pa vse do godbenikov veteranov. Najstarejši med njimi ima celo 98 let in deluje v Godbi slovenskih železnic. Pri godbah igra tudi po več generacij iste družine in na ta način ohranjajo zanimanje za godbo.

Godba oziroma pihalni orkester naj bi štel najmanj 26 članov (pihala: dve flauti, piccolo, šest klarinetov v B, basovski in altovski klarinet, tenorski in baritonski saksofon; trobila: dva rogova, tri trobente, bariton, tenor, dve pozavni, tuba; tolkala: veliki in mali boben, činele). Med današnjimi godbami se število članov zelo razlikuje, odvisno pa je od trenutnega položaja godbe in spodbujanja mlajših članov. Običajno imajo okrog 50 članov, tiste najštevilčnejše pa tudi več kot 70 članov. V vseh pa prevladujejo moški. Ženske članice v orkestrih večinoma igrajo na pihala, ponekod pa vse flaute zasedajo ženske. Ko sva intervjuvali gospoda Matijo Dežmana nama je povedal, da ko se je on vpisal v Papirniški pihalni orkester Vevče, je tam igrala samo ena punca. Igrala je lahek inštrument, flavto. Tudi v današnjem času je žensk v godbah še vedno manj kot moških, vendar s časom njihovo število narašča.

Glasbila, na katera igrajo godbeniki so lahko tudi v lasti godb. Glasbila so zelo draga in zato je bilo v preteklosti to stalnica. Danes so v lasti orkestra predvsem dražja glasbila in tolkala.

Nekatera glasbila so pri članih orkestra na izposoji, predvsem mlajši člani pa imajo svoja lastna glasbila.

Posamezna društva oziroma orkestri se soočajo z različnimi težavami. Nekatera so v zadnjih desetih letih izgubila sponzorje zaradi stečaja podjetij, nekateri nimajo primernih prostorov za vadbo, spet drugi pa se soočajo s pomanjkanjem mladih članov. Pomanjkanje se odraža predvsem tam, kjer nimajo dobrega podmladka s strani glasbenih šol.

Največji dosežki godbenikov so uvrstitve v prvo jakostno skupino godb v Sloveniji. Godbeniška zveza tekmovanja organizira za vsako jakostno skupino posebej in le zlate plakete pomenijo 1. koncertno jakostno skupino, kar je zelo velik dosežek. Udeležujejo se tudi tekmovanj v tujini in na njih pobirajo nagrade. Godbe so ponosne tudi na filmske produkcije, videospote in izdaje zgoščenk.

Godbe igrajo predvsem v svoji lokalni skupnosti v okviru občin in pripravijo od dva do tri večje koncerte na leto. Sodelujejo na vseh večjih prireditvah v okviru občin, srečanjih, obletnicah, festivalih, budnicah, ob prazniku dela, lahko igrajo tudi na slovesnostih ali pogrebih. Udeležujejo se gostovanj v Sloveniji in tujini. Vsi orkestri so že okusili nastope v tujini. Večina med njimi jih je gostovala v sosednjih državah (Hrvaška, Italija), nastope so imeli tudi v srednji in zahodni Evropi. Pihalni orkester SVEA Zagorje se lahko pohvali, da je nastopila ob 850-letnici ustanovitve Moskve, Godba slovenskih železnic pa je gostovala že po celem svetu (Avstralija, Nova Zelandija, Kanada, ZDA, Kitajska). Odvisno od samega udejstvovanja godb, povezanosti s svojo okolico je tudi prepoznavnost in cenjenost posamezne godbe.

Čas COVIDA-19 na godbah ni pustilo finančnih posledic, saj stroškov ni bilo, ker se niso udeleževali gostovanj, ni bilo potrebno zakupiti dvoran. Veliko večje posledice za godbe predstavlja izostanek vaj. Vaje so imeli dvakrat do trikrat tedensko po več ur. Izostanek vaj bo vplival na kvaliteto, saj so vaje nadvse potrebne za kakovostno izvedbo nastopov. Zaradi ne srečevanj pa se trgajo vezi med člani orkestra, ki so zelo pomembne za samo delovanje godb. Veliko godbenikov nima več tako velike motivacije za igranje in tega ne vidijo kot sproščujočo, prostočasno dejavnost temveč kot še eno obveznost, kar ni namen godbe. Nekateri redki nastopi se izvajajo preko spleta, kar poleg čara, ki se težko opazi čez ekran izniči tudi pristnost.

Zanimanje mladih za sodelovanje v pihalnih orkestrih je odvisno od sodelovanja orkestra s krajem, od načina spodbujanja mladih, zvrsti skladb, ki jih igrajo, od tega kako močne so

glasbene šole v okolici. Dejstvo je tudi, da je imelo članstvo v orkestrih vedno vzpone in padce. Veliko se lahko spremeni že samo s spremembo vodstva ali dirigenta, ki imata tudi povezovalno funkcijo v orkestru. Godbeništvo je odločitev, ki se ji običajno zavežeš za vse življenje. Ko se odločiš zanjo veš, da si to res želiš postati, v njej sodelovati in ustvarjati. Je hkrati resna in zabavna dejavnost, ki omogoča druženje s prijatelji in sprostitev.

Veliko mladih glasbenikov sledi svojim staršem, starim staršem, bratom ali sestram, prijateljem v svet godbeništva. Vsi intervjuvanci, ki igrajo v različnih orkestrih po Sloveniji imajo sorodnike, ki prav tako igrajo v eni od godb. Gre že za družinsko tradicijo, ki jo bodo prenesli tudi na svoje naslednike. Mnogi med njimi si želijo tudi profesionalno udeleževati v kakšnem od orkestru.

Med delanjem raziskovalne naloge sva presenečeni ugotovili, da za igranje v godbi ni potrebna zelo visoka izobrazba. Mislili sva, da potrebuješ vsaj narejeno šestletko v glasbeni šoli, toda iz intervjuja z gospodom Matijo Dežmanom sva izvedeli, da se je on igranja naučil kar v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče. Prav tako se igranja lahko naučiš doma, edino kar je važno je to, da dobro igraš.

Ugotovili sva, da so na naši šoli mlajše generacije vedno manj zainteresirane za igranje na glasbila. Medtem ko skoraj tri četrtine odraslih anketirancev igra na katerokoli glasbilo, jih je takih pri osnovnošolskih anketirancih le petina. Vzrok za to ni čisto jasen. Morda je to zato, ker je na naši šoli veliko priseljencev in imajo ljudje v njihovih deželah drugačne interese. Morda je to zato, ker se so prezaposleni z učenjem. Nama najverjetnejši razlog pa je elektronika.

Že z začetkom izdelave raziskovalne naloge, sva prišli do zaključka, da ne glede na to, da se o godbeništvu ne govori veliko, je godbeništvo v Sloveniji dokaj razširjeno, le tako poznano ni med mladimi. To lahko potrди dejstvo, da je v Sloveniji preko 100 nepoklicnih godb, kar pomeni, da gre izključno za pristočasne dejavnosti. Spodbudni so tudi rezultati anket, iz katerih je razvidno, da veliko odraslih igra v godbi, jih pozna in je znanec z vsaj nekaj godbeniki.

Ugotovili sva, da nas godbeništvo kot narod povezuje predvsem z druženjem in skupnimi interesi, ki jih člani godbe seveda imajo. Sodelovanje pri kulturnih dejavnostih kot je godbeništvo je tako izredno cenjeno. Ljudem, ki so zanje zainteresirani pa godbe obljublajo prav posebno in unikatno izkušnjo, druženje, spoznavanje tujih krajev, nova prijateljstva in drugačen način življenja.

Presenetilo naju je, kako velika razlika se je pokazala med anketiranimi učenci OŠ Polje in odraslimi anketiranimi. Nastala sta dva izrazita pola. To bi lahko pripisali tudi temu, da je zanimanje na naši šoli veliko bolj usmerjeno v skupinske športe (nogomet, rokomet, košarka in odbojka), veliko manj učencev pa obiskuje glasbeno šolo. Zanimanje za godbeništvo je zelo pogojeno z okoljem v katerem odraščáš.

4.8 POTRJEVANJE HIPOTEZ

HIPOTEZA 1: Igranje v godbi je bolj moško opravilo.

Hipotezo **deloma potrdiva**. V preteklosti je bila to res bolj moška domena. Ko je Matija Dežman postal član Papirniškega pihalnega orkestra Vevče, je v njem igrala samo ena punca. Z leti pa se to spreminja, razmerje moških in žensk v godbenih orkestrih se uravnoveša. Še vedno pa težke inštrumente, kot je na primer tuba, igrajo bolj moški.

HIPOTEZA 2: Ustanovitev godb je povezana z določenimi poklici.

To hipotezo lahko **deloma potrdiva**. Skozi prebiranje zgodovine različnih orkestrów sva ugotovili, da je bila njihova ustanovitev pogosto vezana na določeno skupino ljudi, ki so delali v kakšnem od velikih družb in so jih le ta podjetja lahko vsaj nekoliko finančno podpirala. Pred stoletjem ali dvema so bile to predvsem rudarske družbe, železnica, meščanska garda, papirnica in podobne. V začetku so v teh godbah igrali prav zaposleni v teh družbah. Kasneje v času Jugoslavije so godbe med svoje člane jemale vse zainteresirane, podjetja pa so bila samo še njihovi sponzorji, torej godbeniki niso bili nujno zaposleni v teh podjetjih. Godbe, ki nastajajo v zadnjih letih (npr. Mužika Sv. Lazar Boršt) pa so nastale iz skupnega interesa npr. ohranjanja narečij in običajev.

HIPOTEZA 3: Za igranje v godbi je potrebna zelo visoka glasbena izobrazba.

To hipotezo **zavrneva**. Iz intervjujev sva izvedeli, da za igranje v godbi potrebno le vedeti, kako se igra na glasbilo, ni pa potrebna izobrazba v glasbeni šoli. Intervjuvanec Matija Dežman nama je povedal, da se igranja na inštrument ni naučil v glasbeni šoli, ampak so ga naučili v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče. Tudi odrasli anketirani, ki so nama odgovorili pod

možnost drugo in tudi sami igrajo v različnih orkestrih, so temu pritrdili. Sporočali so, da je dovolj, da poznaš osnove, znaš brati note in izkazuješ interes, si želiš igrati in si pripravljen hoditi na vaje. Z vajo lahko zelo napreduješ.

HIPOTEZA 4: Igranje v godbenem orkestru se prenaša iz roda v rod.

To hipotezo **deloma potrdiva**. Iz intervjujev posameznikov, ki igrajo v godbi sva izvedeli, da oni niso izjema v družini, ki bi igrala na kakšno glasbilo. Nina Oven ima dva brata, ki prav tako igrata in se bosta priključila orkestru, ko bosta dovolj stara. Jošt Kavšek je omenil, da pri orkestru igra tudi njegov brat, glasbilo pa igrata tudi druga dva brata in oče. Pri Jerneju Rotarju v godbi igra oče in njegova dva brata, tretji brat pa bo verjetno šel po njihovih stopinjah. Matija Dežman je prav tako ponosno povedal, da tudi njegovi vnuki igrajo pri godbi. Iz odgovorov v anketah pa je mogoče razbrati, da ima vpliv na interes za godbeništvo tudi vsak posameznik in gre dejansko za mešanico obojega. Nekateri anketiranci pa so v godbi začeli igrati brez kakršnekoli družinske preteklosti v orkestrih ali pa so sploh prvi v družini, ki igrajo kakšno glasbilo.

HIPOTEZA 5: Učenci na OŠ Polje vedo zelo malo o godbeništvu.

To hipotezo **potrdiva**, saj le petina učencev igra na katerokoli glasbilo in med anketiranimi učenci je več kot 3/4 tistih, ki ne poznajo nikogar, ki igra v godbenem orkestru. Le desetina od več kot sto učencev je poznala kakšno od godb oziroma kakšen pihalni orkester, le en učenec pa pri pihalnem orkestru tudi igra. Tudi koncertov ali prireditev, kjer bi igrala godba se večinoma ne udeležujejo.

HIPOTEZA 6: Godbeništvo v Sloveniji nima prihodnosti.

Določeni vodje orkestrov so poročali, da imajo težave pri pridobivanju novih godbenikov in da jim podmladka primanjkuje, a v večini primerov so ponosno poročali, da jih za prihodnost godbe ne skrbi, saj je veliko mladih, ki želijo sodelovati z njimi. Nekateri imajo celo preveč glasbenikov na določenih glasbilih. Vse je odvisno od trenutne situacije v določenem okolišju. Največ težav s pridobivanjem podmladka imajo v večjih mestih (npr. Ljubljana). Iz zgodovine orkestrov, ki imajo več stoletno tradicijo je bilo tudi moč razbrati, da pridejo obdobja, ko

posamezna godba pade v krizo, a s prihodom novih dirigentov, novega izbora skladb, se interes ponovno dvigne. Tudi iz intervjujev s posamezniki sva lahko videli, da se več članov družine odloča za igranje v godbah. Iz odgovorov v anketnih vprašalnikih sva dobili informacijo, da so tudi takšni, ki so prvi v družini, ki igrajo v godbi. Prav tako pa je bilo iz odgovorov odraslih anketirancev mogoče razbrati, da poznajo res veliko število godb oziroma pihalnih orkestrrov, mnogi so tudi sami godbeniki, imajo veliko znancev, ki v godbah igrajo in se sami tudi večkrat letno udeležujejo koncertov in drugih prireditev, ki jih organizirajo godbe. Zaradi vsega navedenega šesto hipotezo **zavrneva**.

5 ZAKLJUČEK

Z izdelavo te raziskovalne naloge sva se želeli naučiti kaj novega o godbeništvu na slovenskem ter kaj to sploh je. Pred izdelavo raziskovalne naloge nisva vedeli prav veliko o njem, le to, da je del slovenske kulturne dediščine in da ima že dolgo preteklost. To pa sva popravili tekom najinega raziskovanja.

Z gotovostjo lahko rečemo, da je godbeništvo pomemben del naše kulturne dediščine. Godbeništvo je za slovenske kraje, njihovo identiteto in prepoznavnost pomembna glasbena dejavnost, ki med seboj povezuje člane godb na pihala, njihove družine in prijatelje.

Godbeništvo je na slovenskih tleh že zelo dolgo. Ni le igranje na glasbila, temveč poveže vse ljudi, tako tiste, ki igrajo na glasbila, kot tiste, ki poslušajo. Skupaj se zberejo, poklepetajo in se družijo. Brez godbeništva bi bile razne proslave, pustni karnevali in veselice zelo puste. Slovenske godbe pogosto nastopajo tudi v tujini in tam poslušalcem podelijo veliko veselja in zabave, hkrati pa tam predstavljajo Slovenijo.

V godbeništvu se izvajajo zelo različni žanri glasbe. Igrajo opere, koračnice, moderno glasbo, slovenske zimzelene popevke, pa tudi jazz in filmsko glasbo. Za vsakogar se najde nekaj, kar mu je všeč. Godbe oziroma pihalni orkestri nastopajo ob državnih in občinskih prireditvah. Vsaka godba ima približno dva velika letna koncerta ter veliko manjših nastopov.

Ob raziskovanju in pisanju raziskovalne naloge sva se veliko naučili o zgodovini godbeništva ter o njegovem pomenu za lokalno in širše okolje. V Sloveniji je zelo veliko nepoklicnih godb, preko 100. Velik delež učencev naše šole ne igra na noben inštrument ter ne pozna in ne posluša godb. Sklepava, da je razlog to, da mladina več ur preživi za elektroniko in zato nimajo časa, da bi se naučili igrati na inštrument. V primerjavi z otroci pa odrasli poznajo godbeništvo in jih velika večina hodi na raznorazne nastope in koncerte, kjer igrajo godbe.

Dokler bo celo več članov posamezne družine izkazovalo interes za igranje v godbah in bodo posamezniki, ki se bodo priključili godbi zaradi druženja ali bodo sploh prvi, ki bodo igrali v godbi in dokler bo tako veliko število tistih, ki imajo radi njihovo glasbo in radi obiskujejo njihove koncerte, potem se za prihodnost godbeništva v Sloveniji ni bati.

6 LITERATURA IN VIRI

Literatura:

- Bogataj, J. (1992). *Sto srečanj z dediščino na slovenskem*. Ljubljana: Prešernova družba.
- Castle, K. (1997). *Najlepša knjiga o glasbi*. Ljubljana: Učila.
- Enciklopedija Slovenije, zv. 8, Nos-Pli*. (1994). Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Glasba in likovna umetnost*. (1995). Murska Sobota: Pomurska založba.
- Helsby, G. (2010). *Glasbeni inštrumenti v orkestru*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
- Krivokapič, I. (2004): *Pihalne godbe – O dobah slovenskega godbeništva*. Deloskop, 16. 12.–22. 12., str. 20–21.
- Oblak, B. (1996). *Z glasbo po svetu: učbenik za glasbeno vzgojo 6. razred*. Ljubljana: DZS.
- Pesek, A. (2008). *Glasba danes in nekoč: Učbenik za glasbeno vzgojo v 6. razredu osnovne šole*. Ljubljana: Založba Rokus Klett.
- Troha, M. (2016). *Ustanovitev in razvoj Pihalnega orkestra SVEA Zagorje: diplomsko delo*. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Elektronski viri:

- Bongi*. (b. d.). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Bongi>
- Činele*. (2019). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cinele>
- Direktorat za kulturno dediščino. (b. d.). *Nesnovna dediščina*. Pridobljeno s <https://www.gov.si/teme/nesnovna-dediscina/>
- Društvo godbenikov Cerčno. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.godba-cerkno.si>
- Fran, slovarji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. (2020). *SSKJ: Slovar slovenskega knjižnega jezika*. Pridobljeno s <https://fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=130&View=1&Query=godba>
- Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje. (b. d.). *Pihala*. Pridobljeno s <https://www.gsvelenje.si/>
- Godba Medvode. (2020). Pridobljeno s <https://godba-medvode.si/>
- Godbeno društvo Rudarjev Idrija. (2018). Pridobljeno s <https://www.godba-idrija.si/>
- Gong*. (2021). Pridobljeno s <https://en.wikipedia.org/wiki/Gong>

- Idiofoni*. (2021). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Idiofoni>
- KD Gasilski pihalni orkester Loče. (b. d.). Pridobljeno s <http://www.orkester-loce.si/>
- KD Godba Domžale. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.godba-domzale.si>
- KD Godba Slovenskih železnic. (2018). Pridobljeno s <https://www.godba-sz.si/>
- Ksilofon*. (2018). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ksilofon>
- KUD Godba Črnomelj. (2016). Pridobljeno s <https://www.godba-crnomelj.si/>
- KUD Pihalni orkester Litostroj. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.kud-litostroj.si/>
- Kulturno društvo Pihalni orkester Piran. (b. d.). Pridobljeno s <https://www.orkesterpiran.si/>
- Kulturno umetniško društvo Ribniški pihalni orkester. (b. d.). Pridobljeno s <http://www.kud-rpo.si/?stran=zgodovina>
- Marake*. (2013). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Marake>
- Marimba*. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Marimba>
- Mestna godba Novo Mesto. (2020). Pridobljeno s <http://www.godbanm.si/>
- Ministrstvo za kulturo. (2014). *Opis enote žive kulturne dediščine. Godbeništvo*. Pridobljeno s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/NESNOVNA/RNSD_SI/Rzd-02_00031.pdf
- Ministrstvo za notranje zadeve. Policija. (b. d.). *Policijski orkester*. Pridobljeno s <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/organiziranost/generalna-policijska-uprava/sluzba-generalnega-direktorja-policije/policijski-orkester>
- Music Max. (b. d.). *Ksilofon*. Pridobljeno s <https://musicmax.si/p12957sl/>
- Občina Zagorje ob Savi. (2013). *Pihalni orkester SVEA Zagorje najbolj popularna godba v Sloveniji*. Pridobljeno s <http://www.zagorje.si/povezava.aspx?pid=2746>
- Papirniški pihalni orkester Vevče. (2020). Pridobljeno s <https://orkester.si/>
- Posodobljen učni načrt. Orkester*. (2012). Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno s http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2013/programi/media/pdf/un_gimnazija/2013/28_ucni_nacrt_orkester.pdf
- Slovenski etnografski muzej. Koordinator varstva nesnovne kulturne dediščine. (b. d.). *Nesnovna dediščina*. Pridobljeno s <http://www.nesnovnadediscina.si/sl>
- Symphony International. (2019). *Marimba in ksilofon: tako podobna, a hkrati različna*. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/blog/marimba-in-ksilofon-razlike>
- Tamburin*. (2015). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Tamburin>

Triangel. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Triangel>

Vibrafon. (2017). Pridobljeno s <https://sl.wikipedia.org/wiki/Vibrafon>

Zveza kulturnih društev Mestne občine Koper. (2013). *Godbeno društvo "Mužika" Sv. Lazar Boršt*. Pridobljeno s <http://zkd-koper.si/skupine-drustev/glasbena-drustva/107-godbeno-drustvo-muzika-sv-lazar-borst>

Viri slik:

Slika 1: Godbeni orkester na povorki. Pridobljeno s https://www.kud-litostroj.si/wp-content/uploads/2020/09/1989_07_02-GD-Slape_Polje-s.jpg

Slika 2: Godbeni dom Domžale ob nastanku. Pridobljeno s <https://www.momus.si/godbeni-dom-domzale/>

Slika 3: Policijski orkester. Pridobljeno s <https://www.policija.si/>

Slika 4: Nastop Godbenega društva rudarjev Idrija. Pridobljeno s <https://www.visit-idrija.si/sl/dogodki-in-prireditve/2019>

Slika 5: Godba slovenskih železnic na gostovanju v ZDA. Pridobljeno s <https://www.dnevnik.si/1042765452>

Slika 6: Novoletni koncert Godbe Novo mesto v času COVIDA-19. Pridobljeno s <https://www.megasvet.si/vsebina/26101/>

Slika 7: Pihalni orkester SVEA Zagorje ob svoji 150-letnici. Arhiv orkestra.

Slika 8: Prapor pihalnega orkestra Piran. Pridobljeno s <https://www.orkesterpiran.si/>

Slika 9: Prečna flavta. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/pihala/precna-flavta-muramatsu-gx-iii-rce>

Slika 10: Oboa. Pridobljeno s <https://instruments.fandom.com/wiki/Oboe>

Slika 11: Štirje najpogostejši tipi saksofonov. Pridobljeno s

Slika 12: Rog. Pridobljeno s <https://www.vgs-ce.si/katera-glasbila-sodijo-med-trobila>

Slika 13: Trobenta. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/trobila/trobenta-bs-3137-l-challenger-i-l>

Slika 14: Tuba. Pridobljeno s <https://www.symphony.si/wp-content/uploads/2018/04/tuba-2.jpg>

Slika 15: Tolkala. Pridobljeno s <http://gs-ravne.splet.arnes.si/files/2020/04/Navodilo-za-delo-GLASBENA-PRIPRAVNICA-12.pdf>

Slika 16: Ksilofon. Pridobljeno s <https://www.melodija.si/orffov-instrumentarij/ksilofoni/ksilofon-sopran-sx-1600-studio-49>

Slika 17: Činele. Pridobljeno s <https://www.ceneje.si/lzdelek/10015906/avdio-video/glasbila/bobni-tolkala/sonor-v-3902-rocne-cinele-20-par>

Slika 18: Pavke ali timpani. Pridobljeno s <https://www.ceneje.si/lzdelek/5609103/avdio-video/glasbila/bobni-tolkala/ludwig-timpani-4-kos-set-lkppg>

Slika 19: Tamburin. Pridobljeno s https://www.musicstore.com/en_RU/RUB/Voggenreiter-Voggy-s-grosses-Tamburin/

7 PRILOGE

7.1 VPRAŠALNIK ZA VODJE ORKESTROV

Spoštovani!

Sva Pia Prešeren, učenka 8. razreda in Zoja Jovanović, učenka 7. razreda na OŠ Polje. Kljub "koronskemu" šolskemu letu, sva se odločili, da izdelava raziskovalno nalogo. Nalogi je naslov Tradicija godbeništva. Da bi naredili nalogo tako kot je treba, potrebujeva tudi vašo pomoč. Lepo bi vas prosili, da nam odgovorite na spodnja vprašanja.

Že v naprej se vam zahvaljujema,

Pia in Zoja

1. Bi nam lahko na kratko predstavili orkester? Koliko časa obstajate, kje vse sodelujete, od kod prihajajo vaši glasbeniki, se udeležujete tekmovanj, izdajate CD-je ...
2. Koliko članov ima vaš orkester oziroma društvo?
3. Je v vašem orkestru več moških ali žensk?
4. So določeni inštrumenti bolj moška kot ženska domena in ali na določene inštrumente bolje igrajo moški kot ženske in obratno?
5. Ali so inštrumenti v lasti godbe ali posameznega člana?
6. Se srečujete s kakšnimi težavami (finančne, pomanjkanje glasbenikov ...)? Katero je najtežje premagati?
7. Kaj je vaš največji dosežek in na kaj ste kot skupina najbolj ponosni?
8. Ob katerih priložnostih nastopate?
9. Ste nastopali tudi kje v tujini ali le na domačih tleh?
10. Ali se zaradi karantene ter prepovedanih koncertov in nastopov srečujete s finančnimi težavami? Je korona obdobje kakorkoli, pozitivno ali negativno, vplivalo na vaše delovanje?
11. Ali med karanteno nastopate in imate vaje, ki so potrebne za uspeh?
12. So bile se godbe včasih bolj cenjene?
13. Se mladi za godbe oziroma delovanje v orkestrih dovolj zanimajo?
14. Kako vidite prihodnost vašega orkestra?
15. Bi nam želeli še kaj sporočiti?

7.2 VPRAŠANJA ZA NINO OVEN

1. Se nam lahko na kratko predstavite?
2. Na katero glasbilo igrate?
3. Koliko časa že igrate na prečno flavto?
4. Kje ste se naučili igrati na to glasbilo?
5. Kdo/Kaj vas je navdušil/navdušilo, da ste začeli igrati flavto?
6. Koliko vadite doma igranje flavte?
7. Ali tudi kdo drug v vaši družini igra na katerokoli glasbilo? Če da, katero?
8. Ali tudi kateri od njiju igra v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?
9. Koliko časa ste že članica v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?
10. Na koliko časa so vaje z orkestrom?
11. Koliko časa trajajo?
12. Na koliko časa imate nastope?
13. Ob katerih priložnostih nastopate?
14. Bi radi še kaj povedali?

7.3 VPRAŠANJA ZA JOŠT KAVŠEK

1. Bi se nam lahko na kratko predstavili? Kdo ste, kaj počnete, na katero glasbilo in kje igrate?
2. Kaj je bil vaš največji dosežek kot neprofesionalni godbenik?
3. Zakaj ste se odločili, da igrate v godbi? Vas je kdo navdušil, že od vedno gojite ljubezen do glasbe?
4. Ali še kdo v vaši družini igra na katerokoli glasbilo, če da katero?
5. Kako to, da ne hodite po stopinjah očeta, temveč ste se odločili, da igrate na trobento?
6. Ste kje nastopali kot družina ali navadno le posamično?
7. Igrate, kot družina, v istem orkestru ali obiskujete različne?
8. Kdaj ste se godbi priključili, glede na to, da obiskujete le 9. razred in ste dosegli že tako veliko?
9. Ste kadarkoli igrali na kakšen drug inštrument?
10. Ste kdaj igrali na kakšen drug inštrument?

11. Koliko članov vaše godbe igra na trobento?
12. Katere so prednosti igranja v godbi in kaj, če so, so slabosti?
13. Na kakšen način potekajo vaje in nastopi, če te sploh so, sedaj med karanteno?
14. Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Bi postali poklicni glasbenik ali se s tem neprofesionalno ukvarjali?

7.4 VPRAŠANJA ZA MATIJA DEŽMAN

1. Se nam lahko na kratko predstavite?
2. Katero glasbilo igrate?
3. Koliko časa že igrate na tubo?
4. Kdo vas je navdušil za igranje tega inštrumenta?
5. Kje ste se naučili igrati na tubo?
6. Je igranje na tubo lahko ali težko?
7. Koliko časa ste igrali v Papirniškem pihalnem orkestru Vevče?
8. Ali tudi kdo drug v vaši družini igra na kakšno glasbilo? Če je odgovor da, katero?
9. Se vam zdi, da je Papirniški pihalni orkester danes drugačen kot je bil včasih?
10. Koliko časa ste vadili doma?
11. Katero glasbilo v godbi vam je poleg vašega najbolj všeč?
12. Je bilo včasih v godbi manj žensk kot sedaj?
13. Se vam zdi, da ima godbeništvo na slovenskem dovolj mladih navdušencev?
14. Kateri je vaš najlepši spomin v zvezi z godbo?
15. Bi radi še kaj dodali?

7.5 VPRAŠANJA ZA JERNEJ ROTAR

1. Bi se nam lahko na kratko predstavili? Kdo ste, kaj počnete, kje in na katero glasbilo igrate ter se izobražujete?
2. Zakaj ste se odločili, da šolanje dokončate na Akademiji za glasbo? Vas je kdo navdušil, že od vedno gojite ljubezen do glasbe?
3. Od kdaj igrate na rog?
4. Ali ste kadarkoli igrali še na kakšen drugačen inštrument?

5. Koliko godbenikov v vašem pihalnem orkestru igra na rog?
6. Kaj so prednosti biti poklicno izobražen na področju glasbe in kaj, če so slabosti?
7. Kako je potekal vpis v Akademijo za glasbo v tujini in kako pri nas?
8. Kako se je študij v tujini razlikoval od tega v Sloveniji?
9. Kakšni so vaši načrti za prihodnost? Bi postali poklicni glasbenik ali se s tem neprofesionalno ukvarjali?
10. Bi nam še kaj sporočili?

7.6 ANKETNI VPRAŠALNIK

Tradicija godbeništva

Pozdravljeni!

Sva Pia Prešeren in Zoja Jovanović, učenki osnovne šole Polje. Letos izdelujeva raziskovalno nalogo z naslovom Tradicija godbeništva. Godbeništvo je oblika družbenega delovanja glasbenikov v okviru godb na pihala, ki ima v Sloveniji dolgo tradicijo. Pri raziskovalni nalogi nama bodo močno v pomoč vaši odgovori na vprašanja spodaj. Zelo bi bili veseli, če bi si vzeli minuto ali dve in izpolnili obrazec. Hvala.

* Zahtevano

Spol *

Moški

Ženski

Starost *

- do 25 let
- od 26 do 45 let
- od 46 do 65 let
- več kot 65 let

Izobrazba *

- Nedokončana osnovna šola
- Končana osnovna ali srednja šola
- Končana višja ali visoka šola (6/1 oz. 6/2)
- Končana univerzitetna izobrazba ali magisterij stroke/bolonjski študij 2. stopnje (7)
- Končan magisterij znanosti ali doktorat (8/1 oz. 8/2)

Ste kdaj obiskovali glasbeno šolo? *

- Da
- Ne

Igrate kakšen inštrument? *

- Da
- Ne

Če ste na zgornje vprašanje odgovorili z DA, zapišite katero glasbilo igrate?

Vaš odgovor

Kateri inštrument najraje poslušate oziroma vam je najbolj všeč? *

Vaš odgovor _____

Ali poznate kakšen godbeni orkester oziroma godbo? *

Da

Ne

Če ga poznate, kateri godbeni orkester je to? *

Vaš odgovor _____

Ste sami kdaj igrali v godbenem orkestru oziroma godbi? *

Da

Ne

Ali imate kakšnega znanca, ki igra v godbenem orkestru? *

Nobenega

Enega ali dva

Več kot dva

Drugo: _____

Ste že bili na kakšnem koncertu ali prireditvi, kjer je igrala godba? *

- Nikoli
- Enkrat ali dvakrat
- Udeležim se ga enkrat na leto
- Udeležim se ga večkrat na leto
- Drugo: _____

Za katere priložnosti se vam zdi godba primerna? *

- Za državne praznike (npr. 1. maj, Dan samostojnosti in enotnosti ...)
- Občinska praznovanja
- Osebna praznovanja
- Pogrebe
- Za zabavo
- Drugo: _____

Vam je poslušanje godbe všeč? *

- Da
- Ne

Vam je bolj všeč godbeni ali simfonični orkester? *

- Godbeni orkester
- Simfonični orkester
- Rad/-a poslušam oba
- Ne poznam razlike med njima
- Drugo: _____

Se vam zdi, da je sodelovanje v godbi v današnjem času zanimivo tudi za mlade? *

*

- Da
- Ne
- Drugo: _____

Menite, da je igranje instrumenta in sodelovanje v godbeništvu le družinska tradicija ali se godbi pridružijo tudi otroci, kjer nihče v družini ne igra glasbil? *

- Družinska tradicija
- Veselje do igranja posameznika
- Oboje
- Drugo: _____

Se vam zdi, da je za igranje v godbi potrebna dobra glasbena izobrazba? *

- Da
- Ne
- Ne vem
- Drugo: _____

Se vam zdi, da je sodelovanje v godbi bolj moška stvar? *

- Da
- Ne
- Drugo: _____

Utemelji zgornji odgovor. *

Vaš odgovor

Menite, da ima godbeništvo v Sloveniji prihodnost? *

Da

Ne

Pošlji